

NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 4 JULI 2016

Voorzitter: mevrouw Kouwenberg, plv. voorzitter (20.00 uur tot 21.45 uur);
de heer Aptroot, burgemeester (vanaf 21.10 uur)
Griffier : de heer Blokland

Aanwezig zijn:

38 leden, te weten: mevrouw Bakkers, de heer Beij, mevrouw Bink-Winterkamp, de heren Boerboom, A. Bos, W. Bos, Van Dalen en Diederik (21.30 uur tot 23.00 uur), de dames Disco en Driessen-Wortel, de heren Van Elleswijk, Fatingan en Feijen (vanaf 20.30 uur), mevrouw Huijbens, de heren Iedema en De Jong, de dames Kouwenberg, Kraneveldt-van der Veen, Krullaars-Hinfelaar, Van Kuijen-Cornelis en Ter Laak, de heren Liqui Lung, Lobel en Maste, de dames Van der Meer en Meurs-Troch, de heren Moree, Nawijn, Schaafsma, Schotel, Schouten, Schra, Van der Tol en Vergers, de dames Walther en Van Wegen, de heren Wessels en Westhoek

Tevens aanwezig zijn:

5 wethouders, te weten: de heer Kuiper, mevrouw Van Leeuwen, de heren Paalvast en Rosier en mevrouw Vugs

Afwezig zijn: mevrouw Meijer

AGENDA

- 1. Opening en vaststelling agenda**
- 2. Spreekrecht**
- 3. Benoeming commissielid**
- 4. Mondelinge vragen**
- 5. Afdoening ingekomen stukken**
- 6. Bekrachtiging/opheffing geheimhouding**
- 7. Debat (inclusief stemmingen)**
 - a. Haalbaarheidsonderzoek varianten Stadhuisplein**
- 8. Stemmingen**
 - a. Jaarstukken 2015 – herziene versie**
 - b. Landschapsplan Noord Aa**
 - c. Nota actualisering Evenementenbeleid**
 - d. Herijking ZoetermeerPas en invulling kindpakket**
 - e. Kredietaanvraag Stadsmuseum**
 - f. Verzoek van de Islamitische Stichting Nederland voor Onderwijs en Opvoeding te Den Haag om opgenomen te worden in het Plan van Scholen 2017-2020**
 - g. Inkoopplan Jeugdhulp 2017**
 - h. Bestemmingsplan Voorweg 163**
 - i. Begrotingswijziging beheerbegroting 2016-2019**
 - j. Wijziging Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015**
 - k. Rekenkamerrapport Leren van privatiseren**
 - l. Delegatie exploitatieplanbevoegdheid artikel 6.12 lid 3 WRO**
 - m. Procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer**
 - n. Procesvoorstel samenspraak actualisatie standplaatsenbeleid**
 - o. Afdoening moties**
 - p. Vaststellen afrekening fractievergoedingen**
 - q. Besluitenlijst en notulen van 23 mei 2016 en 30 mei 2016**
 - r. Voorjaarsdebat: motie 1606-05 en motie 1606-39**
- 9. Benoeming tijdelijk raadslid**
 - a. Tijdelijk verlof mevrouw L. Meijer**
 - b. Installatie tijdelijk raadslid**
- 10. Ontslag commissielid mevrouw J. Williams-Jacobse (GroenLinks)**
- 11. Sluiting**

VERSLAG

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Ik open de vergadering. Burgemeester Aptroot is aanwezig bij het afscheid van de burgemeester van Delft en daarom dat u het in het eerste uur met mij moet doen. Welkom bij deze laatste raadsvergadering van dit politieke seizoen en bij de eerste raadsvergadering van onze nieuwe griffier, Robin Blokland. Ik heet u welkom en wens u veel succes.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Meijer van de VVD en van de heer Diederik van D66.

We beginnen met het vaststellen van de agenda en er zijn twee agenderingsverzoeken. De eerste is van de fracties van Zó! Zoetermeer, LHN en PvdA, over het bestemmingsplan Edisonstraat.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We hebben zojuist technisch overleg gehad en daaruit is gebleken dat wij geen gebruik willen maken van dit agenderingsverzoek.

De voorzitter: Dit agenderingsverzoek is dus ingetrokken. Dan is er een agenderingsverzoek van de fractie van GroenLinks, mede namens de fracties van de SP, D66 en PvdA, over de herijking van de ZoetermeerPas en het kindpakket. Wil de heer Boerboom dit nog toelichten?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Neen.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de plaatsvervangend voorzitter van het presidium, de heer Lobel, voor advies aan de raad.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Het presidium adviseert positief, dus het onderwerp kan op de agenda worden geplaatst.

De voorzitter: Voorgesteld wordt om dit punt toe te voegen aan de agenda als agendapunt 7b. Is daar bezwaar tegen? Zo niet, dan is aldus besloten. Het voorstel is om hiervoor twee minuten spreektijd per fractie in te ruimen.

2. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich vanavond drie sprekers aangemeld. Per spreker is er vijf minuten spreektijd. Ik geef als eerste het woord aan de heer De Geus, die namens de horecaondernemers spreekt over het verbouwen van het Stadhuisplein.

De heer **De Geus:** Geacht college en geachte gemeenteraad, er is mij gevraagd te spreken namens de horecaondernemers van het Stadhuisplein. De vraag of er twee of vier uitgangen naar en van de RandstadRail moeten komen, joeg alle horecaondernemers schrik aan. De eerste gedachte is dan: dat gaat ten koste van een deel van het terras en dus ook van de omzet, maar vooral gaat dit ten koste van het gevoel te kunnen relaxen met je vrienden en familie en rustig te kunnen zitten onder het genot van een drankje en een hapje. Je kunt je afvragen hoe ontspannen het is als er van vier kanten mensen heen en weer lopen, of rennen, om hun trein te halen. Dit zal zeker ten koste gaan van de gezellige sfeer op het plein, om nog maar te zwijgen over het bruisende gevoel dat er nu is. De huidige voorstellen zijn voor hen dan ook absoluut geen optie omdat de obstakels die ontstaan ruimte innemen en schaduw veroorzaken. Bedenk eens hoe de ondernemers hun parasols moeten opstellen: dat wordt bijna onmogelijk.

De ondernemers hebben begrepen dat deze ingreep voornamelijk bedoeld is om de lichtinval bij de RandstadRail te vergroten en om meer veiligheid te bieden. Of de beoogde op- en afgang daaraan zoveel bijdragen, vraagt men zich af. Ten aanzien van de lichtinval is dat waarschijnlijk niet zoveel als beoogd. Kijk eens naar de afgelopen weersomstandigheden; omdat wij in Nederland meer donkere en slechte dagen kennen, zal er beneden ook voldoende kunstlicht moeten worden opgehangen om het gewenste effect te bereiken. De ondernemers zijn van mening dat het ophangen van voldoende kunstlicht, denk aan spaarlampen en dergelijke, goedkoper zal zijn dan de nu voorgestelde plannen. Kortom, een win-winsituatie, zowel voor de gemeentekas en de ondernemers van het plein als voor de bewoners van Zoetermeer. Zou het dan geen prima idee zijn om de huidige op- en afgang zo te

verbouwen dat op die manier het gewenste effect wordt bereikt? Dat zal zeker in de kosten veel geld schelen. De op- en afgang zijn er al en we moeten ons sterk vergissen, als een slimme architect hier geen goed plannetje voor zou kunnen maken. Het zou wenselijk zijn om deze variant nog eens te bekijken, gelet op de impact van het geheel.

Tevens willen we opmerken dat we jarenlang een Stadhuisplein hebben gehad met weinig leven, terrassen en bruis. Nu zijn we zover dat het eindelijk gelukt is en dan kan een verkeerde beslissing dit te gronde richten. Vergeet u alstublieft niet dat deze ingreep de komende vijftig jaar de situatie zal bepalen en dat is niet alleen een zeer belangrijke beslissing voor de ondernemers maar ook voor de bewoners van Zoetermeer. Ook een belangrijk onderdeel van deze ingreep is het feit dat er, door de huidige aanpak van het horecabeleid door de gemeente, ook veel bezoekers van buiten Zoetermeer naar dit plein toe komen. We hebben jarenlang het imago gehad van slaapstad, tot grote ergernis van veel bestuurders en inwoners van Zoetermeer. Daar beginnen we, mede door uw beleid, langzamerhand van af te raken. Laten we er ook voor zorgen dat we dit ook kunnen volhouden.

Een punt van kritiek naar de gemeente met betrekking tot dit proces is de communicatie. Enkele ondernemers hebben daarover geklaagd. Ze zijn verbolgen over het feit dat er is gevraagd deze stad meer aanzien te geven, om die op de kaart te zetten en om het centrum weer levendig te maken. Als je als ondernemer het idee hebt dat je hieraan meewerkt, is een goede communicatie de basis van alles. Dat moet u als geen ander weten. De ondernemers werden afgelopen zaterdag door een ambtenaar geïnformeerd over deze vergadering op maandagavond. Dit tot groot ongenoegen van de ondernemers. Het aanmelden om in te spreken, wat ik nu doe namens de ondernemers, is dan gezien het korte tijdbestek best wel even een dingetje. Het zou wenselijk zijn dit overleg over te doen om zo de meningen van alle betrokkenen goed aan te horen.

De ondernemers pleiten voor een weloverwogen besluit waar bewoners, bezoekers, gemeenteraad en ondernemers een goed gevoel aan over houden en waarbij de meest interessante variant voor alle partijen wordt gekozen. Echter, zij willen ook benadrukken dat de medewerking en de mogelijkheden die deze gemeente aan de ondernemers geeft van zeer grote waarde is en dat daardoor het ondernemen in deze stad prettig wordt gemaakt. Dat is een compliment voor iedereen die zich hier namens de gemeente voor inzet, maar, gemeente, blijf vooral luisteren naar je ondernemers. Ik wil u namens de horecaondernemers veel wijsheid toewensen bij het nemen van uw beslissing en u danken voor de tijd die u mij heeft gegeven om u mogelijk op een andere gedachten te brengen.

De **voorzitter**: Dan wil ik de heer Hoogenboom uitnodigen, die zal spreken over de participatie Voorweg-Noord. U krijgt ook vijf minuten.

De heer **Hoogenboom**: Mevrouw de voorzitter, gemeenteraadsleden en college, twee jaar geleden, ook op de laatste vergadering voor het reces, stond ik hier namens alle omwonenden van de Voorweg-Noord. Er is in die twee jaar wel wat gebeurd; we hebben een participatietraject gehad voor de visie Voorweg-Noord en dat heeft tot uitstel geleid. Die visie is in januari 2016 door jullie vrijwel unaniem, of misschien zelfs helemaal unaniem, goedgekeurd. Toen is echter ook gezegd dat het bewijs in de projecten zal liggen. Ik heb toen vier projecten aangedragen, waaruit dat bewijs op korte termijn zou moeten volgen.

Bij stalhouderij Hanemaaijer is nog niets veranderd. Bij manege Zilverster ligt nu een verzoek voor achttien woningen, die qua stijl overigens prima binnen de visie passen. Het enige wat ik daarover kan zeggen is dat de gemeente grond verkoopt waarvan ik betwijfel of daarvoor een goede marktwaarde wordt verkregen. Wat de opbrengst daarvan ook zou kunnen zijn, laten we zorgen dat de andere groene doorzichten niet meer worden gebouwd. Maar dat is alleen maar een suggestie. Nummer 3, Kentalis, waar de gemeente een tweede bosplekje wil neerzetten. Dat is voor mij echt een zware onvoldoende. En, voor mij de reden om hier aanwezig te zijn: Voorweg-Noord. Daar is een participatietraject opgestart over wat daar kan gebeuren in overleg met omwonenden en andere betrokkenen. Aanstaande woensdag is de laatste dag dat de kerngroep van die participatie bij elkaar komt en daarom dat ik vandaag moet inspreken; ik had dat eigenlijk liever volgende week gedaan maar dan zijn jullie op reces.

In alle vergaderingen met de gemeente is vanaf het eerste moment duidelijk geworden dat de opbrengst € 1,7 miljoen moet zijn. Wij, als omwonenden en andere betrokkenen, willen onze verantwoordelijkheid nemen maar we worden tegengewerkt door de gemeente, die namelijk consequent weigert om op enige wijze aan te geven wat een eventueel plan zou opbrengen. Op die manier kunnen wij niet eerlijk participeren want wij kunnen niet weten of ons plan jullie doelstelling haalt. Daar hebben wij een groot probleem mee. Zoals eerder gezegd, hebben wij aanstaande woensdag het laatste overleg. Voor dit overleg heeft een aantal van de omwonenden dan maar zelf een volledige financiële onderbouwing gemaakt die wat ons betreft inderdaad die € 1,7 miljoen haalt. Ik wil vandaag

aan de raad vragen het college de opdracht te geven om aanstaande woensdag hun ambtenaren mee laten te werken en mee te laten kijken naar die cijfers, want anders hebben we een probleem waar wij niets aan kunnen doen. Dan ligt er over zes maanden een aantal plannen op tafel, want jullie hebben om meerdere plannen gevraagd en dan wordt er gezegd dat het plan van de omwonenden leuk en aardig is, maar dat dat slechts € 1,5 miljoen oplevert. Maar misschien levert het wél € 1,7 miljoen op. Ik wil dat van tevoren weten, op het moment dat mijn plan hier binnenkomt. Als ik achter een plan sta dat € 1,7 miljoen moet binnenhalen, wil ik ook weten of het dat binnenhaalt voordat ik dat plan verder laat behandelen. Ik wens u een prettig reces. Ik verwacht dat we later dit jaar nog wel een keer met elkaar zullen praten maar hopelijk gaat het dan over een goede uitkomst.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het is niet toegestaan om in de raad vragen te stellen aan onze sprekers in de raad. Daar hebben we zelf voor gestemd.

De heer **W. Bos**: Kunnen we aan het college vragen stellen?

De **voorzitter**: Straks is er een mogelijkheid om mondelinge vragen te stellen. Tot slot krijgt de heer Geldof het woord.

De heer **Geldof**: Geachte voorzitter, raadsleden, burgemeester en wethouders en alle aanwezigen, ik wil vanavond steun betuigen aan het amendement van Zó! Zoetermeer over het vaarbeleid. Namens de Community Zoetermeerse Plas wil ik onze waardering laten blijken en onze steun uitspreken voor dat amendement. Zonder in al te veel technische en juridische details te willen treden, kan ik zeggen dat de bewoordingen van het amendement exact de juiste opening geven naar een vruchtbaar overleg tussen de gemeente en het hoogheemraadschap van Rijnland. Mijn complimenten hiervoor.

Ik spreek ook namens talloze bewoners van de wijk De Leyens die aan de deur hun verontrusting hebben uitgesproken over het toelaten van explosiemotoren op de Plas. Men is diep verontwaardigd dat een goede praktijk van jaren, het elektrisch varen op de Plas en op de Wetering, is doorbroken. Men wil die goede praktijk in ere herstellen. De stemming onder deze mensen is bijna unaniem. Er zijn legio argumenten voor het verplicht stellen van elektromotoren en dus voor een verbod op explosiemotoren. Men vindt vanuit de wijk verbrandingsmotoren een aantasting van de natuurwaarden en verder ziet men ook vervuiling en benzinedampen op het zwemwater als een nadeel. We zwemmen namelijk niet achter de ballenlijn maar de motoren en de zwemmers gaan kriskras door elkaar heen en er ontstaat dus ook gevaar voor de veiligheid door snelvarende boten tussen zwemmende kinderen. Het geluid van de explosiemotoren klinkt door tot in de huiskamers, het aantal fluisterboten wordt relatief minder en het aantal explosiemotoren groeit gestaag. Maar ook sociaal gezien levert het varen met explosiemotoren ongewenste effecten op. Het toestaan van zowel elektro- als explosiemotoren geeft een scheiding van geesten, een zwaar woord, maar zo ligt het wel en van inzicht in wat de bedoeling is van recreatie in en om de Wetering en de Plas. Zo natuurlijk als we het vinden dat een vereniging aan de Plas van Rijnland een speciale vergunning krijgt voor explosiemotoren, zo onnatuurlijk vinden we dat voor onze mede-wijkbewoners aan het water. De particulier, in feite. Wijkbewoners en particulieren zijn niet economisch afhankelijk van het water, zoals verenigingen aan de Plas dat wel zijn. Wijkbewoners hebben geen speciale vergunning nodig en zeker niet als die vergunning geldt voor zowel elektrisch varen als het varen met explosiemotoren en Rijnland dat onderscheid niet maakt. Wijkbewoners willen elektrisch varen. Zij willen dat onderscheid wél maken.

Het is daarom van groot belang dat het amendement in punt C voorstelt een raadsvoorstel voor te bereiden om het gebruik van verbrandingsmotoren in principe niet toe te staan en dit ook op te nemen in de APV. Onderscheid maken tussen elektro- en explosiemotoren is essentieel. Bovendien en dat is belangrijk, kan handhaving op uitsluitend gebruik van elektromotoren door de lage snelheden tot een minimum worden beperkt. De omvang van de controle en de handhaving op verbrandingsmotoren is van een heel andere orde en wordt echt een hele klus. Dan zal ook bekeken moeten worden in welke vorm er afgebouwd zal moeten worden.

Belangrijk is de vermelding in het amendement dat een en ander voor 1 maart 2017 moet zijn afgerond. Er is een datum gesteld en dat kan betekenen dat de APV binnen afzienbare tijd in werking kan treden en dat reeds verleende vergunningen alleen nog voor een bepaalde tijd geldig zullen zijn en wel in een bepaalde vorm, geregeld via Rijnland. In het overleg met Rijnland is gebleken dat dat goed is te regelen. Er is een duidelijke landelijke, groene en duurzame trend richting elektrisch varen en er vinden veel ontwikkelingen plaats op dat gebied: in de Amsterdamse grachten geldt een bonus voor elektrisch varen, Giethoorn, Noord-Holland, delen van de plassen rond Gouda, in alle afgesloten recreatiegebieden met veel gewenste vaarbewegingen stelt men elektrisch varen verplicht. Dat kan ook in Zoetermeer.

De **voorzitter**: U hebt nog een minuut.

De heer **Geldof**: Herstel dat duurzame en milieuvriendelijke vaarbeleid waarmee Zoetermeer jarenlang, van 1985 tot 2012 vooropliep en waar iedereen trots op was en herstel dat ook op de Zoetermeerse Plas. Ik dank u voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Dank u wel.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Er zijn geen mondelinge vragen aangemeld.

4. Mededelingen

De **voorzitter**: Zijn er mededelingen vanuit de raad? Zijn er mededelingen vanuit het college? Dat is niet het geval. Dan nog wel een mededeling vanuit deze kant: er is vanavond een fotograaf aanwezig om onder andere foto's te maken voor de website.

5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: Er zijn per e-mail geen wijzigingsvoorstellen bij de griffie binnengekomen. Mag ik ervan uitgaan dat u hiermee akkoord bent? Zo ja, dan ga ik door naar het volgende agendapunt.

6. Bekrachtiging/opheffing geheimhouding

De **voorzitter**: Kunt u daarmee instemmen? Ik moet erbij zeggen dat voor het laatste bekrachtigingsbesluit geldt dat aan het eind van de middag een aangepaste versie bij de agenda is geplaatst. De bekrachtiging heeft alleen betrekking op de financiële paragraaf. Kunt u instemmen? Dan is aldus besloten.

7. Debat (inclusief stemmingen)

a. Haalbaarheidsonderzoek varianten Stadhuisplein

De **voorzitter**: We zijn nog niet zover dat we gaan stemmen maar op dit moment zijn 36 raadsleden aanwezig. Mevrouw Meijer en de heren Diederik en Feijen zijn afwezig.

De heer **Westhoek** (SP): Ik krijg net via de e-mail bericht dat de heer Feijen eraan komt.

De **voorzitter**: Dan gaan we straks uit van 37 raadsleden. De voorgestelde spreektijd is vier minuten per fractie. De heer Bos van D66 heeft een minuut extra spreektijd gevraagd. Mevrouw Van der Meer heeft aangekondigd twee amendementen in te zullen dienen. Wie van de raadsleden wil hierover het woord voeren? Dan geef ik als eerste het woord aan de heer W. Bos.

De heer **Bos** (D66): Voorzitter, het Stadhuisplein is de huiskamer van onze stad. Een halfjaar geleden hebben we in de commissie al gesteld: alles goed en wel, maar geen gatenkaas. Vermoedelijk kent de wethouder het reclamefilmpje met de tekst: zeg maar nee, want dan krijg je er twee. En inderdaad, deze gaten overtreffen onze stoutste dromen. We vragen ons af waar het gezonde verstand is gebleven. 25 jaar hebben we erover gedaan, voorzitter, ik herhaal: 25 jaar, om eindelijk een leven en bruis op het plein te krijgen. Niets lukte en niets sloeg echt aan. Horecabaas Blansjaar zei ooit tegen mij, ook al weer twintig jaar geleden: "Als je in Zoetermeer met horeca slaagt, dan slaag je overal.". En eindelijk is het dan zover. De successtory begon met Clooney en krijgt nu een vervolg met De Vrienden van de Burgemeester. Blijkbaar is deze vriendschap echter niet wederzijds. Het is duidelijk hoe deze vriend van de burgemeester zich nu voelt. Ook de inspreker had het daarover. We hebben het eindelijk voor elkaar, na 25 jaar, bruis op het plein en ja hoor, onze bijl hakt er weer genadeloos in. Eindelijk volle terrassen en met wat pech wordt alles weer tenietgedaan. De inspreker had het over "relaxen" en dat is erg belangrijk.

Voorzitter, wat hebben wij in de raad al jaren tegen elkaar gezegd? Dat verhoogde podiums best lastig zijn met festiviteiten en voor de horeca: trap op, trap af voor de bediening, het gehele jaar door. Dat moet toch anders kunnen. Wat krijgen we nu terug? Nog meer obstakels en nog meer omleidingsga-

ten. Nogmaals de vraag: waar is het gezonde verstand gebleven?

Dan de onveiligheid. De onveiligheid van het station wordt vaak genoemd, maar is dat nou werkelijk zo? Na Culinaire Zoetermeer 2016 heb ik gisteravond om 23.00 uur zelf eens een kijkje genomen. In de avond is het een fel verlicht station in een donkere buitenwereld. Dat felle licht schijnt straks door die grote gaten op ons sfeervolle plein. Of gaan we het licht beneden dimmen, zodat het daar ook donker wordt? Gaan we het paard hier achter de wagen spannen?

Voorzitter, we vragen ons ook af uit welk dorp de heer Iedema komt. Ik wijs op de commissievergadering. Er rijden al honderd jaar metro's in steden over de gehele wereld. Dat zijn dingen die diep, zelfs zeer diep, onder de grond kunnen liggen. En hier, althans daar, bij het station, schijnt de zon op mijn handje als ik mijn arm uitstrek. Oftewel, het station grenst aan twee zijden aan de frisse buitenlucht.

Voorzitter, wat vindt de bekende zwijgende meerderheid? Mevrouw Van der Meer had het daarover. Die zwijgende meerderheid wil vooral een gezellig en bruisend plein, net als wij.

De **voorzitter**: Interruptie van de heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Voorzitter, mij werd een vraag gesteld en die zal ik beantwoorden. Dat dorp is Venlo, dat zeer onveilige stations heeft waar iets aan is gedaan. Het kan zich op dit punt meten met de wereldsteden Parijs, Rotterdam, Londen en New York. U refereert zelf ook aan metrostations van wereldsteden en dat is kennelijk de vergelijking die u wilt maken. Deze vier steden hebben met elkaar gemeen dat op plekken waar het niet helemaal pluis was en waar mensen zich niet helemaal veilig voelden, tegelijk ook een zero-tolerancebeleid is ingezet. Ik neem aan dat u daar dan ook meteen voor bent.

De **voorzitter**: De heer Bos.

De heer **Bos** (D66): Als het nodig is, waarom niet, maar is dat nu echt zo nodig in dit station in het Stadshart? Gebeurt er nu zoveel akeligs? Er hangen camera's. Als je iets kwaads in de zin hebt, moet je niet daar wezen maar verderop gaan. Er zijn hier in Zoetermeer genoeg buurten met stille paadjes waar iets kan gebeuren. Dus net op deze plek, met camerabeveiliging, gebeurt heel weinig. In het gevoel misschien, maar niet in reality.

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): En dat gevoel van veiligheid laten we buiten beschouwing?

De heer **Bos** (D66): Nee, ook de horecaondernemers hadden het erover dat je daar nog feller licht op kunt zetten en dat je het mooi opknapt. Dertig jaar lang is er niets aan gebeurd. Het ziet er niet uit. Hoe zou het bij u thuis zijn, als u dertig jaar lang niets opknapt? Het moet er leuk uitzien, met een mooie uitstraling. Je moet het fijn vinden om er te vertoeven. Punt. Dat kan ook.

De **voorzitter**: De laatste keer.

De heer **Iedema** (VVD): Nog één ding dan. Er moet inderdaad opgeknapt worden maar u was twee jaar geleden ook voorvechter van de arcades en toen waren wij de enige partij die niet meeging met het behoud van de arcades. Wij zijn ook de enigen geweest die die steun niet hebben hoeven intrekken. Moet je kijken hoe mooi dat is geworden. Vernieuwing is ook een ding.

De heer **Bos** (D66): Maar wij hebben ook nooit beweerd dat het zonder arcades lelijker zou worden. Het gaat erom dat je die dingen bewaart, die ertoe doen, die historie in zich hebben en waarmee je een lijn kunt trekken van het verleden naar de toekomst. Ik neem aan dat Venlo ook een historische binnenstad heeft maar als u uw gang kunt gaan, wordt dat een en al kaalslag.

Voorzitter, wat vindt de bekende zwijgende meerderheid ervan? Die wil vooral een gezellig en bruisend plein, net als wij. Je hoeft niet per se trams te horen of te zien rijden. Niemand wil zijn of haar kopjes en glazen horen rinkelen en niemand wil zijn tafeltje dicht bij de trams schuiven. Mensen willen wel relaxed en ontspannen kunnen zijn, zoals de inspreker zei.

Dan BV Passage, die maakt het helemaal bont. Hoe meer gaten, hoe beter, zeggen zij. Zelf hebben ze hun vide en trap weggehaald. Moeten we hun fout nu weer met ons geld herstellen? Vandaar ons voorstel hoe het ook anders en beter zou kunnen.

De **voorzitter**: Interruptie van mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): U geeft aan dat we aan de Passage kunnen vragen of ze de ingangen weer licht willen maken, maar hoe groot is de kans dat zij dat gaan doen?

De heer **Bos** (D66): De gemeente gaat met BV Passage onderhandelen over een bijdrage aan het station. Dat weten we allemaal want er komt een bedrag te kort. Ik vind ook dat zij een financiële bijdrage moeten leveren. Als ze dat dan toch doen, is het de vraag waarvoor dat wordt gebruikt. Je kunt het ook in je eigen vide en trap steken.

Vandaag is een functionele analyse rondgemaild, waarin de functies zijn genoemd die belangrijk zijn voor alle partijen: het bruisende plein, waarvan een zonnig deel vooral wordt vrijgehouden, de bediening die niet wordt gehinderd, een vrije zichtlijn met het nieuwe horecaplein van Cadenza en zonder te veel licht- en geluidsoverlast. Dan een toegankelijk station, heel belangrijk, met liften en sociaal veilig bij de trappen, wat mevrouw Van der Meer ook erg belangrijk vindt. De trappen moeten vanaf het plein herkenbaar worden gemaakt, met een back-up zoals aan de noordkant, zodat de toegankelijkheid goed is geregeld. Dan het heikele punt, de verbinding van het plein met het station. Open vides zijn oké, maar tot welke grens? Ik denk dan weer aan geluid- en lichtoverlast. We willen als groene partij graag volwaardige bomen en niet een maar vier en ook geen dode hoeken. Vandaar ons voorstel, dat dit weekend ook nog is gecommuniceerd, om toch nog een trap toe te laten aan de noordkant maar dan juist daar waar die het minste kwaad kan.

De **voorzitter**: Kunt u tot een afronding komen?

De heer **Bos** (D66): Zijn we al door de vijf minuten heen? Dan kom ik tot een afronding, in die zin dat ik niet ga opsommen wat we in ons prachtige amendement hebben verwoord, want dat kunt u ook zelf lezen. Wel wil ik nog graag de wens uitspreken dat de lift een kunstobject wordt en daar vinden we de PvdA aan onze zijde. Ook die wil er graag iets moois van maken.

Ik gaf al aan dat het plein de huiskamer en het hart van onze stad is. In een kloppend hart ga je niet met een groot mes zomaar tekeer. Het Stadhuisplein verdient meer dan dat, namelijk zorgvuldigheid en een chirurgische ingreep en geen slagmes. Er komen twee amendementen.

De **voorzitter**: De amendementen hebben we nog niet. Een vraag van mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik heb een vraag aan de heer Bos over de samenspraak waar hij altijd zijn mond van vol heeft. Hoe hebt u, in de korte termijn waarin u het plan heeft geprojecteerd, de samenspraak vormgegeven?

De heer **Bos** (D66): U hebt een goed punt te pakken. We worden door het college als gevolg van de tijdsdruk min of meer met het mes op de keel gedwongen om een keuze te maken en zelf met plannen te komen, terwijl dat eigenlijk niet onze taak is. We zouden wellicht ook kunnen besluiten, maar dat moeten we met zijn allen bekijken, of het raadzaam is om de zaak te verdagen. Maar, als we een keuze moeten maken, dan stellen we ons amendement voor.

De **voorzitter**: Dank u wel en u dient twee amendementen in.

Amendement nr. 1607-C ingediend door D66 en LHN

Stadhuisplein variant 6R Sunny and Green Side Up

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016; het raadsbesluit 2016-002616 wat betreft punt 1 als volgt te wijzigen:

1. In te stemmen met het nader uitwerken van het project herinrichting Stadhuisplein met een variant die past binnen de volgende richtinggevende kaders:

- twee nieuwe liften te plaatsen zo westelijk mogelijk op het Stadhuisplein;
- het licht van de liften aan te passen aan de avond- en nachturen;
- de bestaande trappen te renoveren;
- matrixborden met actuele reisinformatie te plaatsen boven de trappen;
- langwerpige daglichtvides aan de Stadhuiszijde toe te staan (maximaal 2 x 50 m²);
- in deze vides ten minste vier volwaardige bomen te plaatsen;
- de hellingbaan aan de zuidzijde te amoveren inclusief alternatieve routeaanduiding;
- de hellingbaan aan de noordzijde te renoveren;

- met BV Passage in overleg te treden hun trap en vide terug te plaatsen;
- kunstenaars te betrekken bij de uitvoering van de liften als kunstobject;
- de horecaondernemers zorgvuldig te betrekken bij de verdere uitwerking."

Amendement nr. 1607-D ingediend door D66 en LHN

Stadhuisplein variant 6RC Sunny and Green Side Up

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016; het raadsbesluit 2016-002616 wat betreft punt 1 als volgt te wijzigen:

1. In te stemmen met het nader uitwerken van het project herinrichting Stadhuisplein met een variant die past binnen de volgende richtinggevende kaders:

- twee nieuwe liften te plaatsen zo westelijk mogelijk op het Stadhuisplein;
- het licht van de liften aan te passen aan de avond- en nachturen;
- de bestaande trappen te renoveren;
- matrixborden met actuele reisinformatie te plaatsen boven de trappen;
- langwerpige open daglichtvides aan de Stadhuiszijde te maken (maximaal 2 x 50 m²);
- in deze vides ten minste vier volwaardige bomen te plaatsen;
- de extra trap aan de Passagezijde zo oostelijk mogelijk op het Plein te maken;
- langwerpige melkglasvloeren aan de Passagezijde te maken;
- de hellingbaan aan de zuidzijde te amoveren inclusief alternatieve routeaanduiding;
- de hellingbaan aan de noordzijde te renoveren;
- met BV Passage in overleg te treden hun trap en vide terug te plaatsen;
- kunstenaars te betrekken bij de uitvoering van de liften als kunstobject;
- de horecaondernemers zorgvuldig te betrekken bij de verdere uitwerking."

De **voorzitter**: Ik geeft het woord aan mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Dank u wel, voorzitter, we gaan het Stadhuisplein opknappen. Voor mijn fractie zijn drie punten van belang, namelijk dat er genoeg ruimte overblijft voor evenementen en voor terrassen. Een plein is natuurlijk wel het kloppend hart van de stad waar je zuinig op moet zijn. Bovendien is er nu veel bruis en dat vinden wij ook belangrijk. Daarnaast gaan we ook een nieuwe stadshuis bouwen. Voor ons is ook van belang dat het nieuwe stadshuis, waarin we zoveel geld gaan investeren, goed zichtbaar is en dat er goed licht komt bij de halte van de RandstadRail eronder. Ook de toegankelijkheid is van belang voor mindervaliden en je moet je ook veilig voelen in de stad. Mijn fractie heeft lang over alle ingediende varianten gesproken en uiteindelijk denken wij dat de variant van Zó! Zoetermeer, Z1, het beste aansluit bij onze wensen maar ook goed scoort op de uitgangspunten die we als raad hebben vastgesteld. We zitten nog met één punt en dat zijn de liften. In het voorstel staat dat die 3,8 meter hoog worden.

De **voorzitter**: Interruptie van de heer W. Bos.

De heer **Bos** (D66): U hebt de inspreker gehoord en wat vindt u daarvan? Wij hebben hetzelfde gevoel, namelijk dat het geheel meer is aangevlogen vanuit het stationsgevoel en de stationsbeleving, ook door de architect, terwijl je het ook kunt aanvliegen vanuit het pleingevoel en dan kijken waar de ruimte is en waar de mogelijkheden zijn.

De **voorzitter**: Mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): In de variant die het college voorstelt, zitten inderdaad meer en grotere gaten. Dan zijn het vier grote gaten en in de variant Z1 van Zó! Zoetermeer zitten twee gaten. Met name aan de noordkant, waar nu de bibliotheek zit en waar het stadshuis komt, kan wat ons betreft een wat groter gat komen. Daar moet een mooi stadshuis komen met een goede halte voor de RandstadRail terwijl aan de andere kant, schuin er tegenover, een kleinere opening komt omdat je natuurlijk wel twee kanten moet hebben.

De **voorzitter**: De heer W. Bos.

De heer **Bos** (D66): Dat grote gat, dat begrijpen wij en daar zit de minste pijn. Maar aan die noordkant, met name daar waar de horeca zit, komt met het amendement van Zó! Zoetermeer een heel

brede trap en een lift pal voor de deur van Queen of Hearts waar wij niet zo blij mee zijn.

De **voorzitter**: Mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): De lift en de trappen moeten ergens worden geplaatst. Dat kun je aan de buitenkant doen, waar de trappen nu zitten, maar ik begrijp van mensen dat ze het heel vervelend vinden om, als je mindervalide bent, helemaal buitenom te moeten om de lift te nemen. Dat is wat ons betreft niet een goede variant.

De liften, dat is wel een punt. In het voorstel staat dat ze 3,8 meter hoog worden en dan kun je een kubus van steen neerzetten, maar wij willen een motie indienen zodat daar een mooie lift komt. Bij het Mauritshuis in Den Haag is een hydraulische lift en die is minder hoog. Een mooie en aantrekkelijke lift op het Stadhuisplein zal de verblijfswaarde verhogen.

De **voorzitter**: De heer Lobel.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Even over uw pleidooi voor een lift en een trap van een kleine omvang aan de noordzijde. U weet dat er rekening gehouden moet worden, vanuit de rooilijn van het gebouw, met een pad voor de hulpdiensten? Dat moet eerst. U moet er rekening mee houden dat de hulpdiensten voor de panden langs moeten kunnen rijden.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Dat was er al.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Die ruimte moet u vrijmaken, plus nog een keer de ruimte voor een lift en een trap. Hoe ver denkt u dan dat u op het horecapad zult komen? De trap heeft ook een minimumwaarde nodig want die moet minstens 3 of 4 meter breed zijn. Ik denk dat het gat daar zo groot wordt, dat het echt hinderlijk gaat worden.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Ik heb begrepen dat het de helft wordt van de ruimte zoals die voor het stadhuis komt. Het ligt inderdaad aan de route van de hulpdiensten.

De **voorzitter**: De heer Lobel.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dat is erg onduidelijk, de helft. De helft van wat? Uiteindelijk moeten zo'n trap en het gat heel breed zijn, want dat is nu eenmaal een wettelijke verplichting. Hebt u enig idee welke impact het heeft op het totale plein als u dat aan de andere kant nog groter moet maken? We hebben het 's nachts zelf uitgepast en we zijn toen wel geschrokken.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Ja, maar het wordt kleiner aan de andere kant. Dat is in ieder geval een belangrijk gegeven. Wat we ook belangrijk vinden, is dat we een nieuw stadhuis gaan bouwen. Dat is een huis van de democratie en we vinden het belangrijk dat daar echt zicht op komt. Daarom kiezen wij voor een variant die daarvoor de ruimte biedt, maar dan zul je aan de andere kant ook iets moeten doen en dan kom je op deze variant uit.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Wij hebben ons amendement laten uitwerken door de ambtenaren om te kijken of het past. Aan de ene kant moet je ervoor zorgen dat je niet op de weg van de brandweer komt en aan de andere kant moet je zorgen dat je niet met de trap op de rails uitkomt. Door de trap op een slimme manier te combineren met de lift komt dat heel goed uit en krijg je zelfs nog een doorrijlift. Volgens mij heb ik het plaatje rondgestuurd waarop staat hoe het eruit komt te zien. Het wordt dus een stuk bescheidener en kleiner dan op de oorspronkelijke tekening.

De **voorzitter**: De heer Lobel.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik heb het plaatje inderdaad gezien maar er staan geen maten of afmetingen bij. Het is dus een kwestie van: er komt een lift en er komt een gat, maar de grootte ervan is niet precies bekend gemaakt.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Maar bij elkaar wordt het niet meer dan 150 m², waarbij we voor de kant van het stadhuis de maatvoering van de oorspronkelijke variant hebben aangehouden.

Dan kunt u het uitrekenen.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Maar 150 m² is een gat van 15 meter bij 10 meter.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Bij elkaar.

De **voorzitter**: Mevrouw Walther, gaat u verder.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Dat was het einde van mijn betoog.

De **voorzitter**: Dan kunt u uw motie indienen.

Motie nr. 1607-3 ingediend door PvdA

Aantrekkelijke liften Stadhuisplein

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- in de plannen rond het vernieuwen van het Stadhuisplein ook twee liften worden gerealiseerd voor de verbinding met de RandstadRailhalte;
- in de plannen deze liften maar liefst 3,8 meter hoog zijn;

overwegende dat:

- liften een obstakel kunnen vormen in de openbare ruimte;
- er ook mooie transparante liften zijn zoals bij het Mauritshuis;
- een transparante lift kan zorgen voor optimale lichtinval op het perron en een doorkijk kan geven naar het perron en het Stadhuisplein;
- de hoogte van de lift ook afhankelijk is van de soort lift (bijvoorbeeld een hydraulische of mechanische lift);

draagt het college op:

- in de uitvoering van de plannen mee te nemen dat de liften zoveel mogelijk transparant zijn en daarnaast te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om een aantrekkelijke of designlift te realiseren en daarbij de hoogte van de liften te beperken, met als uiteindelijk doel dat de liften een meerwaarde kunnen geven aan de uitstraling van het Stadhuisplein en de verbinding met het station;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan is het woord aan mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we staan voor een dilemma. Dit maal gaat het, zoals zo vaak in het leven, tussen de bovenwereld en de onderwereld: het Stadhuisplein dat met het nieuwe elan van de terrassen een gezellige plek in de stad is geworden en het station eronder dat prima gebruikt zou kunnen worden als decor voor een heel enge film. Met elkaar hebben we besloten dat het er iets moet gebeuren. Het Stadhuisplein kan beter en het stationsgebied moet beter. Het college heeft ons, zoals we hebben verzocht, verschillende varianten voorgelegd en heeft daarvan zelf gezegd dat variant 1 de beste is. Dat vinden wij ook. Van de vier varianten is variant 1 de beste oplossing, maar onze fractie is daar toch nog niet tevreden over, want we streven naar een gezellige plek in de bovenwereld.

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. U zegt dat variant 1 de beste oplossing is, maar we hebben net een inspreker gehad namens alle horecaondernemers en voor hen is variant 1 de slechtste oplossing. Wat vindt u daarvan?

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik ben net aan het vertellen dat wij variant 1 de beste van

de vier varianten vonden, maar dat onze fractie daar nog niet tevreden over was. Ik ga dus nog even door met mijn betoog.

Wij streven naar een gezellige plek in de bovenwereld, met zo min mogelijk onderbrekingen. Wij vinden vier gaten in het plein te veel. Tegelijkertijd willen we dat het in de onderwereld zo prettig, licht en veilig wordt dat niemand meer het idee heeft dat hij of zij is beland in de kelder van een binnenkort te slopen gebouw. Wij vinden het dus erg jammer dat de liften en de trappen in variant 1 van elkaar zijn gescheiden. We hebben onder andere bij de Mandelabrug gezien dat de scheiding van trappen en liften helemaal niet bijdraagt aan het veiligheidsgevoel van de mensen die de lift moeten gebruiken. Daarnaast kennen wij in Zoetermeer bijzonder veel liftstoringen, vaak veroorzaakt door vandalisme. De enige reden waarom de liften bij het Stadhuisplein nooit kapot zijn, is omdat we daar geen liften hebben. Voorzitter, Zó! Zoetermeer is gaan denken over een alternatief voor variant 1, met daarbij de volgende uitgangspunten. Ten eerste moet het niet duurder worden dan de variant van het college. Ten tweede moet het ook geen vertraging opleveren. Na Cadenza en de verbouwing van het stadhuis en andere verbouwingen in de stad, moet het plein gelijktijdig worden afgerond want dan is iedereen het wel helemaal zat dat de binnenstad wordt verbouwd. Het derde punt is optimaal zicht op de liften zodat het voor de gebruikers van de lift niet griezelig is en zodanig dat liftslopers zo weinig mogelijk ongestoord hun gang kunnen gaan. En, gehoord hebbende wat de inspreker zei, er komen steeds meer mensen van buiten en het station wordt dus steeds belangrijker, ook voor de horeca. En, ook heel belangrijk, de hellingbaan aan de kant van de winkels, moet blijven bestaan voor die momenten dat de lift niet in bedrijf is.

Daarmee kwamen wij uit op een oplossing waarbij de trappen en de liften worden gecombineerd. We hebben dat, zoals ik net al zei, voor technisch advies voorgelegd aan de betrokken ambtenaren en die hebben aan ons teruggekoppeld dat het mogelijk is, dat de liften doorlooptliften kunnen blijven en, heel belangrijk, dat er op het plein uiteindelijk 100 m² meer ruimte beschikbaar is dan in de oorspronkelijke variant 1 van het college. Er komt dus 100 m² bij en die kunnen we goed gebruiken voor groen, voor terrassen en voor openbare zitmogelijkheden op het plein. Wij vinden het ook belangrijk dat mensen even kunnen gaan zitten zonder dat ze direct geld moeten uitgeven.

Om te voorkomen dat de liften massieve obstakels worden, vragen wij aan het college om te zorgen voor zoveel mogelijk transparantie. Daar zeg ik mondeling bij dat dat ook betekent dat er genoeg lucht in de liften moet kunnen komen zodat het geen oventjes worden. Wij zullen straks ook het voorstel van de PvdA steunen.

Behalve het amendement over variant 1, we hebben dat variant 1Z genoemd, dienen we ook nog een amendement in waarin het college wordt gevraagd om de verantwoordelijkheid voor schoonmaken, beheer en onderhoud op voorhand goed vast te leggen.

Amendement nr. 1607-F ingediend door Zó! Zoetermeer

Stadhuisplein wie beheert wat

"De raad van de gemeente Zoetermeer in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

besluit aan raadsvoorstel DOC-2016-002616 'Haalbaarheidsonderzoek varianten Stadhuisplein' onder vernummering van de besluiten 2 tot en met 4 het volgende besluit 2 toe te voegen:

- bij de uitwerking van het project herinrichting Stadhuisplein uitgebreid rekening te houden met het beheer en onderhoud in de toekomst en met alle partijen (contractuele) afspraken te maken over alle betrokken onderdelen van het Stadhuisplein, het station en de stijgpunten en daarin per onderdeel vast te leggen:
 - wie de eigenaar is;
 - wie zorgt voor schoonmaak, met welke kwaliteitseisen;
 - wie zorgt voor beheer en klein en groot onderhoud;
 - welke sancties bij niet nakomen van kracht worden;
 - wie bewaakt dat het hiervoor genoemde wordt nagekomen;
- zodanig dat voor de toekomst is geborgd dat het Stadhuisplein, het onderliggende station en alle stijgpunten en verbindingen schoon, heel, veilig en een visitekaartje voor de stad blijven."

Amendement nr. 1607-E ingediend door Zó! Zoetermeer

Stadhuisplein Variant 1Z

"De raad van de gemeente Zoetermeer in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

besluit in raadsvoorstel DOC-2016-002616 'Haalbaarheidsonderzoek varianten Stadhuisplein' be-

sluit 1 te wijzigen in:

- in te stemmen met het nader uitwerken van het project herinrichting Stadhuisplein volgens een aangepaste variant 1 Terrassen, vides met bomen en sterke verbetering RandstadRailhalte, waarbij:
 - a. de liften en de trappen bij elkaar gepositioneerd worden, zodat er twee in plaats van vier openingen in het Stadhuisplein komen;
 - b. de onder a. genoemde twee openingen voor trappen en liften diagonaal ten opzichte van elkaar worden aangelegd;
 - c. de openingen gezamenlijk niet meer dan 150 m² groot worden;
 - d. onderzocht wordt of de lichtinval voor het station gecompenseerd kan worden door overloopbare (mat)glazen tegels in delen van het Stadhuisplein, dan wel door extra verlichting;
 - e. de hellingbaan aan de kant van het stadhuis verwijderd wordt onder voorwaarde dat er een heldere bewegwijzering naar 'boven' komt voor het geval de lift niet werkt (zowel via het stadhuis als buitenom);
 - f. de hellingbaan aan de kant van de winkels behouden blijft;
 - g. de trappen en in ieder geval de liften zo transparant mogelijk worden uitgevoerd."

De **voorzitter**: U dient twee amendementen in. Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): We hadden een plein en een paar jaar geleden hebben we besloten dat we een beetje de lucht in gaan. Vanaf het moment dat die verhoging was neergezet, waren we er niet zo blij mee. Gelukkig hebben we niet stilgezeten en is het plein inmiddels wel een plein van betekenis geworden. We hebben al diverse extra horecagelegenheden mogen verwelkomen en het is er inderdaad levendig, of zoals de meesten het hier noemen: bruisend. Nu willen we dat lelijke plein nog een beetje gaan aanpakken.

Het college kwam met een voorstel waarmee we niet de lucht in zouden gaan maar waarmee we een aantal gaten gaan maken. Daar is mijn fractie wel wat van geschrokken, want gaan we dan niet weer een fout maken zoals een aantal jaren geleden met het verhogen van het plein. We gaan er een gatenkaas van maken. We hebben inmiddels een aantal varianten gezien. De variant van Zó! Zoetermeer spreekt ons meer aan dan variant 1. Het verbaasde mij dat de heer Bos nog tijd had voor Culinaire Zoetermeer want volgens mij heeft hij het hele weekend lopen rekenen en tekenen. We moeten als fractie die plannen nog even goed bekijken want er zitten voor ons ook belangrijke punten in. Voor ons is van belang dat het zo min mogelijk een gatenkaas wordt. De liften moeten er komen, of we dat nu willen of niet en dan moeten ze een mooie plek kunnen krijgen en niet in de weg zitten. We sluiten ons aan bij wat de VVD in de commissie heeft gezegd; ook wij willen een leuk horecaplein realiseren. We hoeven daar niet zozeer tentjes voor grote evenementen te bouwen, maar we kiezen echt voor een horecaplein en daar willen we zeker wel in meegaan. We willen zoveel mogelijk ruimte voor de horeca hebben. Wij hebben niet het gevoel dat die gaten er moeten komen omdat het station zo onveilig is. Wij denken daar toch wat anders over. Kijk eens om ons heen, hoe ze het in de metrostations doen. Er zijn daar ideeën over en pas die toe, dan hoeven we misschien niet eens met gaten te gaan werken. D66 wil er in ieder geval bomen laten groeien maar dan moet je wel gaten hebben. Het maakt het voor ons nog wel moeilijk dat we nog steeds niet weten welke variant we willen steunen of waar we voor willen gaan. Aan de ene kant zien we dat er enige haast bij is en dat vinden we wel jammer. We hadden deze stukken van het college graag een maand eerder ontvangen zodat we hier beter met elkaar over de varianten hadden kunnen spreken. Aan de andere kant zitten we er, zoals het college heeft aangegeven, niet op te wachten dat het plein twee keer moeten worden afgesloten en dat de horecaondernemers en wij als inwoners daar last van hebben. Wij willen het liefst, inderdaad net als het college, vandaag een besluit nemen. Ik vind het wel jammer als ik dan een inspreker hoor zeggen dat de horecaondernemers niet in dit verhaal zijn gekend. Ik kan goed begrijpen dat de wethouder, als we hier eenmaal een keuze hebben gemaakt, met een duidelijke variant wil komen. We kunnen ook kiezen voor crowdfunding want de wethouder heeft nog ongeveer een miljoen nodig. Hoe dan ook, een beetje voelsprietten richting de ondernemers had wel gekund of de inspreker heeft mij verkeerd geïnformeerd. Dat hoor ik dan graag van het college.

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, de heer Westhoek zegt dat het jammer is dat de ondernemers niet zijn gehoord, maar in het verslag van de samenspraak staat heel duidelijk dat dat wel is gebeurd. Er staat ook bij dat de ondernemers niet dolenthousiast worden van al die liften. Er is

wel met hen gesproken.

De heer **Westhoek** (SP): Er werd hier net een toch iets ander signaal gegeven. Aan de andere kant verbaast het me niet want op het gebied van samenspraak doen we het als gemeente niet al te best. Misschien hebben we verkeerde verwachtingen gewekt bij het benaderen van de ondernemers en is dit de uitkomst van hoe zij zich gekend voelen. Voorzitter, ik vermoed dat we straks een schorsing nodig hebben want mijn fractie is er in ieder geval nog niet uit. We horen graag nog eerst de reacties van de andere fracties.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan de heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, de inspreker zei net dat hij hoopte dat hij ons op andere gedachten had gebracht want er komen steeds meer mensen van buiten Zoetermeer naar de horeca toe. Mij heeft het op andere gedachten gebracht dat variant 1 het meest gunstige plan is. Dat dacht ik al min of meer maar ik hoorde in de commissie zoveel architectonische kwaliteiten dat ik dacht, ik houd mijn mond verder en ik durf er amper meer wat van te zeggen, bij wijze van spreken. Maar ik geloof en ik ben ervan overtuigd en mijn fractie is ervan overtuigd, dat je ervoor moet zorgen dat je er daar één groot geheel van maakt, inclusief het treinstation eronder, wil je een kloppend hart hebben, zoals ik net de heer Bos hoorde zeggen, een huiskamer van de stad met mensen van buitenaf. Kijk maar naar het Stadshart daar, waar de mensen aan de rand gaan zitten als ze koffie gaan drinken. Het is niet zo vervelend om daar zoveel gaten te hebben. Ik hoop dat het college dit nog verder gaat uitwerken en een variatie op variant 1 kiest en dan meer richting variant 1Z en dat dit heel goed in nader overleg met de horecaondernemers verder wordt uitgewerkt. Ik ben er steeds meer van overtuigd geraakt dat wij richting variant 1 moeten zijn, willen wij een bruisend plein krijgen en een goed kloppend hart van de stad. Het is niet mijn bedoeling hier een ontwerp te maken.

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik wil nog even inzoomen op een detail van variant 1 en dat is het gat tegenover de zaak van De Vrienden van de Burgemeester.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): In alle verhalen hoor ik de Vrienden van de Burgemeester praten, maar gaat u verder.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Zij moeten straks hun terras gaan uitbaten achter het gat en hun gasten zitten dus achter het gat. Hun personeelsleden moeten eerst een paar meter over het huidige terras lopen, om vervolgens om het gat heen te lopen om hun gasten te bedienen. Tegen de tijd dat de koffie daar is, is de koffie koud. Wat vindt u daarvan, mijnheer Schra?

De **voorzitter**: De heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): Ik heb gezegd: een variatie op variant 1, richting 1Z. In die laatste variant is het gat niet meer opgenomen. Wat van belang is, is dat we centrale stijgpunten hebben en die zijn daarin wel opgenomen. Dat lijkt me wijs.

De **voorzitter**: De heer Bos.

De heer **Bos** (D66): U hebt het over een kloppend hart en op zichzelf spreekt ons dat wel aan, maar even een vergelijking met Den Haag. Daar kwam een tram en sindsdien is die straat min of meer het kloppend hart geworden. Ze hebben de tram daar speciaal onder de grond gebracht maar het lijkt wel of wij hem weer gaan opdelven. Dat is de wereld op zijn kop.

De **voorzitter**: De heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): Het is volgens mij geen vraag en ik ken de situatie daar niet.

De **voorzitter**: De heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): De heer Schra heeft altijd een goede kijk op zaken als het over bouwen gaat. U geeft heel duidelijk aan dat u wel positief bent over die gaten. Kunt u mij misschien overtuigen

van de meerwaarde van die vides, of gaten, zoals wij ze noemen?

De **voorzitter**: De heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): Ik durf hier geen verhaal over architectuur te houden. Ik denk zelf dat de beleving van het plein, samen met wat eronder gebeurt, heel positief zal zijn. De mensen, ook in het Stadshart, hebben geen moeite met het feit dat ze naar beneden kunnen kijken en die gaan juist aan de rand zitten omdat ze een overzicht willen hebben. Ze gaan daar aan de rand koffie zitten drinken en dat kan hier ook heel goed gebeuren. Het moet één geheel worden en wat we op dit moment hebben, is een bovenwereld en een onderwereld. Die onderwereld moet juist het kloppend hart worden. Stel je voor dat de Holland Outlet Mall (HOM) nog eens doorgaat, dan willen we daar in ieder geval een centrum hebben. Vanuit het kloppend hart moeten we ook die kant op lopen en dat kan alleen maar een voordeel zijn, ook voor de horeca.

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Ik heb nog een vraag aan mevrouw Van Wegen. Is zij zich ervan bewust dat bij iedere nieuwe horecagelegenheid op het plein de terrasindeling op de schop kan gaan en dat het wellicht ook zo is dat het terras van De Vrienden van de Burgemeester niet meer voor het etablissement zelf ligt, maar bijvoorbeeld voor Queen of Hearts? Of als het daar al bezet is, nog iets verderop op het plein? Dat kan natuurlijk allemaal.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mijnheer Iedema, heeft u zelf wel eens in de horeca gewerkt? Het is toch onmogelijk voor iemand die een zaak uitbaat, om aan de overkant van een plein zijn gasten te bedienen? Dat is een vraag en ik wil ook nog een vraag aan de heer Schra stellen.

De **voorzitter**: Eerst de heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Dat is een vraag, maar ja, dat is mogelijk. Er zijn veel steden waar de terrasindeling door de drukte van de horeca op pleinen zo is dat er iets tussen zit, misschien wel een terras, of dat je ergens tussendoor moet, of verdiepingen op. Daarin zijn we echt niet uniek.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Wegen en dan kunt u daarna uw vraag aan de heer Schra stellen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik kan me voorstellen dat de terrasindeling wordt gewijzigd. Pavarotti komt er bijvoorbeeld bij en het voormalige Timber had een bepaalde ruimte beschikbaar gekregen voor een terras. Als Pavarotti erbij komt, zal er in onderling overleg geschoven moeten worden met de ruimte. Wellicht dat het terras van Clooney kleiner zal moeten worden als er nog meer horeca bij komt, in de 900 m² die in het stadhuis beschikbaar komt. Het feit blijft echter dat in variant 1 pal tegenover de hele voorgevel van De Vrienden van de Burgemeester een gat komt te liggen. Zij moeten rond dat gat en achter het gat hun gasten bedienen.

Nu mijn vraag aan de heer Schra. Ik hoor u net zeggen dat de onderwereld ook een kloppend hart moet worden, of iets dergelijks. Als iemand op het Stadhuisplein vertoeft, misschien niet bij De Vrienden van de Burgemeester maar bij Clooney waar je je kopje koffie wellicht wat sneller kunt krijgen, zit je daar een kwartier of misschien een halfuur. Op het perron kom je aan en ga je je reis beginnen, of je komt aan en dan ga je het plein op, of naar huis. Op het perron ben je maximaal een kwartier. Waarom legt u daar dan de nadruk op?

De **voorzitter**: De heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): In het kader van het ontwikkelen van de HOM is gezegd dat het perron daar beneden aanzienlijk aantrekkelijker gemaakt moet worden. Daar ben ik het alleen maar mee eens. Ik denk dat zelfs daar een horecaondernemer iets op dat mooie plein kan gaan doen, want het is een heel grote oppervlakte. Over vierkante meters gesproken, mevrouw Van Wegen, ik wil nog het volgende zeggen en dat is dat ik hoop dat het college het uitgangspunt van variant 1 uitwerkt met alle horecaondernemers rond het plein en niet alleen met De Vrienden van de Burgemeester.

De **voorzitter**: De heer De Jong.

De heer **De Jong** (CDA): Ik heb een vraag aan mevrouw Van Wegen. De raad heeft randvoorwaarden gesteld en twee van de drie randvoorwaarde hebben betrekking op het punt dat u net noemt. De eerste gaat over de representatieve halte van de RandstadRail met een uitnodigende, zichtbare entree naar de raadzaal en het stadhuis. De tweede is dat we een herkenbare, directe en aantrekkelijke verbinding willen tussen de RandstadRail en het Stadhuisplein. Met andere woorden: dat zijn twee randvoorwaarden die aan iedereen zijn meegegeven en ik hoor u daar nu uitdrukkelijk afstand van nemen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik neem daar geen afstand van want dat zijn de voorwaarden die wij inderdaad hebben gesteld. Wij zijn het echter niet eens met de enorme gaten die hiervan op deze manier het gevolg zijn. Natuurlijk zijn wij voor verbetering van de RandstadRail en natuurlijk moet dat mooier worden, maar wij vinden de variantenstudie die aan ons is gepresenteerd een soort multiplechoicevraag. Er zijn varianten A, B, C en D, waarbij A en D automatisch afvallen want die kunnen helemaal niet en de twee andere varianten lijken op elkaar. Ik denk dat je er met andere inzichten een prachtig mooi geheel van kunt maken, zonder deze gaten en zo dat de ondernemers hun bedrijven kunnen blijven uitbaten.

De **voorzitter**: De heer Bos.

De heer **Bos** (D66): Voorzitter, de heer Schra preludeert op de HOM. Hij wil graag dat mensen gelijk, hoeps, vanaf het station naar de HOM lopen. De synergie zou juist zijn dat mensen ook de stad bezoeken en zowel daar boodschappen doen als in de HOM. Het tweede punt is en dat is een vraag: stel dat de HOM niet doorgaat, want dat is nog niet zeker, gaat u dan de gaten weer sluiten?

De **voorzitter**: De heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): Dat hele perron eronder vraagt om een invulling, dat vraagt om iets te doen. Moeten mensen zo snel mogelijk doorlopen naar de HOM? Neen. Natuurlijk niet. Maak daar iets interessants van zodat men daar blijft zitten. Hoe meer mensen je op dat terrein kunt vasthouden, hoe aantrekkelijk het daar wordt en ook voor horecaondernemers is dat zeer interessant. Het gaat om onder en boven.

De **voorzitter**: De heer Bos.

De heer **Bos** (D66): Precies, hetzij onder, hetzij boven. Als de mensen meteen vanaf het station naar boven gaan, komen ze in de bovenwereld en kunnen ze eerst ons mooie Stadhuisplein zien, voordat ze naar de HOM gaan.

De **voorzitter**: Mijnheer Schra, gaat u verder met uw betoog.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): De laatste opmerking van de heer Bos begreep ik niet goed, maar ik was klaar, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan de heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Voorzitter, ik heb geen variant. We waren aangenaam verrast door het raadsvoorstel voor het Stadhuisplein en vinden het een belangrijke verbetering van de belangrijkste toegangspoort van het centrum van onze stad. Er is met name sprake van een betere toegankelijkheid van het Stadshart voor gehandicapten, van een volkomen nieuwe en speelse inrichting van het Stadhuisplein met bomen die letterlijk door het plafond groeien en, niet te vergeten, van een aantrekkelijke entree van het toekomstige nieuwe stadhuis. De ruimte voor horeca blijft gelijk. Wat wil je nog meer? Nog meer horeca? Wat GroenLinks betreft, is het Stadhuisplein een stadhuisplein en geen horecaplein. Voorzitter, wat de fractie van GroenLinks betreft, kiezen we dus gewoon voor variant 1. Ik zie dat de heer Bos iets wil vragen.

De **voorzitter**: De heer Bos.

De heer **Bos** (D66): Kent GroenLinks haar achterban? Horeca trekt jong publiek aan en dat houdt juist

van bruis en gezelligheid en van een drankje drinken. Een sapje mag ook. Het verbaast ons dat u deze opmerking maakt.

De **voorzitter**: De heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Hier hoef ik niet op te antwoorden want ik hoor geen vraag. Wat de fractie van GroenLinks betreft, kiezen we dus gewoon voor variant 1. We hebben ons zeer verbaasd over de creativiteit van raadsleden als het gaat om de ruimtelijke inrichting van ons Stadhuisplein. Kennelijk heeft een groot deel van de raad meer verstand van ruimtelijke inrichting, verkeer en vervoer dan de ambtenaren en hun adviseurs. Nu heb ik dat op mijn beleidsterrein ook wel eens, maar ik kan wel een diploma overhandigen.

De **voorzitter**: Nu lokt u wel iets uit, mijnheer Van der Tol. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik wil de heer Van der Tol geruststellen. Ik heb er de ballen verstand van. Ik heb gewoon gekeken naar wat praktisch zou zijn en vervolgens heb ik mijn ideeën voorgelegd aan de technici hier in het stadhuis en die hebben uitgerekend dat we toe kunnen met een wat kleiner gat aan de overkant bij de winkels van ongeveer 8 meter bij 6 meter. Ik heb het net opgezocht, het is maximaal 50 m², waardoor iets meer ruimte ontstaat. Ik ga echt niet doen alsof ik weet hoe het allemaal moet. We hebben het echt laten uitzoeken.

De **voorzitter**: De heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Mevrouw Van der Meer, ik kom nog op uw opmerking terug. Voorzitter, het raadsvoorstel voldoet wat ons betreft aan de kaders die de raad eerder heeft meegegeven. We begrijpen dan ook niet goed waarom de raad achteraf voor architect wil spelen. Als we dan kijken naar de aangeboden varianten, dan komt voor ons eventueel en ik herhaal eventueel, de variant 1Z nog in aanmerking.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Bos.

De heer **Bos** (D66): U daagt ons natuurlijk uit. We hebben een halfjaar geleden in de commissie gezegd en in wezen ook in de raad, dat we een conflict zagen tussen drie ambities. Dat hebben wij duidelijk uitgesproken. Er was een meerderheid in de raad die gezegd heeft liever geen gatenkaas te willen. Als het college dan toch terugkomt met een gatenkaas, dan krijg je een conflict en dan moet u ons niet verwijten dat wij voor architect spelen. Dat is eigenlijk wat het college van ons verlangt, omdat er haast bij is.

De **voorzitter**: De heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Dus, als we kijken naar de aangeboden varianten, komt de variant van Zó! Zoetermeer nog in aanmerking. We vinden het wel jammer dat in die variant een aantal van de geplande bomen zal sneuvelen. Voordat de heer Bos gaat interrumperen ...

De **voorzitter**: Neen, mevrouw Van der Meer wil interrumperen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, het valt heel erg mee en ik heb dat speciaal van tevoren nagevraagd. In de variant van het college kwamen uit het gat aan de kant van het stadhuis drie bomen omhoog. In onze variant zijn dat er twee. Dat scheelt dus één boom. Aan de overkant is er sowieso geen ruimte voor, juist omdat ik zo graag wil dat de lift bij de trappen wordt geplaatst. Daar is een boom voor gesneuveld. Overigens hebben we, doordat we 100 m² winnen, veel meer ruimte voor verplaatsbaar groen.

De **voorzitter**: De heer Bos.

De heer **Bos** (D66): Ik moet toch even reageren. Wij hebben ook technisch overleg gehad en bij de variant van Zó! Zoetermeer is slechts sprake van één boom en misschien nog een kreupel boompje erbij, maar meer niet.

De **voorzitter**: De heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Dan de allerlaatste versie van de heer Bos, de variant van D66, waarin een heel rijtje bomen wordt voorgesteld. Daar moet een gat voor worden gemaakt en dan denk ik, zijn we nu helemaal gek geworden. Nu gaan we dus gaten maken om bomen te laten groeien. Dat was volgens mij niet de bedoeling. Wij vonden juist de combinatie van factoren mooi, van een verbinding van de bovenwereld naar de benedenwereld, inclusief groen en dat wordt op deze manier eigenlijk een beetje verpest.

De **voorzitter**: De laatste keer, mijnheer Bos.

De heer **Bos** (D66): Voorzitter, hier wil ik even op reageren. Het spijt me, maar dat komt omdat u dit soort opmerkingen maakt. We hebben bewust gezegd dat er vides moeten komen, op verzoek van de heer Kuiper, vanwege het stadhuis. Door de open vides kan daglicht naar binnen vallen. Als die er toch zijn, kunnen er ook bomen worden geplaatst en dat doet het college ook. U moet me niet zulke verwijten maken.

De **voorzitter**: De heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Ik hoor weer geen vragen en ik heb gezegd wat ik gezegd. Ik wil het nog wel een keer herhalen maar het lijkt mij een beetje het paard achter de wagen spannen. Er lag met variant 1 een goed voorstel en in principe zijn wij daar ook voor; als het echt niet anders kan, steunen we de variant van Zó! Zoetermeer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, voorzitter. Het Stadhuisplein, met het daaronder gelegen station, wordt heringericht. Daarover zijn we het als raad in ieder geval eens. Het plein wordt groener en aantrekkelijker, de verhogingen die alleen nog door ons eigen raadslid Lobel mooi worden gevonden, worden weggehaald en het perron moet beter zichtbaar en met liften beter toegankelijk worden en een uitstraling krijgen die het verdient. De LHN vindt dat deze herinrichting niet ten koste mag gaan van de bruis die nu eindelijk op het Stadhuisplein is ontstaan.

Voorzitter, ik heb iets meegenomen, namelijk een pioniersschep. In het leger is dat een handig stuk gereedschap om een schuttersput van precies de juiste afmeting te graven. In mijn betoog dient dit als symbool voor wat er staat te gebeuren. In eerste instantie wilde ik deze pioniersschep aan alle ondernemers geven die wij als LHN op het Stadhuisplein hebben gesproken, om hen te helpen de gaten te dichten die het college in variant 1 voorstelt. Dat is een variant die het de ondernemers onmogelijk maakt om op een praktische manier hun terrassen uit te baten. Ik heb het over ondernemers die door hun initiatieven en investeringen van het Stadhuisplein een bruisplein hebben gemaakt, die hun nek hebben uitgestoken en die nu de dupe worden wanneer de gatenkaas werkelijkheid wordt.

Vervolgens dacht ik: ik geef deze pioniersschep aan mevrouw Van der Meer. Creatief als zij is, kwam zij met een geknipte en geplakte variant op de varianten van het college, maar helaas met nog steeds twee grote gaten die zij met deze schep wellicht zou kunnen dichten.

Inmiddels zijn we vele presentaties, vergaderingen, e-mails en nog meer varianten verder. Voor de LHN ligt de prioriteit op het Stadhuisplein en bij de ondernemers. Natuurlijk willen wij een toegankelijk perron. Natuurlijk willen wij op het perron een veilige omgeving en natuurlijk zoeken wij ook de verbinding. Maar op het perron, wat ik net al zei, verblijf je maximaal een kwartier, waarbij men op het plein minimaal een kwartier verblijft. Een gatenkaas is voor de LHN geen optie.

Voorzitter, bij dezen wil ik de pioniersschep aanbieden aan wethouder Rosier om hem te helpen op een pionierende een vernieuwende manier precies de juiste afmeting van de gaten te creëren, waarbij de bruis en het groen op het plein niet worden aangetast want dat is waar de bewoners van Zoetermeer om hebben gevraagd, waar de liften geen obstakels zullen zijn en de ondernemers op een goede manier hun bedrijven kunnen voortzetten.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): Volgens mij hebben uw partij en mijn partij de meeste problemen met de gaten die er gaan komen. Ik begrijp uit uw verhaal niet helemaal of u van mening bent dat u wel gaten wilt hebben of dat u eigenlijk helemaal geen gaten wilt en dat we moeten kijken wat we anders met dat station zouden kunnen. Ik ben daar wel benieuwd naar, want wij zitten ook niet op die gaten te wachten. Hoe denkt uw partij erover?

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Vorig jaar heb ik in de commissievergadering al geroepen: waarom maken we van dit perron niet het allermooiste perron zonder daglicht? Ik ben van mening dat de meeste reizigers 's morgens vroeg reizen en 's avonds als ze weer thuiskomen. In de winter, werd net al gezegd, is het sowieso donker of bewolkt. Ik denk niet dat dat beetje daglicht zal bijdragen aan de veiligheid op het perron. Ik denk dat je dat op een andere manier ook zou kunnen bereiken. Wat ik me wel kan voorstellen, is dat het college graag wil dat de raadzaal en de ingang van het stadhuis in het zicht zijn. Daarom kunnen we meegaan met het voorstel van D66 om daar een vide te maken. Die moet niet zo groot zijn dat er trappen en liften en dergelijke in passen maar groot genoeg om contact met beneden te houden. De heer Bos is inderdaad heel creatief en actief geweest. Het college heeft een matrix uitgegeven met alle plussen en minnen en rode en groene punten, waarbij de laatste variant van de heer Bos praktisch volledig groen is. Daarom steunen wij het voorstel van D66.

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Het is meer een opmerking. Mevrouw Van Wegen heeft het er steeds over alsof die gaten alleen maar bedoeld zijn om licht naar beneden te krijgen. Natuurlijk is dat ook zo, maar voor het grootste gedeelte gaat het erom dat de trappen en de liften vanaf een centrale plaats op het station naar boven gaan en niet vanuit de uithoeken. Als je dat doet, wordt het griezelig en worden de liften gesloopt. Je kunt ze nu eenmaal niet diagonaal laten lopen en daarom dat je dan op het Stadhuisplein uitkomt.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): In de laatste variant van de heer Bos hebben we bedacht dat de liften aan de westkant van het plein komen, dus links en rechts van Pavarotti en op gelijke hoogte van elkaar. De trapopgangen die nu vies zijn en stinken, worden gemoderniseerd met mooie matrixborden zodat duidelijk is dat daar het perron is. De liften komen uit onder de trappen. Ze zitten tegenover elkaar en dus helemaal niet in de uithoeken.

De **voorzitter**: Mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): We gaan natuurlijk ook een heel nieuw stadhuis bouwen en dat moet ook zichtbaar zijn. Of vindt u dat het onder gewoon dichtgemetseld kan worden?

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Neen, dat is wat ik zojuist ook al als antwoord gaf op de vraag van de heer Westhoek. We stellen voor dat er aan de rand van het stadhuis vides worden gemaakt en die kun je groot maken maar liever kleiner en in ieder geval kleiner dan de 100 m² die nu wordt voorgesteld, zodat je wel zicht hebt op de ingang van het stadhuis. De ingang van de trouwzaal is aan de Engelandlaan en dat wordt daar prachtig opgeknapt. De auto's kunnen voorrijden. Voor de mensen die gaan trouwen, wordt al een hele mooie omgeving gecreëerd. Dat heeft weinig te maken met het grote gat dat we in variant 1 zien.

De **voorzitter**: Mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Maar dan is er geen fysieke verbinding met het stadhuis, want de ingang is beneden. Je kunt naar beneden kijken, maar je moet aan de andere kant naar beneden toe. Je hebt geen directe verbinding en zicht op het stadhuis. Vindt u dat niet zonde?

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Als we meegaan in uw verhaal, met mooie liften die we bij wijze van spreken doorzichtig maken van glas, is er ook een directe verbinding. In onze beleving kunnen we beneden, door de vides die nodig zijn voor het daglicht en het groen, aan alle kanten op het perron en naar het stadhuis kijken. Dan kunnen we ook de ondernemers op een gezonde manier hun terrassen laten uitbaten.

De **voorzitter**: De heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Ik vraag me af of mevrouw Van Wegen wel eens op het Stadhuisplein is geweest, want op het huidige Stadhuisplein hangen al matrixborden boven de trappen. U wilt

eigenlijk dat er niets verandert.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): U moet het toch met me eens zijn dat de matrixborden nu een heel armoedige uitstraling hebben. Wij zijn ook niet tegen het opknappen van het perron, in tegendeel, het perron moet gewoon worden opgeknapt. Wij zeggen alleen dat dat niet per definitie op de manier moet gebeuren die het college heeft voorgesteld.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben klaar met mijn betoog en ik wil deze pionierschap dus aanbieden aan wethouder Rosier, om te pionieren en te vernieuwen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer De Jong.

De heer **De Jong** (CDA): Voorzitter, dank u wel. De Telegraaf kopte onlangs: "Zoetermeer als voorbeeld voor sfeervolle stad in ontwikkeling". Er wordt volop geïnvesteerd in het aantrekkelijker maken van onze binnenstad. Projectontwikkelaar Henri van Dam bouwt aan Cadenza en zegt: "De stad moet beleving bieden.". We spraken onlangs met Unibail-Rodamco en hun ambitieuze plannen voor het Stadshart zien er veelbelovend uit. Met de herinrichting van het Stadhuisplein kan een volgende stap worden gezet. De randvoorwaarden deugen. Er klinkt een roep in door om representativiteit en aantrekkelijkheid. De vraag is, of we deze kans gaan verzilveren. Mag ik u vragen wat u belangrijk vindt: extra vierkante meters, ongeveer 10% van het terras, of een 100% betere uitstraling van het plein? Wij kiezen voor uitstraling. Voor mij draait alles om beleving van de ruimte en om beweging. Ik wil en dat zijn ook de randvoorwaarden van de raad, een representatieve halte van de RandstadRail met een uitnodigende en zichtbare entree naar de raadzaal en het stadhuis. Ik wil een herkenbare en directe en aantrekkelijke verbinding tussen de RandstadRail en het Stadhuisplein. Als derde wil ik een aantrekkelijk Stadhuisplein met hoge gebruikskwaliteit. Zien en gezien worden, vraagt om ruimte. Een verbinding tussen boven en beneden kan iets moois opleveren maar dan moet het meer zijn dan krap bemeten gaten waar net een trap in past. Grote uitsparingen met bomen, met doorkijken tussen het groen, die geven het Stadhuisplein nieuwe allure. De trappen moeten een uitnodigende entree zijn in twee richtingen en de plekken naast de trap worden straks de meest favoriete zitjes. Mensen verdringen zich om hier te zitten, want hier is wat te zien en te beleven. De schatbewakers hebben daar een mooie naam voor; de beleving van de ruimte noemen zij "de ziel van Zoetermeer". De enige variant die deze hoge ambitie mogelijk maakt, is variant 1. Toevallig heeft deze variant ook de voorkeur van het college. Het mooiste van alles is dat deze variant nauwelijks duurder is dan de andere opties. Daarom is de keuze helemaal niet zo moeilijk; wij kiezen voor variant 1, voor een aantrekkelijk plein met belevingswaarde.

De **voorzitter**: Dank u wel. Een vraag van de heer Bos.

De heer **Bos** (D66): Graag nog uw reactie op de woorden van de spreker over de horeca. U heeft het over aantrekkelijkheid en beleving, allure et cetera. Dat zijn prachtige woorden, maar wat betekenen die concreet?

De heer **De Jong** (CDA): Dat zijn juist heel concrete zaken. Dat betekent dat we verder kijken, dat we alle belangen afwegen en dat we kijken naar toegankelijkheid, naar levendigheid, naar bruis, naar boven en naar beneden en naar de randvoorwaarden die we hebben meegegeven. Als we dat allemaal op een rijtje zetten, zeggen we dat deze variant er voor ons uitspringt.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Is het voor het CDA dan niet jammer dat in variant 1 de liften en trappen niet bij elkaar zitten? Dan worden de liften nog eerder gesloopt. Dat zien we ook bij de Mandelabrug en gelukkig gaan we nu verbouwen en komen de liften tussen de trappen. U weet zelf wat een ellende we hebben met kapotte liften.

De heer **De Jong** (CDA): Ik zie dat probleem helemaal niet zo en het college kennelijk ook niet. Het college heeft dit als een prachtige variant neergelegd. Ik vind wel dat je aan de aankleding nog van alles kunt doen om het echt aantrekkelijk te maken en dat moeten we bij variant 1 ook zeker doen, maar ik zie daar echt de beste randvoorwaarden om het tot een aantrekkelijk geheel te maken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is tot slot het woord aan de heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Voorzitter, het is al heel vaak gezegd dat het Stadhuisplein een centraal punt is in onze stad. Zeker net zo centraal is de daaronder gelegen halte van de RandstadRail, die een steeds belangrijker rol zal krijgen. De vraag die nu voorligt, is hoe we het plein en de halte zo inrichten dat voldaan wordt aan de drie uitgangspunten die we hier in de raad hebben geformuleerd: een beter plein, een betere halte en een betere verbinding tussen die twee en de rest van de stad. Het is erg voor de hand liggend om dan te kijken naar de huidige situatie maar wat mijn fractie vooral heeft gedaan, is kijken naar de situatie over een paar jaar. Er werd ook al gezegd dat we het immers doen voor een langere tijd. Als je over een paar jaar kijkt en ziet waar we nu mee bezig zijn, dan hebben we een vernieuwd Stadshart, we hebben Cadenza met een extra horecaplein, hierboven is een nieuw museum dat volgens de voorspellingen per jaar veel meer bezoekers zal gaan trekken. Het stadhuis wordt verplaatst naar beneden, evenals de nieuwe bibliotheek. En we hebben een Stadhuisplein waar steeds meer horeca landt en waarvan in ieder geval onze fractie heeft gezegd: geef dat niet aan evenementen maar geef dat aan de horecaondernemers. Als je dan optelt wat we hier zouden kunnen krijgen en waar we misschien ook nog naartoe gaan, de HOM, dan wordt die halte steeds belangrijker in een steeds meer kloppend hart van de stad. Niet alleen de halte, maar ook de doorloop. Wij hebben daarom nooit gepleit voor daglicht, zelfs nauwelijks voor veiligheid, maar altijd voor centrale, open doorgangen. Maak een verbinding van beneden naar boven en van boven naar beneden. Zorg ervoor dat de nieuwe ontwikkelingen waaraan we nu zo hard werken, allemaal bereikbaar zijn. Wij denken, neen, we zijn ervan overtuigd, dat als mensen hier naartoe komen voor een van die nieuwe activiteiten, of voor een van de vele nieuwe winkels die er in het verschiet liggen, dat dan de horeca uiteindelijk ook zal meeliften en niet alleen de horeca van het Stadhuisplein maar de horeca van de hele stad. We hebben het gezien toen de Primark hier kwam: toen leefde de horeca helemaal op. En wij zijn in Zoetermeer niet goed in verbinden. Kijk die kant op, jullie kunnen het allemaal zien. Daarachter ligt een fantastische Dorpsstraat maar dat plein, hoe toegankelijk ook en hoe goed beloopbaar ook, we steken het niet over. Daarom denken wij dat de goede, open verbinding tussen station en plein de kwaliteit van de stad, van het plein en van het station zal verbeteren en dat die de bruis geeft die zo nodig is.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Bos.

De heer **Bos** (D66): Maar mijnheer Iedema, wilt u dan beweren dat dit station al sinds jaar en dag helemaal niet wordt gebruikt door reizigers? Er wordt gezegd dat het een miljoen reizigers per jaar zijn en tien miljoen bezoekers van het Stadshart. Hoe ziet u dat dan?

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Dat is precies mijn punt, mijnheer Bos, een miljoen reizigers per jaar die in mijn bewoordingen dit doen: aankomen en uitvloeien. Daarboven, daar bruist het en daarom moet je die verbinding veel meer faciliteren.

Wij hebben daarom in de commissie al gezegd dat wij voorstander zijn van variant 1 en dat zullen we blijven uitdragen. Alle amendementen in ogenschouw genomen, is het amendement van Zó! Zoetermeer wat ons betreft het enige wat voldoet aan de uitgangspunten die ik net heb genoemd.

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Als ik u zo hoor, zegt u eigenlijk dat u een kloppende RandstadRailhalte wilt en dat het terras daarboven alleen maar dient om naar die halte te lopen. Klopt dat?

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Als ik heel kort door de bocht ben, klopt daar geen fluit van. We hebben een RandstadRail waar een miljoen reizigers per jaar gebruik van maakt. We hopen op nog veel meer reizigers vanwege alles wat we hier aan het optuigen zijn. Het museum wordt acht of negen keer zo groot en om dat rendabel te maken, hebben we hoeveel bezoekers nodig? Er wordt geroepen: een miljoen per jaar maar een half miljoen zou al mooi zijn. Cadenza, waar van alles aan de hand is en waar een compleet nieuw horecaplein komt. Alle nieuwe winkels die eraan zitten te komen. Ik hoop dat het drie miljoen bezoekers per jaar worden. De HOM zou ook gigantische aantallen bezoekers

trekken. Maar, ik wil één ding en dat is dat al die reizigers niet uitstappen en via de zijkant de stad verlaten maar dat zij over dat mooie Stadhuisplein lopen.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Feijen.

De heer **Feijen** (SP): Als reizigers bij de halte Stadhuis uitstappen, zullen ze sowieso de stad niet verlaten. Die halte ligt namelijk centraal in de stad. Mijn vraag gaat over het volgende. Hoe minder gaten, hoe meer vierkante meter horeca en dat klinkt mij goed in de oren. Bij zo min mogelijk gaten kun je een zo bruisend of zo levendig mogelijk plein hebben maar daar heb ik u nog niet echt over gehoord. Hoe kijkt u tegen die gaten aan?

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Als we even naar de geschiedenis kijken, zijn wij altijd al voorstander geweest van uitbreiding van de horeca, tot onlangs aan toe, toen we hier het besluit namen dat er meer horeca zou komen. We hebben toen ook gezegd: let op, het totaal aantal vierkante meters voor horeca in Zoetermeer is begrenst en hef dat op. Wij zijn dus altijd voor meer horeca geweest, ook toen er vier jaar geleden nog geen terrassen op het plein waren. Ook in de beperktste variant van het college komt er meer horeca dan er nu is.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer De Jong.

De heer **Iedema** (VVD): Mag ik mijn antwoord nog even afmaken?

De **voorzitter**: Vooruit dan maar.

De heer **Iedema** (VVD): Het wordt dus altijd meer dan dat het nu is. Wij denken dat als je de combinatie maakt van loop en horeca, je er dan ook voor zorgt dat die terrassen altijd bezet zijn.

De **voorzitter**: Dan nu de vraag van de heer De Jong.

De heer **De Jong** (CDA): Ik heb een vraag aan de SP, die zegt dat er een relatie is tussen de gaten en de bruis en dat de gaten ten koste van de bruis gaan. Waar haalt u dat vandaan? In mijn optiek brengen de gaten de bruis juist dichterbij en gebeurt er iets en komt de beleving terug.

De **voorzitter**: De heer Feijen.

De heer **Feijen** (SP): Wat ik zeg is: hoe meer gaten, hoe minder vierkante meters er overblijven voor de horeca. Als je bruis wilt hebben, moet je de ruimte geven aan de horeca. Een variant met allerlei gaten heeft niet onze voorkeur.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Lobel.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, voorzitter Mijnheer Iedema, heeft u ook enigszins nagedacht over de efficiëntie voor de horecaondernemers? Als er een gatenkaas is, maar zo moeten we het eigenlijk niet noemen, als er een Stadhuisplein is met een groot aantal gaten, zal daar steeds omheen moeten worden gelopen. Daar komt ook nog eens bij dat er stromen mensen uit het station komen en die lopen ook nog eens een keer over dat plein. Ik denk dat er botsingen gaan komen. Ik denk niet dat dat efficiënt is.

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Ik hoop dat die botsingen zich dan voordoen bij de wachtrijen voor de ijstentjes, de bierstubes en alles wat we hier nog meer gaan krijgen. U heeft een punt als u het over efficiëntie hebt, maar ik zei net al tegen mevrouw Van Wegen dat Zoetermeer niet de enige stad is die daar mee te maken heeft. Op de Bierkade in Den Haag moeten de ondernemers de straat oversteken naar de terrasboot en ik heb daar nog nooit een koud kopje koffie gehad. Ik ben ervan overtuigd dat we daar wel uitkomen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Iedema** (VVD): Ik was eigenlijk al klaar met mijn betoog.

De **voorzitter**: Dan is er nog een vraag van de heer Bos.

De heer **Bos** (D66): De VVD is altijd zo blij met pioniers en vernieuwers en u zegt dat u ook altijd voor de uitbreiding van de horeca bent geweest. Nu is er een aantal horecagelegenheden op het plein, dat zijn pioniers en vernieuwers geweest en wat doet u daarmee? Wat is uw antwoord aan de inspreker?

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): De inspreker heeft gezegd dat de horecaondernemers er niet blij mee zijn en dat zij het liefst zoveel mogelijk vierkante meters terras hebben. Dat is terecht, want daar zijn het ondernemers voor. Ik hoop alleen dat we de vraag van de ondernemers kunnen beantwoorden door te zorgen voor meer reuring en meer stroom en uiteindelijk ook voor meer mensen op het terras.

De **voorzitter**: De heer Bos.

De heer **Bos** (D66): U heeft het over meer vierkante meters, maar het gaat erom hoe je moet bedienen. Die liften en trappen staan in de weg. Daar gaat het om.

De **voorzitter**: De heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): Mag ik dan het volgende aan de heer Bos vragen? Volgens mij gaat het een horecaondernemer erom om mensen vast te houden. Als hij dan wat meer moet doen of wat verder moet lopen, dan interesseert hem dat niet. Hij moet mensen vasthouden. Dan verkoopt hij, want dan nemen mensen een drankje. Laat het dan anders worden georganiseerd, zoals LHN wil, maar ik begrijp niet waarom u zo'n moeite heeft om een paar vierkante meters minder.

De heer **Bos** (D66): Het gaat niet om de vierkante meters. Uit ons amendement blijkt dat het anders kan en dat het dan veel chiquer, mooier en eleganter wordt, ook voor de ondernemers. Daar gaat het om. Waarom zou je dan voor de U-bocht kiezen die het college voorstelt, terwijl het ook anders kan?

De **voorzitter**: De heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): We zijn het er helemaal over eens dat het anders kan, namelijk met variant 1.

De heer **Iedema** (VVD): Voorzitter, nog een klein antwoordje. Wij willen geen ondernemers pesten maar we willen het liefste het beste van beide werelden. Als we ondernemers wilden pesten, dan waren we over reclameborden begonnen.

De **voorzitter**: We gaan over naar de beantwoording door het college. Nog een vraag aan de heer Iedema?

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, voorzitter, ik heb nog een vraag aan de heer Iedema. U gaat geen ondernemers pesten. Gaat u uw voorstellen ook uitleggen aan de ondernemers? En denkt u dat die in dank worden ontvangen?

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Ik leg dit met liefde uit aan de ondernemers. Ik betwijfel of ze dat in dank zullen ontvangen maar ik hoop dat we over een paar jaar nog een keer samen aan tafel gaan zitten en ik verwacht, want anders zou ik dat nu niet te berde brengen, dat we dan heel blij samen dat warme kopje koffie drinken.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): U heeft mij in ieder geval niet overtuigd.

De **voorzitter**: Het woord is aan wethouder Rosier. U heeft een spreektijd van twaalf minuten.

Wethouder **Rosier**: Voorzitter, ik hoor dat het ook korter mag dan twaalf minuten maar dit is een belangrijk debat. In de afgelopen weken is er veel gedacht, gesproken en gevarieerd op de wens en de behoefte om het Stadhuisplein en de halte daaronder een impuls te geven. Ondanks de vele verschillen, waarover we nu ook komen te spreken, leeft er volgens mij bij iedereen de wens om het plein en de halte die impuls te geven. Dat is ook nodig want het plein verdient beter, de ondernemers verdienen beter, de bezoekers verdienen beter maar ook de gebruikers van de RandstadRail verdienen beter. De halte ziet er niet uit. Dat moet dus anders en daarom is dit debat zo belangrijk. Hoewel ik mij afvraag of tekenkwaliteiten als competentie op het functieprofiel van raadsleden staan, vind ik het bewonderenswaardig dat meerderen van u de afgelopen periode heel veel tijd en moeite hebben gestoken in de toekomst van dit plein en deze halte, al dan niet met een eigen variant. Er zijn niet heel veel vragen gesteld maar er is een aantal opmerkingen gemaakt en er liggen twee varianten voor, naast de vier die in het collegevoorstel worden genoemd. Daar wil ik even bij stilstaan.

De variant 1Z is een variant op het collegevoorstel, kent twee grote vides in plaats van de vier uit variant 1 van het college en heeft centrale stijgpunten waar de trappen en de liften worden gecombineerd. Zoals u vorige week in de matrix heeft kunnen lezen, is het naar ons beeld zo dat dat nog voldoende voldoet aan de ambities om goed te scoren. Het punt blijft dat het college voorstander is van variant 1. De variant van D66 heet, begrijp ik, 6RC en is een variant die een andere kant op gaat. In deze variant worden op een aantal plekken kleine uitsparingen gemaakt voor de trappen en de liften en er is ook nog sprake van vides voor de bomen, zoals de heer Bos net zei. Op zeven kleine punten wordt iets aan het plein veranderd. De toegang naar het station ligt in deze variant voornamelijk aan de westzijde en sluit daarom minder goed aan bij de stoppende tram en de entrees van de Passage en het stadhuis. Een van de nadelen van deze variant is dat het significant afwijkt van het haalbaarheidsonderzoek en als uw raad hiervoor kiest, betekent dat wel dat dat nog moet worden gedaan. Deze variant en dat is ook te zien in de matrix, voldoet veel minder aan de drie ambities die u heeft gesteld. Ik heb hier al vaak horen spreken over de horecaondernemers en de inspreker had daar ook een duidelijk verhaal over. Laat ik even kort stilstaan bij de wijze waarop de horecaondernemers de afgelopen periode bij het proces zijn betrokken. Er is een workshop geweest, de tussentijdse besluiten die zijn genomen zijn rechtstreeks teruggekoppeld en er is met meerdere individuele ondernemers gesproken. Ik moet zeggen dat ik niet het beeld herken dat de communicatie niet goed was. Er is ook een aantal stakeholders die ik hier nog niet voorbij heb horen komen. Ons nieuwe stadhuis en de raadzaal zijn genoemd maar ik denk aan de nieuwe bibliotheek, de HTM, de BV als vastgoedeigenaar van de Passage. Zij geven allemaal aan dat variant 1 de beste variant is. Ook Van der Kooy Vastgoed en Unibail-Rodamco steunen variant 1. Vorige week, na de discussie in de commissie, is dat schriftelijk door Unibail-Rodamco bevestigd en vanmiddag nog eens mondeling door de directeur die ik toevallig sprak.

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): U heeft het over de eigenaren van het pand, maar de heer Boogaart is eigenaar van ongeveer de helft van het plein. Diens belangen wegen dus zwaarder.

Wethouder **Rosier**: Ik denk niet dat één belang zwaarder weegt en dat is nu precies het punt dat ik wil maken. Er zitten daar heel veel stakeholders; de horecaondernemers zijn heel belangrijke stakeholders. De heer Boogaart heeft daar veel bezittingen maar absoluut niet de helft van het plein. Ik wil hiermee zeggen dat er veel meer stakeholders zijn en of dat de miljoen bezoekers zijn, of de vele miljoenen op het plein: het gaat niet alleen maar over het belang van de horecaondernemers en ik herhaal, hoe belangrijk zij als stakeholders ook zijn.

Er is in dit kader ook gevraagd om hen in de toekomst erbij te betrekken en dat waren we al van plan. Dat willen we ook absoluut blijven doen en misschien moeten we aan de voorkant nog nadrukkelijker afspraken maken want ik deel het beeld niet dat de communicatie niet goed was.

Er ligt ook een motie voor van de PvdA over de liften. Volgens mij zeg ik na een eerste snelle lezing dat deze in lijn is met wat we in de commissie al hebben gezegd, waarbij ik wel de opmerking moet maken dat hydraulische liften door ProRail inmiddels bij het grofvuil zijn gezet omdat ze zo vaak stuk zijn. Ik zag het maar alvast, anders krijgen we dat weer, maar de motie vraagt om dat te bekijken en dat zullen we ook doen. We zullen het duidelijk op papier zetten en proberen cijfers boven tafel te krijgen.

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Het is meer een opmerking: de techniek is niet van belang maar het gaat

vooral om het aanzien.

Wethouder **Rosier**: We hebben ook al in de commissie gewisseld dat het goed is om te kijken wat we met die liften kunnen doen om die zo mooi en zo transparant mogelijk te maken.

Dan is er ook nog een amendement over wie wat beheert op het Stadhuisplein en ook daarover hebben we in de commissie al gesproken. Volgens mij is het goed om dat te doen. In het verleden hebben we inderdaad situaties gezien waarin het niet duidelijk was wie eigenaar was van welk deel van het plein en wie dus verantwoordelijk was voor het beheer en de kosten daarvan.

Voorzitter, dan denk ik dat ik de inhoudelijke punten in ieder geval heb benoemd. Nogmaals, ik heb u allemaal horen spreken en het is duidelijk dat er in deze raad een groot verschil van mening bestaat. Er liggen drie opties voor om serieus een besluit over te nemen. Ik roep u op om, het liefst vandaag, het beste besluit te nemen voor de toekomst van deze stad, hoe lastig dat ook gaat worden met deze verschillende standpunten. Dat was het wat mij betreft.

De **voorzitter**: De heer Bos.

De heer **Bos** (D66): Graag nog een aanvulling op wat de wethouder heeft gezegd. U zegt over onze variant dat er vooral aan de westzijde een toegang is, maar bij de nieuwste RC hebben we, om te kijken of we meer draagvlak konden krijgen dan nu het geval is, ook een toegang met een trap aan de oostzijde gemaakt. Aan de noordkant is de toegang centraal geworden. Aan de zuidkant, de stadhuiszijde, ligt de ingang van het stadhuis beneden ook aan de westkant, dus waar je hem wilt hebben. Dat wil ik nog even meegeven. Kan de wethouder hier nog op reageren?

Wethouder **Rosier**: Ik wil niet vervelend zijn, maar zo wordt het nog erger en daarom dacht ik, ik noem het maar niet. We kunnen nu constateren dat de uithoeken van het perron, als de RandstadRail al dan niet met een gekoppeld voertuig stopt, ook echt de uithoeken zijn omdat de afstand zo ontzettend groot is. Die is namelijk nog gemaakt voor de oude Sprinter. Door alle stijgpunten te verspreiden, met aparte trappen en aparte liften en aparte ingangen naar de Passage en het stadhuis en aparte trappen aan de andere kant, houd je een heel langgerekte halte. Nogmaals, wat ons betreft is dat geen verbetering en daarom dat we dat niet zouden voorstellen.

De **voorzitter**: De heer Bos,

De heer **Bos** (D66): U heeft het vandaag natuurlijk druk gehad maar als u de tekening had bestudeerd, had u gezien dat de trap beneden, aan de oostkant, precies uitkomt daar waar ook de prachtige verbinding met de HOM moet komen. Wat wil je nog meer?

Wethouder **Rosier**: Dan heeft u volgens mij een zesde gat in het Stadhuisplein gecreëerd. Volgens mij ging het om de trappen in de hoeken, waar nu al trappen zijn.

De heer **Bos** (D66): Kijk u nog even ter illustratie. Het is 5 meter hoog dus het is een heel lange trap. Je komt in oost uit maar je begint aan de westkant.

Wethouder **Rosier**: Voorzitter, dan is het een extra gat. Er liggen hier drie varianten. Variant 1 van het college en variant Z1 lijken op elkaar en uw variant wijkt sterk af. We kunnen nog over alle punten van vierkante meters en afstanden uitgebreid gaan discussiëren maar volgens mij gaat het er vooral om dat er vandaag een zo goed mogelijk besluit wordt genomen zodat we allemaal, op welke manier dan ook, het plein en de halte kunnen gaan verbeteren.

De **voorzitter**: Mevrouw Walther, tot slot.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Ik heb een vraag over de variant van D66. Klopt het dat ik twee varianten heb gekregen? Variant 6R en 6RC?

De heer **Bos** (D66): Is dat een vraag aan ons? Ja, dat klopt, een variant R en een variant RC. Variant R is een aftrap om te zeggen: Oké, ons plan is goed genoeg maar we willen ook een ruim draagvlak. Ik heb de wethouder horen zeggen dat het prettig zou zijn als een brede meerderheid zich achter een oplossing zou scharen.

De **voorzitter**: Mijnheer Bos, wilt u het kort houden?

De heer **Bos** (D66): We hebben meegedacht over de kritiekpunten en hebben gekeken of we aan de noordkant de pijn eraf kunnen halen.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Wethouder **Rosier**: Dan toch nog even voor mijn beeld: betekent dat nu dat er van D66 twee varianten voorliggen, of slechts één?

De heer **Bos** (D66): In principe liggen er van LHN en D66 tezamen twee varianten voor, waarbij de een wat verdergaat omdat daarin een extra, lange trap aan de noordkant is opgenomen, die beneden precies uitkomt bij de ingang van de Passage.

De **voorzitter**: Mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Ik wil vragen, voordat we aan de tweede termijn beginnen, of we even kunnen schorsen.

De **voorzitter**: Dat kan en ik constateer ook dat de heer Diederik is binnengekomen. De heer Feijen was ook al gearriveerd. Als er straks gestemd gaat worden, is het mooie aantal van 38 raadsleden aanwezig. Is er bezwaar tegen het verzoek van mevrouw Huijbens om een schorsing? Zo neen, dan stel ik een schorsing voor van vijftien minuten.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik wil vragen of u even goed wilt kijken in welke volgorde over de amendementen gestemd gaat worden.

De **voorzitter**: Ik heb de volgorde voor mij: wij zullen eerst stemmen over variant 1Z, het amendement van Zó! Zoetermeer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Neen, voorzitter, er moet eerst worden gestemd over het meest verstrekkende amendement, dat het meest afwijkt van het voorstel van het college. Dat lijkt ons het meest logische. Dan begin je dus met het amendement van D66 en dan die van ons, dan variant 1 en daarna de moties.

De heer **Bos** (D66): Daar maken wij bezwaar tegen want er zijn misschien partijen die willen overstappen als een andere variant afvalt. Het CDA heeft als alternatief het idee geopperd, hoorde ik in het weekend, om in twee rondes te stemmen, dat wil zeggen eerst over drie varianten en het voorstel dat de minste stemmen krijgt, valt dan af. Vervolgens is er een tweede stemronde.

De **voorzitter**: De heer Iedema?

De heer **Iedema** (VVD): Dat lijkt me een rare gang van zaken. We stemmen meestal eerst over het meest verstrekkende of afwijkende voorstel.

De heer **Bos** (D66): Dat gaat deze keer dus niet werken.

De **voorzitter**: In de verordening staat dat het meest verstrekkende voorstel als eerste aan de beurt. Dan wordt als eerste gestemd over variant 6RC, dan over variant 6R en als laatste over de derde variant 1Z. Mevrouw Huijbens?

Mevrouw **Huijbens** (D66): Ik begrijp de argumentatie en het staat in de verordening, maar de reden dat de heer Bos dit vraagt, is omdat dat de wethouder een paar keer heeft gezegd te zoeken naar een variant die het meeste draagvlak heeft. Als er een variant afvalt, is er misschien een breder draagvlak voor de andere. Daarom is het voorstel gedaan het te veranderen.

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Voorzitter, het is toch zo dat als het meest verstrekkende amendement op een meerderheid kan rekenen, dat de andere dan vervallen?

De heer **Bos** (D66): Maar dat is nu juist het punt; ik beluister dat er partijen zijn die wellicht willen overstappen, maar dat doen ze natuurlijk pas als hun eigen voorstel is afgefallen en niet eerder.

De **voorzitter**: De heer De Jong.

De heer **De Jong** (CDA): Volgens mij hebben we één verordening en moeten we die volgen en als u het anders wilt, zult u de verordening in stemming moeten brengen.

De **voorzitter**: De verordening zegt dat het meest verstrekkende voorstel als eerste wordt behandeld. We beginnen met 6RC, dan 6R en dan 1Z. Voor ik schors, draag ik het voorzitterschap over aan de burgemeester.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. Dank aan mevrouw Kouwenberg voor het voorzitten tot aan de schorsing. Dit is de tweede termijn van de raad over het Stadhuisplein en ik stel voor de helft van de spreektijd in de eerste termijn aan te houden. Dat is gebruikelijk en dan heeft u dus maximaal twee minuten. Als eerste geef ik het woord aan de heer W. Bos.

De heer **Bos** (D66): Mag ik van mijn plek af? Ik dacht dat we gingen stemmen, maar zover zijn we inderdaad nog niet. Dit heb ik niet echt geprepareerd want we zijn druk bezig geweest met de voorbereiding van de amendementen. Het is jammer dat er nog steeds een probleem is omdat het meeste vergaande als eerste in stemming wordt gebracht. Het is maar net vanaf welke kant je het benadert. Je kunt ook zeggen dat het college het meest vergaande voorstel heeft gedaan, namelijk ten opzichte van de huidige situatie. Dat maakt het wel wat lastig want er zijn partijen die best willen overstappen, ook naar onze variant, als een andere het niet haalt. Dat is dus een groot dilemma, dat is eigenlijk het verhaal. We kunnen mensen niet meer overreden, denk ik. De teerling is geworpen en wat gezegd is, is gezegd.

De **voorzitter**: Dank u wel en dan is het woord aan mevrouw Walther.

Mevrouw **Walther** (PvdA): Ik wil de wethouder vragen om creatief om te gaan met het groen op het plein. Dat hebben we ook in de commissie gevraagd en met name of verticaal groen aan de gevels een aandachtspunt kan zijn. Daarnaast vragen we om openbare bankjes, dat is ook door Zó! Zoetermeer genoemd, want dat vinden we ook belangrijk. Ook vragen we om een goede bewegwijzering. Als je nu bij de halte van de RandstadRail aankomt, weet je eigenlijk niet waar je heen moet. Wij stemmen voor de variant van Zó! Zoetermeer omdat daar onze sterke voorkeur naar uitgaat en we roepen de collega's op om dit amendement te steunen. We vinden het wel van belang dat er vanavond een besluit wordt genomen. Als het amendement 1Z het niet haalt, stemmen wij voor het voorstel van het college.

De **voorzitter**: Dan is het woord aan mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Wij denken dat onze variant een mooi compromis is tussen de vele gaten van het college en het heel ingewikkelde plan van D66. Wij zullen natuurlijk ons eigen amendement steunen. Als dat het niet haalt, zullen wij niet voor variant 1 stemmen want dat gaat ons door alle gaten in het Stadhuisplein net een stap te ver.

In onze variant hebben we dezelfde hoeveelheid ruimte als in variant 1 van het college aan de stadhuiskant zodat het stadhuis mooi zichtbaar blijft. Aan de overkant is het heel bescheiden, namelijk ongeveer 6 meter bij 8 meter en dat is maximaal 50 m². Daar moeten we toch een meerderheid voor kunnen vinden, zodat we binnen de tijd en binnen het budget klaar kunnen zijn.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Lobel.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mevrouw Van der Meer, uw 6 meter bij 8 meter is 48 m². Hebt u hierbij rekening gehouden met de wettelijke grootte van de inhoud van de lift en met de afmeting van de trap? En kunt u dat plaatsen, met een aanloop, want u moet een aanloop hebben om de lift in te rijden?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik heb het gevraagd want ik heb dat echt niet

zelf bedacht. Ik ga hier ook niet de architect uithangen. Volgens de technische ondersteuning kan het en u heeft ook gezien dat het er in de matrix goed uitkomt. Het kan dus echt en het levert 100 m² terrasoppervlakte op.

De **voorzitter**: Dan is nu het woord aan de heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): Een schorsing van een kwartier was nogal kort. Het is en blijft zo dat mijn fractie grote problemen blijft houden met de vides, of de gaten, om ze maar gewoon zo te noemen. Ook de eerste termijn gehoord hebbende, zijn wij er nog niet van overtuigd dat die er zo nodig moeten komen. We hebben een mooi plein en het lijkt straks net of er een paar bommen op gevallen zijn. Dat vinden we zonde en daar worstelen wij nog enorm mee. Als je het zo beluistert, zou je zeggen dat de SP voor variant 4 gaat want dan heb je in ieder geval geen gaten. We weten dat er liften moeten komen, dus die laten we er nog even intekenen. Aan de andere kant gaan we het met variant 4 niet red- den, als we zo om ons heen kijken. Dan zou je zeggen dat we misschien neigen naar het amendement van D66, maar ik moet eerlijk zeggen dat wij er net nog niet uit waren. Na de tweede termijn zal er hoogst waarschijnlijk dus nog een schorsing nodig zijn, maar dat is ook een uitdaging voor de wethouder en de andere partijen om ons te overtuigen. Daar wil ik het voor nu bij laten. We weten echt nog niet wat we ermee aan moeten.

De **voorzitter**: De heer Schra.

De heer **Schra** (ChristenUnie-SGP): Het antwoord op de oproep van de SP is dat wij kiezen voor een kloppend hart met centrale, overzichtelijke stijgpunten en daarom vallen voor ons de varianten 6RC en 6R af. Wij kiezen voor variant 1, maar wij zijn gevoelig voor het verlies aan vierkante meters, zoals sommige mensen zeggen en vandaar dat wij zeggen dat we kiezen voor de richting 1Z. Die moet uitdrukkelijk, net als variant 1, nog verder worden uitgewerkt. We zullen dus voor 1Z kiezen, met dien verstande dat het richting 1Z is.

De **voorzitter**: De heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Mijn fractie kiest eigenlijk het liefst voor variant 1 maar we zitten een beetje in de buurt van de ChristenUnie-SGP wat betreft de gaten. We zijn er nog niet uit, net zo min als de SP. Er zal na de tweede termijn nog wel een schorsing moeten volgen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Wegen.

Mevrouw **Van Wegen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voor de LHN is het duidelijk: we hebben twee amendementen ingediend waarbij we getracht hebben alle wensen van iedereen zo goed mogelijk in beeld te brengen. Zo ingewikkeld is het niet. Wij zijn heel stellig en duidelijk en wij kiezen voor de ondernemers op het plein en voor de bruis op het plein. Wij zijn niet tegen het opknappen van het plein en we zijn niet tegen het opknappen van het perron want dat vinden ook wij noodzakelijk, maar we zullen tegen alle voorstellen met grote gaten stemmen.

De **voorzitter**: De heer De Jong.

De heer **De Jong** (CDA): Wij zijn overtuigd voorstander van variant 1 en daar zullen we ook aan vast blijven houden. Wat ons betreft, verdient dit plan het om uitgevoerd te worden.

De **voorzitter**: De heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Wij kiezen ook voor centrale stijg- en daalpunten en voor meer vierkante meters voor de horeca. Wij waren al voorstander van het collegevoorstel, variant 1, maar we zullen ook het amendement van Zó! Zoetermeer steunen.

De **voorzitter**: Ik weet niet of de wethouder behoefte heeft aan een tweede termijn?

Wethouder **Rosier**: Een aantal fracties heeft aangegeven nog een schorsing nodig te hebben. Dat kan ik goed begrijpen. Als de SP vasthoudt aan variant 4, kan de raad bij zijn besluitvorming vier varianten in overweging nemen. Volgens mij heeft de raad onderling een heel goed debat gehad en ik hoop echt dat dat kan worden afgesloten met een meerderheid voor één variant. Linksom of rechtsom, die halte

en dat plein moeten en zullen beter worden.

De **voorzitter**: Ik heb een verzoek gehoord om een schorsing. Hoe lang heeft u nodig? Een halfuur? Kan het niet in twintig minuten, zodat we om 22.30 uur doorgaan? Ik schors de vergadering tot 22.35 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen iets eerder dan voorgenomen de vergadering, want u bent compleet. Dan gaan we over tot besluitvorming. We gaan eerst de amendementen doen, in de net afgesproken volgorde.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Wij zijn nog niet compleet want mevrouw Kouwenberg is er nog niet.

De **voorzitter**: Daar is ze al. De volgorde van de amendement is: D, C en E, van het verstrekkelijkst tot het minst verstrekkelijkst. Als er een is aangenomen, hoeven we daarna over de volgende niet meer te stemmen. Dan staat los daarvan amendement F. Vervolgens wordt het voorstel zelf in stemming gebracht en dan de motie.

We gaan eerst stemmen over 1607-D. Is er behoefte aan een stemverklaring? Ik denk dat u het allemaal hebt gegeven. Geen behoefte aan een stemverklaring? Mag ik dan zien wie van u voor 1607-D zijn? Dat zijn de fracties van D66, LHN en SP. Dat is 18 stemmen voor en 20 tegen, verworpen.

Dan krijgen we 1607-C. Behoeft er een stemverklaring? Is er niet. Mag ik zien wie voor 1607-C zijn? Dat zijn weer D66, LHN en SP, dus dat is weer 18 stemmen voor, 20 tegen, verworpen.

Dan krijgen we 1607-E. Behoeft er een stemverklaring? De heer Westhoek en dan de heer W. Bos. De heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): De vorige twee amendementen zijn afgeschoten. Wij zijn totaal geen voorstander van variant 1 en we worden ook niet vrolijk van de variant van Zó! maar als je moet kiezen tussen twee kwaden, dan kiezen we voor de variant van Zó! Zoetermeer.

De heer **Bos** (D66): Wij hebben eenzelfde soort afweging moeten maken. Dat heet strategisch stemmen. We zijn zeker niet overtuigd van het voorstel van Zó! Zoetermeer maar dat is minder vergaand dan dat van het college, het is net hoe je het bekijkt. Wij zullen dus ook voor dit amendement stemmen. Het is wel opvallend dat niet alle coalitiepartijen achter het collegevoorstel staan.

De heer **Lobel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Wij zullen niet voor het amendement van Zó! Zoetermeer stemmen, wij denken namelijk dat met het wegstemmen van ons amendement een historische fout wordt gemaakt.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Ik heb in mijn bijdrage gezegd dat ik, als het moet, ook kan instemmen met het amendement van Zó! Zoetermeer, maar bij nader inzien kan ik me niet vinden in de argumenten voor de liften en de trappen. Ik ben zelf rolstoelgebruiker en ik zou niet graag in een stroom van voetgangers richting een lift willen rijden. Ik zie dat amendement toch niet zitten en wij zullen dus tegen stemmen.

De **voorzitter**: Nog verdere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor amendement E zijn? Dat zijn de fracties van Zó! Zoetermeer, VVD, D66, SP, PvdA en ChristenUnie-SGP, 26 stemmen voor en 12 tegen, aangenomen.

Dan krijgen we amendement 1607-F. Behoeft er een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor amendement 1607-F? Dat is de fractie van Zó! Zoetermeer, CDA, D66, PvdA, SP, GroenLinks, ChristenUnie-SGP en VVD. Alleen LHN niet, 32 stemmen voor, 6 tegen, aangenomen.

Dan krijgen we het voorstel zelf, geamendeerd, dus dat is anders qua gaten zullen we maar zeggen. Wie is voor het voorliggende geamendeerde voorstel? Dat zijn alle fracties met uitzondering van LHN en GroenLinks. Dat zijn 30 stemmen voor en 8 tegen, aangenomen.

Dan krijgen we motie 1607-03, aantrekkelijke liften. Behoeft er een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor motie 1607-03? De fractie van LHN als enige niet, dus dat zijn 32 stemmen voor en 6 tegen, aangenomen. Dank u wel.

9. Benoeming tijdelijk raadslid

a. Tijdelijk verlof mevrouw L. Meijer

De **voorzitter**: Ik stel voor, omdat het laat gaat worden, om eerst agendapunt 9 te behandelen. Het tijdelijk verlof van mevrouw Meijer gaat op haar verzoek overigens pas op 23 juli 2016 daadwerkelijk in en dus niet al op deze vergadering.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja.

De **voorzitter**: U vindt dat dus goed. Ik geef het woord aan de heer Iedema.

De heer **Iedema** (VVD): Het is een prima voorstel maar we hebben tegen het bezoek gezegd dat het het laatste agendapunt zou zijn. Ze worden daarom nu uit de fractiekamers opgehaald. We moeten dit dus in ongeveer tien seconden behandelen.

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer heeft om zwangerschapsverlof verzocht, met ingang van 23 juli 2016. Dat heb ik haar toegekend, daar heeft ze gewoon recht op. Vanwege ziekte is ze niet aanwezig en ik stel u voor dat we morgen, namens de raad, bloemen bij haar laten bezorgen en haar van harte beterschap wensen maar vooral een goed verder verloop van de zwangerschap en straks een goede bevalling. Is dat akkoord? Ja.

b. Installatie tijdelijk raadslid

De **voorzitter**: Is betrokkene aanwezig? Ja, ik zie hem. U wordt gevraagd u uit te spreken over de geloofsbrieven van het nieuwe tijdelijk raadslid, de heer D. Faas. U kent hem als commissielid. De commissie van de geloofsbrieven zal u adviseren en ik geef de voorzitter van die commissie, mevrouw Kouwenberg, het woord.

Mevrouw **Kouwenberg** (D66): Dank u wel. We hebben de geloofsbrieven onderzocht en er zijn geen belemmeringen gevonden, wat ons betreft kan de heer Faas worden benoemd.

De **voorzitter**: Dan vraag ik u of u kunt instemmen met de benoeming met ingang van 23 juli 2016 als tijdelijk raadslid van de heer Faas. Daar kunt u allen mee instemmen, aldus besloten.

Dan vraag ik de heer Faas naar voren te komen en ik vraag u allen, voor zover dan kan, om te gaan staan. De heer Faas zal de verklaring en belofte afleggen. Ik lees voor:

"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik verklaar en beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **Faas**: Dat verklaar en beloof ik.

De **voorzitter**: Den bent u hiermee beëdigd met ingang van 23 juli 2016. Om de felicitaties te onderstrepen, krijgt u een bloemetje. Ik wens de heer Faas een goede periode als tijdelijk raadslid. Hij is al redelijk goed ingewerkt als commissielid.

10. Ontslag commissielid mevrouw J. Williams-Jacobse (GroenLinks)

De **voorzitter**: Mevrouw Williams heeft een brief geschreven waarin zij om ontslag vraagt van het commissielidmaatschap. Ze neemt eigenlijk ontslag, want dat kun je zelf beslissen. Ze heeft, ik kan niet zeggen een goede reden, maar we begrijpen het wel een beetje, want zij verhuist naar een andere gemeente en dan kan het niet meer. U verhuist op 1 augustus 2016 naar Utrecht. We hebben eerder al uitgebreid afscheid van mevrouw Williams genomen, want zij was raadslid. Daar had zij bij de verkiezingen voor gekozen en daar is een eind aan gekomen. In 2015 heette ik haar weer enthousiast welkom als commissielid maar dat heeft maar anderhalf jaar zo mogen zijn. U gaat naar Utrecht maar het is hier echt leuker, maar dat gaat u wel merken. Ik wil u hartelijk danken voor het feit dat u toch weer bereid was om uw fractie en ons te ondersteunen. Dat heeft u toch weer anderhalf jaar gedaan. Vorig jaar heb ik wat langer bij uw afscheid stilgestaan, maar enorm veel dank dat u weer bereid was dat op u te nemen. Het ga u en de uwen heel goed in Utrecht. En u krijgt ook een bloemetje.

7b. Herijking ZoetermeerPas en invulling kindpakket

De voorzitter: Dan gaan we nu naar dit geagendeerde extra onderwerp. Ik stel voor dat we twee minuten spreektijd hebben. De heer Boerboom heeft laten weten dat hij drie minuten extra wil. Degenen die dit onderwerp hebben geagendeerd, zullen als eersten het woord voeren. Dat zijn de heer Boerboom en de heer Feijen. De heer Diederik is er niet meer, maar ik zie mevrouw Van Kuijen en de heer Fatingan. Welke andere leden willen nog het woord voeren? Mevrouw Van der Meer heeft een punt van orde en dat gaat altijd voor.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik geloof dat er verschillende moties e.d. worden ingediend bij dit onderwerp en die heb ik nog niet gezien. Ik wil vragen of die nu meteen kunnen worden rondgedeeld. Dan kunnen we ze ondertussen bekijken.

De voorzitter: Als ze er zijn, dan graag inleveren zodat ze zo snel mogelijk kunnen worden verspreid. Ik heb ook de heer Liqui Lung gezien. Wie nog meer over dit onderwerp? Ik zie ook mevrouw Krullaars. Als eerste geef ik het woord aan de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): "Een Wii of Playstation heb ik niet, daardoor kan ik soms niet goed meepraten op school. Vorig schooljaar ben ik lang gepest. Jij stinkt, of jij hebt geen mooie kleren aan, zeggen ze dan. Daar kan ik dan erg verdrietig om worden.". Voorzitter, ik citeer Joanna, een meisje van twaalf jaar dat vertelt wat armoede met haar doet. Een van de kinderen over wie wij vanavond praten en voor wie we ons maximaal moeten inspannen om de negatieve gevolgen van de situatie waarin ze verkeren zoveel mogelijk te beperken. Nu is de eerste stap gezet met de uitvoering van onze motie maar toch wil GroenLinks met twee moties en twee amendementen de ZoetermeerPas en het kindpakket echt tot een succes maken.

Allereerst constateren wij dat er geen geld bijkomt voor het kindpakket, maar dat er slechts een herverdeling van pakketten plaatsvindt, dit omdat de huidige pakketten niet volledig uitgenut worden doordat slechts 50% van de kinderen bereikt wordt. Daar bovenop komt nog dat na een gesprek bij Stichting Leergeld blijkt dat zij geen bijdrage meer krijgen van het Jeugdcultuurfonds omdat de gemeente zelf te weinig budget voor cultuur bijlegt. Voorzitter, wij vinden niet dat de gemeente dit budget moet herverdelen, maar dat de gemeente zich 300% moet inzetten om Joanna en alle andere kinderen te bereiken. Daarom dienen we een motie in om de bekendheid van het kindpakket en de ZoetermeerPas te vergroten, met name ook onder kinderen en jongeren.

Dan komt er door de verschuiving van het budget een vrij besteedbaar budget van gemiddeld € 44,00 per kind. Een mooi gebaar maar dit is vaak onvoldoende voor bijvoorbeeld het kopen van een nieuwe jas of schoenen. Misschien dat sommige mensen denken dat € 16,00 weinig verschil maakt, maar voor Joanna is € 16,00 een wereld van verschil, het maakt dat zij daadwerkelijk een nieuw stuk kleding kan kopen.

Dan maakt GroenLinks zich zorgen over het maatwerk dat het college wil toepassen in het voorstel. Het is ons volstrekt onduidelijk op basis waarvan Joanna straks wel of geen toegang krijgt tot het vrij besteedbare budget. In onze motie roepen we het college dan ook op om elk kind uit een gezin met een inkomen tot 120% toegang te geven tot dit budget.

Tot slot is het voor GroenLinks belangrijk dat Joanna ook aan zoveel mogelijk activiteiten kan deelnemen die juist voor haar bedoeld zijn. Wat ons betreft blijft Speelmeer dan ook een gratis voorziening voor kinderen met een ZoetermeerPas.

Voorzitter, GroenLinks verwacht dat we met deze twee moties en amendementen eens stapje dichterbij de top drie op het gebied van armoedebeleid komen, maar bovenal dat er voor kinderen en jongeren zoals Joanna zo min mogelijk beperkingen zijn om een zonnige toekomst tegemoet te gaan. Dank u wel.

Amendement nr. 1607-I ingediend door GroenLinks, SP Volwaardig kindpakket

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016; gelezen het raadsvoorstel Herijking ZoetermeerPas en invulling kindpakket 2016-2025, documentnummer DOC-2016-002665;

constaterende dat:

- het voor kinderen die leven in armoede geen vanzelfsprekendheid is om een warme maaltijd of nieuwe kleding te kunnen kopen als dat nodig is;

- de effecten van armoede een enorme impact hebben in het leven van een kind;

overwegende dat:

- door het niet volwaardig mee kunnen doen kinderen en jongeren niet de resultaten behalen die tot hun mogelijkheden behoren;
- kinderen mee moeten kunnen doen naar vermogen en hun aandacht zo min mogelijk bij de financiële situatie moeten hebben;
- kinderen en jongeren zich schamen, omdat ze niet de kleding en faciliteiten hebben die leeftijds-genoten wel hebben (een nieuwe jas i.p.v. een versleten jas, kinderfeestje, Sinterklaas, Suikerfeest, etc.)
- uit het huidige vrij besteedbare deel van € 44,00 amper een winterjas gekocht kan worden of een kinderfeestje gegeven kan worden;
- een verhoging naar € 60,00 een kostenpost van € 55.000,00 betekent;

besluit:

- een besluitpunt 6 toe te voegen:
6. Het vrij inzetbare deel, zoals beschreven in bijlage 2, te verhogen tot € 60,00 en de eventuele financiële gevolgen daarvan mee te nemen bij het opstellen van de Programmabegroting 2017."

Amendement nr. 1607-J ingediend door GroenLinks, SP, PvdA

Speelmeer buiten het vrij besteedbare budget

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;
gelezen het raadsvoorstel Herijking ZoetermeerPas en invulling kindpakket 2016-2025, document-nummer DOC-2016-002665;

constaterende dat:

- door de nieuwe invulling van de ZoetermeerPas een aantal activiteiten geschrapt wordt voor een vrij besteedbaar deel;
- Speelmeer verschuift naar het vrij besteedbare deel;
- gemiddeld 18% (1000 kinderen) van de Speelmeerbezoekers gebruikmaakt van de Zoetermeer-Pas;

overwegende dat:

- Speelmeer onder andere wordt ingezet om voor de inwoners uit een lagere inkomensklasse een leuke dag uit te bezorgen en te laten bewegen;
- kinderen op dit moment acht keer per jaar naar Speelmeer komen en met de nieuwe opzet maar maximaal zes keer omdat het vrij inzetbare budget niet toereikend is;
- de besparing gemiddeld slechts € 3.150,00 is door het te schrappen als vast onderdeel van de ZoetermeerPas;
- er op de Speelmeeractiviteit minder inkomsten zullen zijn voor de gemeente omdat een groot deel van deze 1000 kinderen niet meer kan gaan;

besluit:

- besluitpunt 1 te wijzigen in:
1. Te kiezen voor een aangepast scenario 3: een ZoetermeerPas met deels een vrij besteedbaar budget en deels met vastgestelde korting en bijdragen, waarbij het onderdeel Speelmeer een gratis voorziening blijft."

Motie nr. 1607-09 ingediend door GroenLinks, SP, CDA

Bekendheid ZoetermeerPas en kindpakket

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- het huidige budget voor de ZoetermeerPas en de 'oude' activiteiten van het kindpakket niet volledig uitgeput worden;
- de Kinderombudsman in zijn rapport 'Effectief kindgericht armoedebelied' goede communicatie als een van de belangrijkste factoren voor een succesvol kindpakket noemt;
- er op dit moment door Stichting Leergeld 1700 kinderen bereikt worden, terwijl er naar schatting

- 3400 kinderen leven in een gezin waar armoede is in Zoetermeer;
- uit de samenspraak volgt dat door Piëzo en anderen is geadviseerd om communicatie en toegankelijkheid te verbeteren;

overwegende dat:

- kinderen en jongeren die niet bereikt worden vaak geïsoleerd zijn;
- praten over armoede nog steeds een groot taboe is;
- er onder kinderen en jongeren nog veel onwetendheid is over wat er via de gemeente mogelijk is voor kinderen/jongeren met minder geld;
- er al veel kanalen ingezet worden, maar deze zich vooral richten op ouders en organisaties die ondersteuning verlenen;

draagt het college op:

- zich maximaal in te spannen om de ZoetermeerPas en het kindpakket onder de aandacht te brengen bij kinderen en jongeren (bijvoorbeeld via schoolkrant, Speelmeerpaspoort, posters bij jongerencentra, bibliotheek, sportverenigingen enz.);
- dit in samenspraak te doen met kinderen en jongeren en de kinderburgemeester hierbij te betrekken;
- als Zoetermeer aan te sluiten bij de landelijke website van het kindpakket;

en gaat over tot de orde van dag."

Motie nr. 1607-10 ingediend door GroenLinks, SP

Maatwerk als hoogste prioriteit

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- er maatwerk geleverd gaat worden met het budget van het vrij inzetbare gedeelte van het kindpakket;
- er geen duidelijkheid is middels welke criteria dit maatwerk geleverd gaat worden;
- in het voorstel bijvoorbeeld de kledingbank genoemd wordt als optie voor kleding;

overwegende dat:

- het idee van het kindpakket is dat kinderen net als 'normale' kinderen ook mee kunnen draaien met een keer iets nieuws;
- het streven naar maatwerk een mooi gegeven is, maar niet moet leiden tot willekeur;
- het belangrijk is voor mensen om te weten op basis waarvan zij een aanvraag kunnen indienen;

draagt het college op:

- om met een voorstel te komen op basis waarvan kinderen wel of geen toekenning van het vrij besteedbare deel van het kindpakket krijgen;
- tot dit voorstel rond is alle kinderen en jongeren tot 18 jaar die uit een gezin komen met een inkomen tot 120% te voorzien van een kindpas met het vrij besteedbare deel te besteden in een aantal winkels/voorzieningen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Feijen.

De heer **Feijen** (SP): Voorzitter. De SP vindt de ZoetermeerPas een goed middel om mensen mee te kunnen laten doen in de samenleving door deelname aan activiteiten te stimuleren zoals sport, culturele of andere maatschappelijke en recreatieve activiteiten. De financiële drempels daarvoor moeten zo laag mogelijk zijn. De SP vindt het een goede ontwikkeling dat de ZoetermeerPas ook voor studenten met een laag inkomen beschikbaar komt; zij hebben ook vaak financieel en zwakke positie doordat ze voor hun levensonderhoud moeten lenen terwijl ze studeren en soms maar beperkt kunnen bijverdienen. Daarnaast vindt de SP het goed dat er nu ook meer keuzevrijheid komt binnen de ZoetermeerPas want niet elke activiteit is voor iedereen geschikt en niet iedereen vindt dezelfde activiteit leuk. Het is daarom goed dat mensen kunnen kiezen om twee keer dezelfde activiteit te doen, waar ze wat aan hebben, in plaats van dat ze van één activiteit helemaal geen gebruikmaken.

De SP vindt het voorliggende voorstel en de keuze voor scenario 3 dan ook een goed voorstel waarbij er toch een duidelijk samenspraaktraject met gebruikers, aanbieders en organisaties is geweest. Maar ondanks dat we positief zijn, heeft de SP nog enkele aanvullingen op het huidige voorstel. Allereerst was het de bedoeling dat er met de motie die destijds is aangenomen een aanvullend kindpakket zou komen en omdat het kindpakket binnen de bestaande middelen van de ZoetermeerPas gerealiseerd wordt, is het wel extra kindpakket, maar niet aanvullend. Omdat de SP het vrij besteedbare budget van € 20,000 nogal laag vindt, dienen we een motie in om het vrij besteedbare budget vast te stellen op de bedragen die eigenlijk in scenario 1 bij de vastgestelde kortingen staan. En omdat armoede ook voorkomt bij de mensen met een inkomen boven 120% van de bijstandsnorm, dient de SP ook een motie in om de inkomensgrens van de ZoetermeerPas te verhogen naar 130% van de bijstandsnorm. Hoewel er verschillende bijdragen en kortingen zijn, kan een eigen bijdrage toch een belemmering zijn voor iemand om aan een activiteit deel te nemen. Om deze drempel te verlagen en om de keuzevrijheid te vergroten, dient de SP ook nog een motie in om mogelijk te maken dat het vrij besteedbare budget ook aan de eigen bijdrage kan worden besteed. Deze motie dienen we samen met GroenLinks in.

Motie nr. 1607-11 ingediend door SP, GroenLinks

Inkomensgrens ZoetermeerPas naar 130%

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- het college inzet om tot de top 3-gemeenten te behoren als het om armoedebestrijding gaat;
- met het voorstel Herijking ZoetermeerPas en invulling kindpakket het college de drempel om mee te kunnen doen aan activiteiten wil verlagen;

overwegende dat:

- het van belang is armoede niet alleen tegen te gaan, maar ook te voorkomen;
- het van belang is dat iedereen mee kan doen aan verschillende sport-, culturele, recreatieve en andere activiteiten;
- de financiële drempel om daaraan deel te kunnen nemen zo laag mogelijk moet zijn;
- het van belang is maatwerk te kunnen leveren naar wat iemand nodig heeft;
- het verruimen van de inkomensgrens zowel een bijdrage levert aan het tegengaan van armoede als aan het voorkomen daarvan;

besluit:

- de inkomensgrens voor de ZoetermeerPas vast te stellen op 130% van de bijstandsnorm ingaande op 1 januari 2017;
- het college de opdracht te geven hiervoor bij het begrotingsdebat met een dekkingsvoorstel te komen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 1607-12 ingediend door SP, GroenLinks

Verhogen vrij besteedbaar budget

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- met het voorstel Herijking ZoetermeerPas en invulling kindpakket het college de drempel om mee te kunnen doen aan activiteiten wil verlagen en de keuzevrijheid wil vergroten;
- het college voorstelt om te kiezen voor scenario 3;
- in scenario 1 het bedrag aan vastgestelde kortingen € 72,75 per volwassene en € 88,00 per kind is;
- in scenario 3 een volwassene en een kind allebei een vrij besteedbaar budget hebben van € 20,00;

overwegende dat:

- met de aangenomen motie een aanvullend kindpakket werd beoogd;
- het voorgestelde extra kindpakket wordt gefinancierd binnen de bestaande middelen van de Zoe-

- meerPas;
- het kindpakket een verrijking is binnen de ZoetermeerPas en aanvullend op het huidige aanbod helpt om armoede tegen te gaan;

besluit:

- het vrij besteedbare budget per volwassene te verhogen met € 52,75 per persoon en het vrij besteedbare budget per kind te verhogen met € 68,00 per persoon;
- het college de opdracht te geven hiervoor bij het begrotingsdebat met een dekkingsvoorstel te komen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 1607-13 ingediend door SP, GroenLinks

Vrij besteedbaar budget ook voor eigen bijdrage

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- met het voorstel Herijking ZoetermeerPas en invulling kindpakket het college de drempel om mee te kunnen doen aan activiteiten wil verlagen en de keuzevrijheid wil vergoten;
- het vrij besteedbare budget alleen besteed mag worden aan de vrij besteedbare activiteiten;

overwegende dat:

- een (te) hoge bijdrage een belemmering kan zijn om aan een activiteit mee te doen;
- door de mogelijkheid te geven om het vrij besteedbare budget in te zetten voor de eigen bijdrage aan een activiteit een (financiële) drempel om aan een activiteit deel te nemen wordt verlaagd;
- deze mogelijkheid de keuzevrijheid vergroot omdat het vrij besteedbare budget voor meer activiteiten kan worden ingezet;
- deze mogelijkheid bijdraagt aan het leveren van maatwerk zodat iemand zijn ZoetermeerPas optimaal kan inzetten voor wat diegene nodig heeft;

besluit:

- het mogelijk te maken dat het vrij besteedbare budget kan worden besteed aan de eigen bijdrage voor activiteiten met vastgestelde kortingen en bijdragen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel op de seconde. Het woord is aan mevrouw Van Kuijen.

Mevrouw **Van Kuijen** (D66): Voorzitter, tijdens de behandeling van het raadsvoorstel ZoetermeerPas in de commissie heeft D66 aangegeven zich in het voorstel van het college te kunnen vinden. Scenario 3 lijkt ons het beste, we gaan akkoord met de aanpassing van de doelgroep, met een digitale pas en met een verschuiving in het budget voor de kinderen.

Desondanks hebben we een agenderingsverzoek van GroenLinks gesteund. Dat hebben we gedaan omdat we het ook heel erg belangrijk vinden dat kinderen zo min mogelijk te lijden hebben van een minder fortuinlijke thuissituatie, om het maar zo te noemen.

D66 is de partij die investeert in de nieuwe generatie, niet alleen door te investeren in onderwijs, maar ook door kinderen te ondersteunen in hun sociale, culturele en sportieve ontwikkeling. Daarom hechten we ook groot belang aan het kindpakket. Het kindpakket moet wat ons betreft een volwaardig pakket zijn. Het moet kinderen die het van het huis uit niet breed hebben, in staat stellen volwaardig mee te doen. Het is moeilijk goed in te schatten of het voorgestelde kindpakket dat ook doet want de Stichting Leergeld geeft aan met de beschikbare middelen goed uit te komen, maar dat is slechts een deel van het geheel, volwaardig is meer. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Fatingan.

De heer **Fatingan** (PvdA): Dank u wel voorzitter, de PvdA onderschrijft bij de herijking van de ZoetermeerPas de twee uitgangspunten om de drempel om mee te kunnen doen aan de activiteiten te verlagen en meer keuzevrijheid te bieden. De keuze van het college valt op het gemengd scenario 3; een nieuw vrij besteedbaar deel en als vanouds een deel via kortingen.

Voorzitter, dan het kindpakket. Fijn dat we dat nu zo vormgeven. Zaak is dat er goed met ouders en kinderen wordt gecommuniceerd wat er allemaal mogelijk is, hoe je de pas kunt aanvragen enzovoort. Uiteraard geldt dat laatste ook voor de ZoetermeerPas in algemene zin. Daarnaast staat voor ons buiten kijf dat gewaarborgd moet worden dat het geld op de ZoetermeerPas dat voor kinderen bestemd is, ook bij de kinderen terecht komt. We vragen de wethouder dit goed te blijven monitoren. Tot slot dienen we samen met GroenLinks een amendement in, Speel meer buiten het vrij besteedbare deel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Liqui Lung.

De heer **Liqui Lung** (CDA): Dank u wel voorzitter. Een aantal jaar geleden kwam ik bij een gezin dat moest leven van een bijstandsuitkering en vier kinderen had. Uiteraard had ook dit gezin financiële problemen. Wat me altijd bijgebleven is van het bezoek aan dit gezin, is dat het oudste kind aan mij vroeg 'waarom ben ik in dit gezin geboren?' Kinderen maken ontzettend veel mee in gezinnen en zeker in arme gezinnen. Ze worden op school vaak buitengesloten, de heer Boerboom heeft dat ook al aangekaart en wij kunnen helaas dat soort leed niet bij hen wegnemen. We kunnen het wel verzachten. Daarom zijn we zo blij dat GroenLinks vorig jaar de motie heeft ingediend voor het kindpakket. Het CDA is voorstander van een goede implementatie van een volwaardig kindpakket. In de zomermaanden zijn er minder reguliere activiteiten in de wijken. Speelmeer is voor veel kinderen uit minder draagkrachtige gezinnen de mogelijkheid bij uitstek om toch aan leuke activiteiten mee te kunnen doen. Het amendement om de Speelmeerpas buiten het vrij besteedbare deel te houden zullen wij steunen.

We zijn ook voor het volwaardig kindpakket en stemmen in met de motie om het vrij besteedbare deel ook nog eens een keer te verhogen tot € 60,00. Dat is de motie van GroenLinks. Dat was het, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. En dan tot slot in deze eerste termijn van de raad mevrouw Krullaars.

Mevrouw **Krullaars** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter. Wat hebben we aan het college gevraagd? 'Kijk eens naar de randvoorwaarden van de ZoetermeerPas, met eventueel een vrij te besteden bedrag en kijk eens of er een kindpakket mogelijk is'. Daar is aan voldaan. In de commissie is eigenlijk besloten dat we voor scenario 3 kiezen en er is een kindpas ingevoerd. We zijn het ook niet helemaal eens met de hoogte van het vrij te besteden bedrag maar we denken dat alle voorstellen die gedaan worden over de verhoging van het bedrag bij de begrotingsbehandeling moeten worden meegenomen. Als we begrotingsveranderingen hadden willen doorvoeren, hadden we dat bij de voorjaarsnota moeten doen, of het moet bij de eindbegroting in november. We stellen dan ook voor om het voorstel zo goed te keuren en alle moties en amendementen bij de begrotingsbehandeling te doen.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Feijen.

De heer **Feijen** (SP): Ik heb een vraag aan mevrouw Krullaars: in twee van mijn moties vraag ik aan het college om bij het begrotingsdebat hiervoor met een voorstel te komen om deze middelen ter beschikking te stellen. Wat vindt u van dat idee?

Mevrouw **Krullaars** (Zó! Zoetermeer): Als we bij de begroting van november deze voorstellen weer krijgen, zullen we erover denken, maar we zijn er zeker niet tegen.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, in aanvulling op wat mevrouw Krullaars zojuist zei. Is het dan niet beter om nu die motie in te dienen? Het college heeft net immers de opdracht gekregen een hele reeks aan moties te onderzoeken en daar budget voor te reserveren. Als we deze nu ook meegeven, kunnen ze die meenemen, anders zou het zomaar kunnen dat in het najaar alle budget vergeven is en we weer een jaar verder zijn voor er ruimte is voor budget.

Mevrouw **Krullaars** (Zó! Zoetermeer): We geven er de voorkeur aan dat deze moties en amendementen in het najaar te maken en voor te stellen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan het antwoord van het college. Wethouder Kuiper.

Wethouder **Kuiper**: Voorzitter, ik heb ze volgens mij nog niet allemaal.

De **voorzitter**: Dat klopt, dan schors ik, maar vraag ik u hier te blijven. Ik schors voor heel korte tijd.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. Het woord is aan wethouder Kuiper.

Wethouder **Kuiper**: Dank u wel voorzitter. Ik zal de amendementen als eerste langslopen en daarna de moties.

Amendement 1607-I dat gaat over het verhogen van het vrij inzetbare deel als het gaat om de kindpas. Als we dat op deze manier zouden doen, zou dat betekenen dat we ongeveer € 55.000,00 extra nodig hebben. We hebben het overigens over een bedrag van € 145.000,00 waar de consulenten een beroep op kunnen doen. Dan hebben we het over de consulenten van de Stichting Leergeld die bij de gezinnen thuis komen en een gesprek hebben en daar kunnen kijken 'wat is er nodig, waar kunnen we in voorzien met de ZoetermeerPas die ook ieder kind krijgt in die doelgroep, waar kunnen we in voorzien met het kindpakket en wat is er dan nog aanvullend nodig?' Als er dan nog zaken aanvullend nodig zijn, kunnen we daar dat budget van € 145.000,00 voor gebruiken. Als ze een bereik hebben van 100%, dus 3300 kinderen, kom je aan gemiddeld € 44,00 per kind, maar als we een bereik hebben van de helft en dat zou al vrij aardig zijn, is dat dus het dubbele bedrag. De verwachting is echt dat dat voldoende is om ook, als dat nodig mocht zijn, die winterjas te kunnen kopen dus we ontraden dit amendement dat zou leiden tot een extra budgetclaim en naar verwachting is dat niet nodig om in de behoefte te voorzien.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, de wethouder praat over extra budgetclaim, maar ik wil eigenlijk van de wethouder horen dat hij zijn uitstekende best gaat doen om te zorgen dat hij wel 100% van die kinderen gaat bereiken en natuurlijk ben ik ook tevreden als het 90% wordt, maar ik vind 50 % te weinig. Ik vraag wel een maximale inspanning van de wethouder.

De **voorzitter**: Wethouder Kuiper.

Wethouder **Kuiper**: Ik gaf dat aan, niet zozeer omdat het streven is 50% te bereiken, wat mij betreft is het streven inderdaad vele malen hoger, maar als eenvoudig rekenvoorbeeld dat als de helft van de doelgroep bereikt wordt, je gemiddeld twee keer zoveel te besteden hebt. Zo moet u het zien. Het is niet zo dat ieder kind € 44,00 krijgt en dat daar dan de grens ligt. We verwachten echt dat dat voldoende is en het ik ken Stichting Leergeld ook voldoende, als er tussentijds haperingen blijken te zijn, als er een groter beroep gedaan wordt op die pot, zijn zij mondig genoeg om bij mij aan te kloppen en dan ben ik ook flink genoeg om weer bij u aan te kloppen.

De **voorzitter**: De heer Feijen.

De heer **Feijen** (SP): Voorzitter, de wethouder kwam met een rekenvoorbeeld, met 100% en met 50%, maar het bereik van de minimaregeling in Zoetermeer ligt nu al op tussen de 73% en 78%. De ambitie is om dat nog flink te verhogen. Als het de wethouder lukt om het naar 85% te krijgen en ik hoop van harte dat hem dat lukt, groeien we al aardig dicht naar de 100% en dan kun je maar beter de middelen daarvoor reserveren zodat dat beschikbaar is.

Wethouder **Kuiper**: Ik heb daarover gezegd dat het mijn verwachting is dat die pot voldoende is en dat we het daarnaast intensief kunnen monitoren en als dat anders mocht blijken te zijn, hebben we snel genoeg onze weg naar de raad gevonden.

Ten aanzien van amendement J waarbij wordt gezegd 'houd dat Speelmeer gratis'. De veronderstelling wordt gedaan dat dat extra geld kost, namelijk € 3.150,00. Op zich staan we hier positief tegenover. Laat ons even goed uitzoeken of het inderdaad om dit bedrag gaat. Als het om dit bedrag gaat – ik heb zojuist contact gehad met mijn collega Van Leeuwen die ook over jeugd gaat – vinden we dat we dit inderdaad gratis moeten doen. Maar laat ons even kijken of deze aannames kloppen, want anders maken we misschien mensen blij met een dode mus. Als het in deze orde van grootte ligt, gaan we dat dus gewoon zo uitvoeren. We hebben het amendement te laat ontvangen om zeker te weten of de besparing goed is berekend en daarom verzoek ik u wel om het amendement in te trek-

ken.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Het bedrag komt letterlijk uit bijlage 2 van het voorstel; voor Speelmeer is daar een budget van € 3.100,00 opgenomen. Ik heb het zelfs met € 50,00 verhoogd omdat de bijdrage ieder jaar met € 0,05 stijgt. Volgens mij kan het dan geen probleem zijn.

Wethouder **Kuiper**: Dan zal dat mogelijk de uitkomst zijn, maar laat ons er toch even zorgvuldig naar kijken.

Dan ga ik naar de moties. Motie 1607-09 draagt het college op om de ZoetermeerPas goed te communiceren. Het college gaat communiceren over het kindpakket en de Stichting Leergeld gaat dat nadrukkelijk ook doen. Dat gaat gebeuren op het moment dat hier vanavond het besluit is genomen. Om dan ook nog een samenspraaktraject op te starten over de communicatie, willen wij zeker ontraden. De tweede bullet ontraden we, de eerste bullet, de communicatie, gaan we zeer voortvarend aanpakken in de vorm van een coproductie van Stichting Leergeld en de gemeente. Hierbij richten wij ons overigens ook op de scholen, om op die manier ook wat meer direct ouders en leerlingen te kunnen benaderen. Er kan bijvoorbeeld in het schoolkrantje en op de website worden gecommuniceerd. Dat gaan we zonder meer doen. Motie 1607-09 wordt dus ontraden, met name omdat er gevraagd wordt om samenspraak en we willen nu echt aan de gang.

Dan motie 1607-10, Maatwerk als hoogste prioriteit. De toekenning van het vrij besteedbaar deel wordt uit handen gegeven aan Stichting Leergeld; daar zijn de mensen opgeleid om goede afwegingen te maken. Wij moeten ons daar niet mee bemoeien en erop vertrouwen dat de Stichting dat op een goede manier toekent, op basis van de noden en behoeften van een specifiek gezin. Deze motie wordt dus ontraden.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik ben het met u eens dat het het mooiste zou zijn als we maatwerk zouden kunnen leveren, maar laten we ook naar de realiteit kijken. Op het moment dat een gezin geen € 20,00 per week overhoudt voor boodschappen, kan dat worden uitgegeven aan het kind, maar er zijn ook andere prioriteiten binnen het gezin. Hoe groot is de kans dat het bedrag daadwerkelijk aan het kind te goede komt?

Wethouder **Kuiper**: Ik denk dat we met de gekozen systematiek op een goede manier geborgd hebben dat het wordt besteed waarvoor het is bedoeld. We hebben heel bewust gezegd dat we iets gaan toekennen voor een bepaalde besteding, waarbij het geld op de pas komt en dus ook voor die bepaalde besteding kan worden gebruikt. Op het moment dat je generiek geld gaat geven aan een bepaalde categorie mensen, die dan allemaal € 100,00 of € 150,00 op hun rekening krijgen, is het maar de vraag waaraan het wordt besteed. Het college hecht juist heel erg aan het maatwerk, zodat het geld gebruikt wordt waarvoor het is bedoeld en terecht komt bij degene voor wie het is bedoeld.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Volgens mij is dat anders dan hoe op dit moment gebruik wordt gemaakt van de Schoolspullenpas. Er wordt bepaald wat er overblijft of dat kind er wel of geen recht op heeft. Als ze er recht op hebben, krijgen ze een bedrag van € 150,00 of een ander bedrag dat van toepassing is, maar dan kunnen ze zelf bepalen waaraan ze het uitgeven omdat ze een pas krijgen die ze bij bepaalde winkels kunnen gebruiken. Het geld wordt niet op de rekening gestort.

Wethouder **Kuiper**: Zo is het inderdaad ook bij het kindpakket. Iemand kan met zijn pas tot een bepaald bedrag een bepaalde besteding doen. Zo is het met de ZoetermeerPas en dus ook met de kindpas.

Het college ontraadt motie nr. 1607-11, het verhogen van de inkomensgrens voor de ZoetermeerPas naar 130% van het sociaal minimum. De problematiek rond de grens wordt hiermee niet opgelost maar verlegd. Het is echter wel van belang dat we de grenzen vervagen. Dat doen we al voor gezinnen die in de schulden zitten, ook als ze een inkomen hebben dat hoger is dan 120% van het sociaal minimum. Deze gezinnen kunnen ook aanspraak maken op een ZoetermeerPas en daarmee is de grens in Zoetermeer eigenlijk al vervaagd. Het optrekken van de grens wordt ontraden.

Motie 1607-12, het verhogen van het vrij besteedbaar budget, wordt eveneens ontraden, om dezelfde redenen als ik bij de andere moties heb toegelicht.

De laatste motie, 1607-13, is volstrekt overbodig want dat is precies zoals we het nu al hebben geregeld. Als u voor stemt, zullen we hem uitvoeren en als u tegen stemt of de motie intrekt, wordt hij ook uitgevoerd.

De **voorzitter**: De heer Feijen.

De heer **Feijen** (SP): Als ik de wethouder goed begrijp kan het vrij besteedbaar budget blijkbaar worden ingezet voor een activiteitenscenario waarvoor je een eigen bijdrage moet betalen. Als dat inderdaad het geval is, trek ik de motie in.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat motie 1607-13 is ingetrokken. Dan wil ik even weten of u een tweede termijn nodig vindt. Met de uitgebreide interrupties is dat wellicht niet nodig. De heer Boerboom?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik handhaaf al mijn moties en amendementen, maar motie 1607-09 wil ik op twee punten wijzigen. De zin: "... dit in samenspraak te doen met kinderen en jongeren en de kinderburgemeester hierbij te betrekken" moet luiden: "... dit samen te doen met kinderen en jongeren;"

De **voorzitter**: Het gaat om de tweede bullet in het dictum. Wat is dan het advies van de wethouder?

Wethouder **Kuiper**: Ik vind dat op zich een inspirerende uitdaging en daarover kan het college dus positief adviseren.

De **voorzitter**: Kunnen we dan een tweede ronde overslaan en tot besluitvorming overgaan? Ik zie u allemaal ja knikken. Dan gaan we dat doen. We beginnen met amendement 1607-I. Behoeft een stemverklaring? De heer Liqui Lung.

De heer **Liqui Lung** (CDA): Ik heb in mijn bijdrage gezegd dat we dit amendement zouden steunen maar na de uitleg van de wethouder trekken wij onze steun in.

De **voorzitter**: Nog verdere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor amendement 1607-I zijn? Dat zijn GroenLinks en de SP, dat zijn 6 stemmen voor en 31 tegen, verworpen. Dan krijgen we amendement 1607-J. Behoeft een stemverklaring? Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Lijst Hilbrand Nawijn): De toezegging van de wethouders geeft ons voldoende vertrouwen dat de doelgroep Speelmeer gratis kan blijven bezoeken. We vinden dit amendement dus overbodig en zullen niet voor stemmen.

De heer **Moree** (VVD): Ik sluit me aan bij de vorige spreker.

Mevrouw **Van Kuijen** (D66): Ik sluit me aan bij de vorige sprekers.

De **voorzitter**: Dan gaan we stemmen. Wie is voor amendement 1607-J? Dat zijn GroenLinks, SP, PvdA en CDA, 14 stemmen voor en 23 tegen, verworpen.

Dan het voorstel zelf. Behoeft een stemverklaring? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor het voorstel zijn? Dat is met algemene stemmen aangenomen.

Dan krijgen we motie 1607-09, bekendheid ZoetermeerPas en kindpakket, tweede bullet gewijzigd. Stemverklaring? De heer Moree.

De heer **Moree** (VVD): De VVD heeft er het volste vertrouwen in dat het college dit gaat doen. De motie is daarom overbodig en de VVD zal tegen stemmen.

De **voorzitter**: Nog verdere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor zijn? Dat zijn alle fracties met uitzondering van VVD en LHN, 26 stemmen voor en 11 tegen, aangenomen.

Dan krijgen we motie 1607-10 Maatwerk. Behoeft een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie zijn voor? Dat zijn de fracties van GroenLinks en SP, dat zijn 6 stemmen voor en 31 tegen, verworpen.

Motie 1607-11 inkomensgrens. Behoeft een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie zijn voor? Dat zijn SP en GroenLinks, 6 stemmen voor en 31 tegen, verworpen.

Motie 1607-12 verhoging vrij besteedbaar budget. Behoeftte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie zijn voor? SP en GroenLinks, 6 stemmen voor en 31 tegen, verworpen.

Motie 1607-13 is ingetrokken.

Dan kan ik u melden dat we net wat problemen met de internetuitzending hadden; het probleem is echter opgelost en de uitzending is weer volledig te volgen. In de tussentijd is er wel opgenomen en de uitzending is dus morgen helemaal na te zien.

8. Stemmingen

De **voorzitter**: Dan komen we bij de stemmingen.

a. Jaarstukken 2015 – herziene versie

De **voorzitter**: Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie van u met de herziene versie van de jaarstukken kunnen instemmen? Dat is met algemene stemmen aangenomen.

b. Landschapsplan Noord Aa

De **voorzitter**: Ik begrijp dat Zó! Zoetermeer een amendement heeft ingediend.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We spreken hier al heel lang over het gebruik van explosiemotoren op Zoetermeers water, zoals de Noord Aa. We hebben bijvoorbeeld op 23 maart 2015 een amendement ingediend om een verbod op te nemen in de APV. Dat amendement hebben we ingetrokken omdat de burgemeester ons toen meldde dat de gemeente hier niet over gaat. Vervolgens hebben we contact gehad met de heer Van Domburg, die vanuit zijn toenmalige rol als fractievoorzitter in het hoogheemraadschap van Rijnland in juni 2015 vragen heeft gesteld in het hoogheemraadschap. Het hoogheemraadschap meldde dat het niet bevoegd is een onderscheid te maken tussen elektromotoren en andere motoren. De heer Van Domburg is vervolgens weggegaan uit het hoogheemraadschap maar er zijn wel steeds contacten geweest tussen zijn opvolger, omwonenden van de Noord Aa en de hoogheemraad heer Hans Plukkel. Af en toe ben ik betrokken geweest bij de e-mailwisseling. Met de omwonenden, de gemeente en het hoogheemraadschap is ook ambtelijk overleg gevoerd. Uit al dat overleg, dat al meer dan een jaar loopt, is wederom naar voren gekomen dat, als de gemeente wil dat er zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van elektromotoren, Zoetermeer dat in de APV moet opnemen. Voorzitter, op de een of andere manier is er behoorlijk veel consensus dat het beter is om zo min mogelijk verbrandingsmotoren op Zoetmeers water toe te staan maar lukt het niet om dit goed te regelen. Zó! Zoetermeer dient een amendement in om de impasse te doorbreken.

Amendement nr. 1607-G ingediend door Zó! Zoetermeer

Geen onnodige nieuwe verbrandingsmotoren op het water

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

besluit:

- aan raadsbesluit nr. DOC-2016-00992 Landschapsplan Noord Aa besluit 3 toe te voegen dat luidt:
het college opdracht te geven:
 - a. in overleg met het hoogheemraadschap van Rijnland duidelijk beleid af te spreken over het gebruik van motoren op het water, waarbij verschil wordt gemaakt tussen elektromotoren en verbrandingsmotoren;
 - b. tevens duidelijke afspraken te maken over de handhaving van het afgesproken beleid;
 - c. een raadsvoorstel voor te bereiden om het gebruik van verbrandingsmotoren in principe niet toe te staan en dit op te nemen in de APV;
 - d. hierover duidelijk te communiceren met alle betrokkenen, handhavers en bewoners;
 - e. ervoor te zorgen dat een en ander vóór 1 maart 2017 helemaal is afgerond en hierover aan de raad te rapporteren."

De **voorzitter**: Dank u wel. Zijn er nog andere amendementen of moties? Dan is het woord aan de wethouder.

Wethouder **Paalvast**: Ik heb het amendement net gezien. Wij hechten aan zorgvuldige besluitvorming en het Landschapsplan Noord Aa dat nu voorligt, is samen met de verschillende betrokkenen tot stand gekomen. Een van de zaken die natuurlijk de aandacht heeft en die is aangedragen door de Community Zoetermeerse Plas, zijn inderdaad de explosiemotoren. Wij zijn al met een nieuwe overleggroep aan het kijken of we daar nieuw beleid op kunnen ontwikkelen, met andere woorden, of we die dingen kunnen verbieden. Dat willen wij echter is samenspraak doen en we zouden het verkeerd vinden als we nu al in een amendement zouden zeggen wat daar uit moet komen. Een gesprek is dus al gaande, ook met het waterschap en ik zou zeggen, geef ons de tijd om het netjes te doorlopen. Hoe sympathiek de richting ook is, ik zou het amendement toch willen ontraden.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We zijn hierover al weet ik hoeveel jaar met elkaar in gesprek. Wanneer denkt de wethouder dat daar een keer een einde aan komt?

Wethouder **Paalvast**: We besluiten vandaag over het Landschapsplan en dan gaan we naar de fase van de uitvoering en het beheer. Een van de punten die we oppakken, zijn de explosiemotoren. We gaan er nu mee aan de slag en geeft u de overleggroep even de tijd om dit plan met elkaar uit te werken. Als dat is gebeurd, komen we naar u terug met een voorstel.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We horen geen enkele datum van de wethouder, dus we handhaven het amendement.

De **voorzitter**: Dan gaan we stemmen. We brengen eerst amendement 1607-G in stemming. Is er behoefte aan stemverklaringen? Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, hoe sympathiek ook, want ook wij hopen uiteindelijk op deze uitkomst, vinden we dat we de overleggroep serieus moeten nemen. Er zijn wel meer wensen met betrekking tot het Landschapsplan. Als we die allemaal alvast gaan doen we zonder dat we de overleggroep de kans geven zich daarover uit te spreken dan vinden we dat niet juist. Wij wachten het overleg af en zullen dus tegen stemmen.

De **voorzitter**: Mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Ik kan me helemaal aansluiten bij de vorige spreker.

De **voorzitter**: De heer Schotel.

De heer **Schotel** (VVD): De VVD is ook groot voorstander van het terugdringen van explosiemotoren, maar gezien de toezegging van de wethouder zullen wij tegen dit amendement stemmen.

De **voorzitter**: De heer van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Wat ons betreft, geldt geen enkel besluit van de raad voor de eeuwigheid en we willen het nu geregeld hebben. Wij willen geen explosiemotoren op de Zoetermeerse Plas. Dank u wel.

De **voorzitter**: Nog verdere stemverklaringen? Dat is niet het geval. dan breng ik in stemming amendement 1607-G. Wie is voor? Dat zijn de fracties van Zó! Zoetermeer, CDA, GroenLinks en SP, 13 stemmen voor, 24 tegen, verworpen.

Dan het Landschapsplan Noord Aa, het voorstel zelve. Behoeft er een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor het voorstel? Dat is met algemene stemmen aangenomen, dank u wel.

c. Nota actualisering Evenementenbeleid

De **voorzitter**: Zijn er moties of amendementen? Dan heb ik dat gemist. Willen de indieners van de moties deze nog toelichten?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Bij dit voorstel dienen we twee moties in. De eerste, die we samen met D66 indienen, gaat over het organiseren van een centraal vuurwerkfeest tijdens de jaarwisseling. Enerzijds zien veel inwoners graag dat er een centrale vuurwerkshow komt en anderzijds willen we keuzevrijheid bieden. Bovendien sluit dit mooi aan bij de huidige nota. Op dit moment worden er, behalve in Rotterdam en Amsterdam, geen centrale vuurwerkshows georganiseerd en kan Zoetermeer zich daarin onderscheiden.

Voorzitter, er staat ook in de nota dat veel mensen last hebben van aggregaten, zowel door geluids-overlast als door stank. Wij ontvangen daar regelmatig klachten over en daarom dienen we samen met het CDA een motie in waarin we het college vragen om te onderzoeken wat het kost. Tevens vragen we mee te nemen wat evenementenorganisaties zelf kunnen bijdragen, doordat zij besparen op de kosten van het huren van een aggregaat.

Motie nr. 1607-07 ingediend door GroenLinks, CDA

Krachtstroom op de markt

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- veel inwoners klagen over geluids- en stankoverlast door het gebruik van (diesel) aggregaten;

overwegende dat:

- de overlast van evenementen voor omwonenden zoveel mogelijk beperkt moet worden;
- bij een duurzame gemeente geen gebruik van fossiele brandstoffen past;
- de organisatoren van een evenement een gedeelte van de kosten kunnen dekken, door een besparing op de huur van aggregaten;

draagt het college op:

- voor het najaarsdebat met een voorstel te komen over wat het aanleggen van krachtstroom op de markt zou kosten;
- hierin mee te nemen wat evenementenorganisaties kunnen bijdragen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 1607-08 ingediend door GroenLinks, D66

Centraal vuurwerkfeest

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- uit onderzoek van I&O-research blijkt dat 2/3 van de Nederlanders graag ziet dat de gemeente een centrale vuurwerkshow organiseert;
- door het afsteken van consumentenvuurwerk een risico is op slachtoffers onder wie veelal omstanders en er overlast is voor in het bijzonder huisdieren en bijvoorbeeld bij zorginstellingen;

overwegende dat:

- een centraal vuurwerkfeest met bij voorkeur ook ander entertainment zoals het Nieuwjaarsfeest Zoetermeer 'Vlammen in de Nacht' een impuls is voor bruis en verbondenheid;
- een nieuwe traditie voor de jaarwisseling inwoners keuzevrijheid biedt en een alternatief kan zijn voor consumentenvuurwerk;
- Zoetermeer zich met een centraal vuurwerkfeest kan onderscheiden binnen de regio;

draagt het college op:

- de mogelijkheid te onderzoeken om, samen met ondernemers, tijdens de jaarwisseling een centraal vuurwerkevenement te organiseren;
- dit in samenspraak te doen met inwoners uit de stad;
- de benodigde financiering te vinden binnen het huidige evenementenbudget;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan de wethouder.

Wethouder **Paalvast**: Het college kan positief adviseren over motie 1607-07, over krachtstroom op de markt, maar met de opmerking dat we dat meenemen in de visie op het Dobbegebied die nu wordt ontwikkelt. Met de aanleg zou dat dan meteen kunnen worden meegenomen. In het onderzoek komen we komen dan terug op de vraag of het ook qua exploitatie te betalen is. Er wordt nu nog met generatoren gewerkt omdat een krachtstroomaansluiting heel erg kostbaar is. We kunnen het onderzoeken en ons voorstel is om het mee te nemen in de visie.

In het dictum van motie 1607-08 staat dat het college wordt opgedragen om de mogelijkheid te onderzoeken van het organiseren van een centraal vuurwerkevenement en dit in samenspraak te doen met de inwoners uit de stad. Mijn voorstel zou zijn om in samenspraak met de ondernemers en de evenementenorganisaties te kijken of het mogelijk is. Als dat het geval is, kunnen we daarna de bewoners en dan met name de directomwonenden met wie ik regelmatig contact heb, informeren over ons voorstellen en hoe we dat goed op elkaar kunnen afstemmen. U geeft ook aan dat de financiering gevonden moet worden binnen het huidige evenementenbudget. Als u al in 2016 met oud en nieuw een vuurwerkfeest wilt houden, zou mijn voorstel zijn dat we dit onderzoek meenemen richting het begrotingsdebat, want het evenementenbudget van dit jaar biedt hier geen soelaas voor.

De **voorzitter**: En het budget voor de jaarwisseling in principe ook niet, zeg ik er maar bij. Kunnen wij tot stemming overgaan of wilt u hier nog op terugkomen? De heer Boerboom wil hier nog op terugkomen?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): In motie 1607-08 willen we de tekst over de samenspraak aanpassen naar de omwonenden van de Dobbe. Met betrekking tot de financiering is het goed dat de wethouder bij het begrotingsdebat met een dekkingsvoorstel komt.

Ik kijk even het CDA aan, maar motie 1607-07 trekken we in omdat de wethouder toezegt dit mee te zullen nemen in de ontwikkeling van de Dobbeplas.

De **voorzitter**: Motie 1607-07 is ingetrokken en de tweede bullet van het dictum van motie 1607-08 wordt als volgt gewijzigd. " ...dit in samenspraak te doen met omwonenden en ondernemers uit de stad.". De derde bullet wordt geschrapt.

We gaan over tot stemming, eerst over de nota Actualisering Evenementenbeleid zelf. Behoeft een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor? Met algemene stemmen aangenomen.

Motie 1607-08 centraal vuurwerkfeest. Behoeft een stemverklaring? Ja, mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Wij hadden hier een explosieve fractievergadering over. Alle vuurpijlen waren gericht op één fractielid dat tegen de motie zou stemmen maar we zijn niet ontploft, de kruitdampen zijn opgetrokken en wij zullen als geheel voor deze motie stemmen.

De **voorzitter**: Dachten we dat we twee oorlogsbommen hadden en nu nog in de fractie een explosief, maar het gaat allemaal weer goed in de stad.

Mevrouw **Kraneveldt**: Nee, voorzitter, het knalde even, maar het is allemaal goed gekomen.

De **voorzitter**: Wie is voor motie 1607-08? Dat zijn de fracties van GroenLinks, D66, PvdA, SP en ChristenUnie-SGP, 19 stemmen voor en 18 stemmen tegen, aangenomen.

d. Herijking ZoetermeerPas en invulling kindpakket

Behandeld als agendapunt 7b.

e. Kredietaanvraag Stadsmuseum

De **voorzitter**: Zó! Zoetermeer heeft twee moties ingediend. Kunt u ze toelichten?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb van tevoren gevraagd om twee minuten spreektijd maar ik zal proberen om het korter te houden. Wij zullen niet instemmen met dit voorstel maar wij dienen wel twee moties in. Met het museum lijkt het erop dat het nooit op een transparante manier kan. We hebben nu in de lange reeks van Woonfabriek, via Stadsforum en wat al niet meer, nu een Living Museum. Voorzitter, dat wij als raad geen idee hebben wat er in dat museum gaat gebeuren en op welke collectie dit museum is gebaseerd, is tot daaraantoe. Dat maakt een bezoek spannend en

misschien komen er wel meer bezoekers op af dan in de Dorpsstraat. Dat wij als raad niet in de gelegenheid worden gesteld om hierover op een fatsoenlijke en transparante manier een besluit te nemen, vinden we een slechte zaak en niet passen bij een college dat zegt transparant te zijn. Waar het gaat over de kosten, over de financiële haalbaarheid, over de partners die eenmalig of structureel gaan meebetalen, of over de organisatie van het nieuwe museum – wij weten er als raad veel te weinig van. Dat het gebouw wordt opgeknapt, dat het asbest eruit wordt gehaald en dat het energiezuinig wordt gemaakt, is geen probleem, maar voor het museum er intrekt, willen wij eerst meer weten. We hebben daarbij vooral behoefte aan een duidelijke financiële uitleg, in een stuk dat we goed kunnen begrijpen en waarin staat welke risico's er zijn en hoe we die gaan beheersen. Het gaat immers om structureel bijna € 1 miljoen. Wij dienen daar een motie over in.

Een ander verwonderpunt is het samenspraaktraject, waarin wordt gesteld dat de samenspraak wordt gehouden met omwonenden en belanghebbenden. Dat lijkt ons te beperkt voor dit besluit want het betreft immers het stadsbesluit. Waar we helemaal van opkijken, is dat er staat dat de locatie en het plan een gegeven zijn. Voorzitter, over welk plan gaat het dan? We willen dat plan dolgraag zien en ook daarover dienen we een motie in.

Motie nr. 1607-04 ingediend door Zó! Zoetermeer

Samenspraak Stadsmuseum

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- in het voorstel van het college staat:
' Samenspraak en Communicatie

De gemeente is reeds met de toekomstige gebruikers in gesprek. De komende maanden wordt ook de samenspraak gestart met omwonenden en belanghebbenden door middel van een of meerdere bijeenkomsten. Uitgangspunt van het samenspraak traject is dat het plan en de locatie een gegeven zijn. Hierna zal het college de gemeenteraad een verslag van deze fase van het samenspraaktraject aanbieden, alsmede een advies ter besluitvorming voorleggen ten aanzien van de verdere planontwikkeling en de mogelijke consequenties van het samenspraaktraject.'

overwegende dat:

- het 'plan en de locatie' een gegeven zijn, maar dat de raad het plan helemaal niet kent;
- er wordt gesproken over een traject in de komende (zomer-)maanden, wat niet echt een handig moment is voor samenspraak;
- na het samenspraaktraject er nog een advies ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad, maar het niet duidelijk is waarover de raad nog kan besluiten;
- we nog geen samenspraakvoorstel hebben vastgesteld;

verzoekt het college:

- direct na het reces een procesvoorstel samenspraak over de verhuizing van het museum aan de raad voor te leggen en daarbij ermee rekening te houden dat het museum een stadsbrede kwestie is;
- bij het bovengenoemde procesvoorstel een memo aan de raad te zenden met daarin het 'plan' dat aan de inwoners van Zoetermeer wordt voorgelegd en met daarin de aspecten waarover de raad, op basis van het samenspraaktraject nog kan beslissen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 1607-05 ingediend door Zó! Zoetermeer

Eerst duidelijke besluitvorming daarna verhuizing van het museum

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- de raad inzake het museum heeft besloten wel de ambitie te hebben voor scenario 4 van BMC maar tot nu toe alleen heeft besloten tot scenario 3;
- het college in een memo gedateerd 19 juni 2015 heeft gemeld dat:
 - voor scenario 4 voor het museum minstens € 920.000,00 structureel nodig is;
 - dat er gesprekken gaande zijn met fondsen zoals Fonds 1818 en de MRDH, maar dat de

- raad geen idee heeft wat daarvan terechtgekomen is;
- dat de raad in de tweede helft van 2015 een masterplan zou ontvangen met daarin het ontwerp, de organisatie, het programma en de financiën;
- de raad noch het masterplan, noch de andere nadere informatie heeft gekregen;

overwegende dat:

- stukje bij beetje steeds meer budget beschikbaar wordt gesteld voor het museum;
- het museum duurder lijkt te worden dan scenario 4 (meer oppervlak, meer huisvestingskosten);
- het bedrag dat structureel nodig lijkt te zijn bijna € 1 miljoen per jaar beslaat;
- de raad niet in staat is gesteld een afweging te maken, terwijl er binnen het programma vrije tijd nog veel meer wensen zijn en er al voor enkele tonnen gevonden moet worden in de zogenaamde 'taakstellingen';

draagt het college op:

- niet over te gaan tot het verhuizen van het museum voordat de raad een duidelijk overzicht heeft van de zaken zoals in het masterplan aangeboden zouden worden;
- en de raad gelegenheid heeft gehad om daarover van gedachten te wisselen en eventuele kaders te stellen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Het college, wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: De kredietaanvraag voor het Stadsmuseum die nu voorligt, gaat om de uitvoering van een in mei 2015 genomen besluit, namelijk de Cultuuragenda, waarin € 2,1 miljoen is opgenomen voor de verbouwing van het stadhuis. Het stuk wordt aan de raad voorgelegd vóór het masterplan, omdat we het willen meenemen met de bouw van het stadhuis. Anders wordt het minimaal 20% duurder. De bouw van het Stadsmuseum staat ook los van de op zich terechte vragen die mevrouw Van der Meer stelt: geef mij inzicht in de exploitatiebegroting en in de programmering. Dat stuk zit in het masterplan. Hier is een mea culpa op zijn plaats omdat het masterplan er eigenlijk al had moeten zijn. Juist omdat we de bouw van het Stadsmuseum wilden meenemen in het stadhuis, hebben we daar de prioriteit aan gegeven. Aan het masterplan wordt nu hard gewerkt en zoals ik in de commissie al heb gezegd, komt dat dus na de zomer uw kant op. Daarin zit de antwoorden op de vragen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): De wethouder zegt maar steeds dat we naderhand antwoord op onze vragen krijgen, maar als wij al hebben besloten om het museum te verhuizen, kunnen we toch geen kant meer op. Als de exploitatie totaal niet haalbaar is, dan hebben we al besloten. Dat is het rare van dit verhaal.

Wethouder **Paalvast**: Dat brengt me bij motie 1607-5 over duidelijke besluitvorming, waarbij mevrouw Van der Meer zegt nooit op een transparante en fatsoenlijke manier geïnformeerd te zijn. Ik denk dat ik dat kan weerleggen en ik wil dat graag toelichten. In de Cultuuragenda van 2015 is gezegd dat we de ambitie hebben voor scenario 4 maar dat we scenario 3 financieel mogelijk maken. Toen heeft de raad het college opdracht gegeven de raad voor het voorjaarsdebat 2015 te informeren over de exploitatie. In een memo van 19 juni 2015 is dat gebeurd en is uitleg gegeven over een eerste exploitatiebegroting voor scenario 4. Vervolgens is in de Perspectiefnota van 2015 budget beschikbaar gesteld voor scenario 4. Daarmee was scenario 4 een feit en dat is dus heel transparant gegaan. In het memo van 19 juni is ook zeer uitgebreid beschreven waaruit scenario 4 bestaat. De inhoud is dus wel degelijk bekend. Vervolgens zegt u in de overwegingen dat het veel duurder wordt dan scenario 4 maar dat is niet zo. U zegt dat er veel meer vierkante meters in zitten maar in de commissie is besproken dat dat niet het geval is. U kon daar helaas niet bij zijn maar er is toen een vraag gesteld over het verschil tussen functioneel nettovloeroppervlak en brutovloeroppervlakte (BVO) of zoiets. De heer Verschoor weet daar alles van en hij heeft dat toen ook toegelicht. U zegt ook dat het bedrag van bijna € 1 miljoen uit de lucht komt vallen, neen, dat is ook niet waar, want in het memo van 19 juni 2015 is aangegeven dat de exploitatiebegroting van het nieuwe Stadsmuseum op € 920.000,00 zou uitkomen. Er is dus wel degelijk sprake van een duidelijke besluitvorming. Dat laat onverlet dat ik ook heel erg benieuwd ben naar het masterplan, maar dat staat los van het meenemen in één bouwstroom van de bouw van het Stadsmuseum en het stadhuis. Die twee zaken kunt u los van elkaar zien en natuurlijk

gaat het masterplan erom dat we een programmering neerzetten die aanslaat onder de Zoetermeesters en staat als een huis. Daarmee ontraad ik de motie.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik ben het totaal niet eens met het verhaal van de wethouder maar gezien het tijdstip zullen wij het hierbij laten. We brengen onze moties in stemming.

Wethouder **Paalvast**: Motie 1607-04 wil ik ook nog even toelichten. Naar ons idee is die motie volstrekt overbodig. U roept op tot een samenspraaktraject maar in het voorstel dat nu voorligt, is aangegeven dat een samenspraaktraject doorlopen gaat worden en dat een samenspraakvoorstel naar u toekomt. We gaan daadwerkelijk met de stad in gesprek over hoe we goed invulling kunnen geven aan scenario 4 voor wat betreft de programmering. Een motie is hier dus niet voor nodig want ik ga er al mee aan de slag.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, gaat de wethouder met dat samenspraakvoorstel de boer op voordat er een exploitatieverhaal is?

Wethouder **Paalvast**: U krijgt na de zomervakantie een procesvoorstel voor de samenspraak en u krijgt na de zomervakantie ook het masterplan.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Kan ik alstublieft antwoord krijgen van de wethouder?

Wethouder **Paalvast**: In het masterplan zit een exploitatieoverzicht.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Het gaat erom dat we de samenspraak pas gaan doen als het exploitatieoverzicht er is. Wat komt er eerst? De samenspraak of het exploitatieoverzicht en daarna pas het masterplan?

Wethouder **Paalvast**: Eerst komt het procesvoorstel, dan het masterplan en dan pas de samenspraak.

De **voorzitter**: Dan stel ik voor dat we overgaan tot besluitvorming. Eerst de kredietaanvraag Stadsmuseum. Behoeft een stemverklaring? Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Wij hadden ook vraagtekens bij het financiële besluit dat we nu gaan nemen, maar we hebben er alle vertrouwen in dat het goed gaat komen. We willen wel heel erg de vinger aan de pols houden. Hetzelfde geldt voor de invulling van het masterplan. We zullen dan nogmaals goed bekijken wat we allemaal gaan doen. We wensen de wethouder sterkte met de uitvoering.

De **voorzitter**: Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie is voor de kredietaanvraag Stadsmuseum? Dat zijn alle fracties met uitzondering van de fractie van Zó! Zoetermeer. Dat zijn 34 stemmen voor en 3 tegen, aangenomen.

Dan motie 1607-04 samenspraak Stadsmuseum. Behoeft een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor motie 1607-04. Dat is de fractie van Zó! Zoetermeer. Dat zijn 3 stemmen voor en 34 tegen, verworpen.

Motie 5, besluitvorming daarna verhuizing. Behoeft een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor motie 1607-05? Dat is de fractie van Zó! Zoetermeer. Dat zijn 3 stemmen voor en 34 tegen, verworpen.

f. Verzoek van de Islamitische Stichting Nederland voor Onderwijs en Opvoeding te Den Haag om opgenomen te worden in het Plan van Scholen 2017-2020

De **voorzitter**: Er zijn geen moties en amendementen, maar de heer Van Elleswijk wil een stemverklaring afleggen. De heer Van Elleswijk krijgt het woord, gaat uw gang.

De heer **Van Elleswijk** (SP): Wat je ook vindt van het bijzonder onderwijs, mijn gedachten gaan uit naar die kinderen die 's ochtends een uur eerder hun bedje uit moeten als we dit voorstel aannemen, voor een school buiten de stad en 's middags een paar uur minder spelen met hun buurkinderen en die dus afgezonderd van die buurkinderen opgroeien.

De **voorzitter**: Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor het voorstel zijn? Dat zijn alle fracties met uitzondering van de SP. Dat zijn 33 stemmen voor en 4 tegen, het voorstel is aangenomen.

g. Inkoopplan Jeugdhulp 2017

De **voorzitter**: Er zijn twee moties ingediend. Willen de indieners deze nog kort toelichten?

Mevrouw **Van Kuijen** (D66): Zoals al is gezegd, zal D66 gezien de tijdsdruk instemmen met het voorliggende voorstel, maar we willen hierbij wel aangeven dat we een goede onderbouwing missen van de keuzemogelijkheden. We dienen daarom samen met het CDA een motie in waarin we het college verzoeken de ontbrekende informatie uiterlijk in september 2016 aan de raad aan te bieden.

Motie nr. 1607-01 ingediend door D66, CDA

Jeugdhulp

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- de lokale inkoopplannen van de gemeenten in Haaglanden samen de inkoopopdracht voor het H10 Inkoopbureau vormen;
- om de contracten met de jeugdhulpaanbieders voor 2017 op tijd af te kunnen sluiten het noodzakelijk is dat de gemeenteraad voor de zomer van 2016 het lokaal inkoopplan jeugdhulp Zoetermeer 2017 vaststelt;
- er verschillende lokale en regionale pilots lopen waarvan de opbrengsten meer inzicht moeten geven in welke vormen van financiering het meeste geschikt zijn om de effectiviteit en kwaliteit van de jeugdhulp te garanderen;
- de begroting van 2016 is gekozen als basis voor het voorgestelde budget 2017, met daar waar nodig aanpassingen op de budgetuitputting op basis van gebruiksgegevens in 2015;
- het op dit moment niet helder is hoe de realisatie van het inkoopplan 2015 is;

overwegende dat:

- het bruto budget voor jeugdhulp in 2017 meer dan € 30 miljoen bedraagt;
- binnen dit budget een innovatiebudget van € 500.000,00 ter beschikking is gesteld voor vernieuwende initiatieven die moeten zorgen voor een kwaliteitsverbetering van de zorg en op termijn een besparing realiseren op het gebied van:
 - preventieve jeugdreclassering,
 - inzetten van ervaringsdeskundigheid,
 - ondersteunen van de keuzevrijheid van cliënten,
 - de doelgroep 18-/18+,
 - het versterken van bestaande structuren in de stad,
- binnen jeugdhulp wordt ingezet op het bieden van gerichte preventie en het eerder bieden van juiste hulp op maat (van zwaar naar licht);
- het raadsvoorstel Inkoopplan Jeugdhulp 2017 maar zeer beperkte informatie bevat over cijfers en ervaringen en gebruiksgegevens in 2015;

verzoekt het college:

- de raad uitgebreid te informeren over de gebruiksgegevens uit 2015 en het eerste halfjaar van 2016;
- de raad inzicht te geven op welke wijze de transitie van zwaar naar licht in 2015-2016 al vorm en inhoud heeft gekregen;
- hierin mee te nemen wat de stand van zaken is van de innovatieve projecten en naast de beoogde inhoudelijk resultaten ook aan te geven welke bijdrage elk project kan leveren aan de beoogde financiële besparing;

- dit uiterlijk in september 2016 aan de raad aan te bieden;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): We hebben een motie ingediend om een goede invulling te geven aan de medezeggenschap. De huidige Jeugdwet laat ruimte om zowel de ouders als de kinderen hierbij te betrekken maar in de praktijk blijkt vaak dat de medezeggenschap met name op ouders is gericht. Wij zouden juist graag zien dat de jeugdhulp wordt ingericht met de ervaringen van de kinderen zelf, omdat zij uiteindelijk ervaren wat er daadwerkelijk plaatsvindt. Wij zouden in het nieuwe inkoopplan onderscheid willen maken tussen kinderen en ouders en hun gescheiden van elkaar zeggenschap willen geven.

Motie nr. 1607-06 ingediend door GroenLinks, PvdA

Borging medezeggenschap in jeugdhulp

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- de Jeugdwet wat betreft medezeggenschap, jeugdigen en ouders onder één noemer plaatst zodat zij middels medezeggenschap voor hun gemeenschappelijk belang op dienen te komen;

overwegende dat:

- de belangen van jeugdigen en ouders precies in de jeugdhulp juist flink kunnen botsen, evenzo in de beider medezeggenschap;
- handhaving van recht op jongerenmedezeggenschap en stimulansen daarvoor in de huidige praktijk een groot probleem vormen, maar op de kleinere, lokale schaal makkelijker uit te voeren zijn;
- de stem van jeugdigen in de jeugdhulp, veelal door afschrikking, in het te vervangen stelsel vaak vervaagt en ook in de toekomst zal vervagen als zij met ouders de medezeggenschap delen;
- het borgen van de medezeggenschap voor jeugdige cliënten goed past bij het gedachtegoed van de transitie en transformatie: eigen kracht, eigen regie, zelf waar dat kan, et cetera;

draagt het college op:

- in de afspraken met de aanbieder van jeugdhulp en in de beleidsregels daaromtrent op te nemen dat:
 1. jongeren in staat worden gesteld cliëntmedezeggenschap uit te oefenen in de instelling waar zij jeugdhulp krijgen;
 2. ouders in staat worden gesteld oudermedezeggenschap uit te oefenen in de instelling waar hun kind jeugdhulp krijgt;
 3. specifiek onderscheid wordt gemaakt in medezeggenschap door jongeren en die van ouders;
- op de uitvoering van bovenstaande toe te zien;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Wethouder Van Leeuwen.

Wethouder **Van Leeuwen**: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me voorstellen dat er behoefte is om steeds meer zicht te krijgen op de jeugdzorg omdat het nog steeds een heel complexe materie is. Dat heeft u mij het afgelopen jaar regelmatig horen zeggen en ik begrijp ook dat de verwachtingen hoog zijn gespannen en dat u ook meer informatie wilt hebben maar die heb ik zelf ook niet altijd. Het is dan ook wel heel optimistisch om te verwachten dat we dat in september al met elkaar zouden kunnen delen. Wat ik wel voor u heb en wat ik u na de zomer ook ga aanbieden, is een onderzoek waarmee het NJI, het Nederlands Jeugdinstituut, nu bezig is: wat is nu precies de jeugdhulp in Zoetermeer, waar wijken we af ten opzichte van landelijke trends en een nadere duiding van hoe dat dan precies komt. Dat kan ik u wel toezeggen. Verder vraagt u in uw motie ook om aan te geven wat het innovatiebudget is in relatie tot de bezuinigingen die we daarmee beogen te realiseren. U kunt zich voorstellen dat ik, als we meer preventief inzetten, niet goed kan beoordelen welke kosten daarmee zijn voorkomen. Dat is

puur gissen. Je probeert een beweging in gang te zetten, dus ook in die zin is uw motie enigszins complex. Bovendien hebben wij er een voorkeur voor om aan te sluiten bij de reguliere P&C-cyclus en daar wijkt de motie op verschillende punten vanaf. Daarom zou ik uw motie 1607-01 ontraden maar ik kom wel naar u toe met een nadere analyse van de jeugdhulp.

Dan motie 1607-06 over de medezeggenschap. Wij waren ons er niet van bewust dat hier een probleem was. Mij is niet helemaal helder wat we hiermee gaan oplossen. Als u zegt dat u zich er toch niet helemaal senang bij voelt en dat u een nader duiding wilt, kan ik daar mee aan de gang gaan maar weet dat dat ten koste gaat van tijd die we moeten besteden aan het verder transformeren en dat soort zaken. Het kan, ik weet niet welk probleem het oplost maar als u het toch wilt, dan ga ik er mee aan de slag.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Kuijen.

Mevrouw **Van Kuijen** (D66): We zitten te wachten op de cijfers maar als die niet in september kunnen worden aangeleverd, wanneer zouden we die dan wel kunnen verwachten?

Wethouder **Van Leeuwen**: Uit mijn hoofd denk ik dat u om de cijfers vraagt van het eerste halfjaar van 2016 en van heel 2015. We zullen die gegevens ongeveer in oktober 2016 hebben maar dan zitten ze al in de normale P&C-cyclus.

De **voorzitter**: Dan de heer Boerboom nog.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Waar dit voorstel toe oproept, is om bij de jeugdzorginstellingen en de jeugdhulpaanbieders medezeggenschap te laten plaatsvinden met zowel de jongeren als met de ouders. Op dit moment is onze ervaring is dat vooral gefocust wordt op de ouders van de kinderen. Wij zouden juist graag zien dat de jeugdhulpinstellingen in de slag gaan met de kinderen en die hun ervaringen laten delen.

De **voorzitter**: Tot slot de wethouder nog een keer, als ze dat wil.

Wethouder **Van Leeuwen**: Die behoefte begrijp ik prima vanuit GroenLinks, maar tegelijkertijd moeten we ons ook realiseren dat dit vaak kwetsbare kinderen zijn op wie je soms maar beperkt een beroep kunt doen. Je zult dus goed moeten kijken op welke manier je dat vorm kunt geven.

De **voorzitter**: Nog een keer mevrouw Van Kuijen.

Mevrouw **Van Kuijen** (D66): Als die cijfers in oktober komen, willen we ze ruim voor het begrotingsdebat inzien, als dat kan.

Wethouder **Van Leeuwen**: Ik heb u aangegeven dat ik juist aansluit bij de begroting en dat de cijfers van 2016 er niet eerder zullen zijn. Het is voor u ook relevant om daar een duiding van te krijgen. U kunt mij wel tot iets oproepen, maar als het voor niemand in de regio op dit niveau beschikbaar is, kan ik u ook niets toezeggen.

De **voorzitter**: Mevrouw Ter Laak.

Mevrouw **Ter Laak** (CDA): Het is wel van het grootste belang dat we zicht krijgen op de jeugdzorg en ook dat we duiding kunnen geven aan de transformatie waar we met zijn alleen mee bezig zijn.

Wethouder **Van Leeuwen**: Wellicht dan nog een keer en dan voor het laatste. Het NJI is nu het beroep op de jeugdzorg in Zoetermeer aan het onderzoeken. Tevens gaat het NJI een verdiepingsslag maken om te kijken waarom het in sommige wijken afwijkt ten opzichte van wat je landelijk zou mogen verwachten gezien de samenstelling van een wijk op het punt van armoede, allochtonen, gewicht van kinderen en dergelijke; die leidt namelijk tot een bepaalde vraag naar jeugdhulp. Ik heb vandaag toevallig de eerste cijfers gezien. Het lijkt me voor u heel interessant om te zien waarom er in Zoetermeer afwijkingen zijn en aan welke knoppen we kunnen draaien. Dat kunt u gebruiken om kaders te stellen. Volgens mij is dat wat u wilt en ik heb u toegezegd dat u dat in september a.s. krijgt.

De **voorzitter**: Dan gaan we over tot besluitvorming. Eerst het inkoopplan Jeugdhulp 2017 zelve. Behoeft aan stemverklaringen? De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. We zullen instemmen met het voorstel maar we willen nog wel specifiek aandacht vragen voor een opmerking van het college, namelijk dat in het komend jaar beleid ontwikkeld gaat worden voor de doelgroep tussen 16 en 23 jaar en we zouden graag zien dat dit zo spoedig mogelijk gebeurt.

De **voorzitter**: Andere stemverklaringen. Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor het inkoopplan zijn? Dat is met algemene stemmen aangenomen.

Dan motie 1607-01. Behoeftte aan stemverklaringen? de heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): De SP zal tegen stemmen. De wethouder heeft in de commissie al aangegeven en net ook weer, dat er nog weinig informatie beschikbaar is. We kunnen nog beter even afwachten tot de juiste informatie beschikbaar is.

De **voorzitter**: Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. mag ik zien wie voor motie 1607-01 zijn? Dat zijn D66, CDA, PvdA en GroenLinks, 17 stemmen voor en 20 tegen, verworpen.

Motie 1607-06 medezeggenschap. Behoeftte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor zijn? Dat zijn GroenLinks, PvdA en SP. Dat zijn 10 stemmen voor en 27 tegen, verworpen.

h. Bestemmingsplan Voorweg 163

De **voorzitter**: Behoeftte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor het bestemmingsplan zijn? Dat zijn alle fracties met uitzondering van de SP, 33 stemmen voor en 4 tegen, aangenomen.

i. Begrotingswijziging beheerbegroting 2016-2019

De **voorzitter**: Behoeftte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie zijn voor? Dat is met algemene stemmen aangenomen.

j. Wijziging Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015

De **voorzitter**: Behoeftte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie zijn voor? Met algemene stemmen aangenomen.

k. Rekenkamerrapport Leren van privatiseren

De **voorzitter**: Er is een motie ingediend. Kan het CDA die nog kort toelichten?

De heer **De Jong** (CDA): Dat kan heel kort. De Rekenkamercommissie heeft in haar rapport een aantal aanbevelingen gedaan. Een daarvan gaat over het opstellen van eenduidige kaders door de gemeenteraad. De raad is zelf aan zet of daar wel of niet iets mee wordt gedaan. De motie is een verbaalslag van wat er in de commissie is besproken. Wij vragen het presidium om samen met de griffie een voorstel uit te werken waaraan in de raad invulling en vervolg kan worden gegeven.

Motie nr. 1607-02 ingediend door CDA, D66

Kaders stellen door de raad

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

gehoord de beraadslaging in de commissie van 13 juni 2016 over het Privatiseringsrapport van de Rekenkamer, waarin de Rekenkamer op basis van waarnemingen in het verleden constateert dat:

- de gemeenteraad zijn sturende en kaderstellende rol steviger en scherper zou kunnen (en moeten) invullen;
- de gemeenteraad op onderdelen kritischer en alerter had moeten zijn (conclusie nummer 5);

en waarin de Rekenkamer de aanbeveling doet om:

- als gemeenteraad eenduidige kaders op te stellen waarbinnen het college dient te opereren (aanbeveling nummer 3);

overwegende dat:

- het initiatief om aanbeveling 3 op te pakken aan de gemeenteraad zelf wordt overgelaten;
- in de raadscommissie brede steun werd uitgesproken om lerend van de ervaringen in het verleden als gemeenteraad scherper en steviger te acteren op het stellen van kaders;

verzoekt het presidium (in samenwerking met de griffie):

- voor het najaar van 2016 een voorstel uit te werken en aan te bieden dat:
 - gemeenteraadsleden scherpert in hun bewustzijn van de kaderstellende bevoegdheden en sturingsmogelijkheden van de gemeenteraad;
 - gemeenteraadsleden praktische handvatten geeft om kaderstellende vragen te formuleren en instrumenten te gebruiken;
- en dit voorstel zodanig uit te werken dat invulling wordt gegeven aan aanbeveling 3 uit het rapport van de Rekenkamer;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik heb daar een vraag over. Volgens mij interpreteert de indiener de aanbeveling van de Rekenkamercommissie anders dan ik hem heb gelezen. De Rekenkamercommissie doelt op het stellen van kaders met betrekking tot privatisering. U formuleert het heel algemeen als: het stellen van kaders in algemene zin. Volgens mij wordt dat niet met de aanbeveling bedoeld.

De **voorzitter**: Mijnheer De Jong, wilt u reageren?

De heer **De Jong** (CDA): We hebben daar in de commissie ook over gesproken en toen heb ik expliciet dezelfde vraag gesteld. In deze aanbeveling staat inderdaad niet het woord privatisering genoemd, het wordt echt breed geformuleerd. Ik denk dat de raad er het meest aan heeft als we er op een brede manier naar kijken want dan kun je er ook echt van leren.

De **voorzitter**: Voor het advies kijk ik naar de voorzitter van het presidium.

Mevrouw **Kouwenberg** (D66): Het presidium adviseert positief, in die zin dat als de raad hem aanneemt we ermee aan de slag gaan.

De **voorzitter**: Toch nog een vraag, mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dus u interpreteert het ook breed, als kaderstellen in algemene zin? Oké.

De **voorzitter**: Het Rekenkamerrapport zelf. Kunt u daarmee instemmen? Behoeft aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen. Dan de motie zoals net bediscussieerd, motie 1607-02 kaders stellen. Behoeft aan stemverklaringen? De heer Maste.

De heer **Maste** (VVD): Voorzitter dank u wel. We delen wel de analyse en de discussie die in de commissie is gevoerd, namelijk dat de kaderstellende rol van de raad af en toe te wensen overlaat. De gekozen oplossing is echter niet de onze en daarom zullen we deze motie niet steunen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Volgens mij wordt er een verkeerde interpretatie gegeven van de aanbeveling van de Rekenkamercommissie en daarom stemmen wij tegen.

De **voorzitter**: De heer Feijen.

De heer **Feijen** (SP): De SP zal tegen deze motie stemmen en adviseert de indieners van de motie bij de VNG te informeren bij het aanbod als zij behoefte hebben aan een cursus Kaderstellen door de raad bij.

De **voorzitter**: Mevrouw Kouwenberg.

Mevrouw **Kouwenberg** (D66): De Algemene Rekenkamer adviseert het college van B&W om een besiskader voor toekomstige besluitvorming ten aanzien van privatisering op te stellen. Het college heeft aangegeven dit te zullen overnemen. Dat nog even als reactie op de opmerking van mevrouw Kraneveldt. Waarmee ik dus inderdaad de aanbeveling van de Rekenkamer aan de raad als breder interpreteer, dus niet alleen over privatisering.

De **voorzitter**: Dat is nog een nabrander, geen stemverklaring maar dank voor die aanvulling. Verder geen stemverklaringen? Mag ik zien wie voor motie 1607-02 zijn? Dat zijn CDA, D66 en ChristenUnie-SGP, 13 stemmen voor, 24 tegen, verworpen.

I. Delegatie exploitatieplanbevoegdheid artikel 6.12 lid 3 WRO

De **voorzitter**: Behoeft er een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie kan hiermee instemmen? Dat zijn alle fracties, behalve de SP, dat zijn 33 stemmen voor en 4 tegen, aangenomen.

m. Procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer

De **voorzitter**: Er zijn drie amendementen ingediend. Ik geef het woord aan de heer Westhoek.

De heer **Westhoek** (SP): Als we kijken hoe het college de samenspraak wil invullen, zijn wij van mening dat de verkeerde keuze wordt gemaakt door de Koninklijke Horeca Nederland (KHN) op een hogere trede in het traject mee te nemen en de actoren om wie het gaat, op een lager niveau. Wij willen met dit amendement de rollen juist omdraaien. Wij zien er veel meer in als de actoren op een hoger niveau meepraten en dat vervolgens de brancheorganisatie haar eigen advies geeft. Dat beogen we met amendement 1607-A.

Amendement nr. 1607-A ingediend door SP

Samenspraak horecabeleid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016; gehoord de beraadslaging over procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer (DOC-2016-002571);

constaterende dat:

- het college samenspraak hoog in het vaandel heeft staan;
- het college voorstelt om voor het niveau van samenspraak voor de partner Koninklijke Horeca Nederland (KHN Zoetermeer-Oostland) te kiezen voor adviseren;
- het college voorstelt om voor het niveau van samenspraak voor de overige partners te kiezen voor raadplegen;
- het college van mening is dat op deze wijze voorkomen wordt dat er commerciële belangen van betrokken samenspraakpartners de boventoon voeren;

overwegende dat:

- juist de lokale partners een belangrijke rol spelen in het nieuw te ontwikkelen horecabeleid;
- de partner Koninklijke Horeca Nederland (KHN Zoetermeer-Oostland) juist ingeschakeld kan worden om als overstijgende organisatie haar mening te geven, maar deze partner niet direct weet wat er in detail speelt in Zoetermeer;

besluit het voorstel als volgt te wijzigen:

- 1. in het procesvoorstel de tekst onder e alinea met de kop 'Niveau van Samenspraak' als volgt te wijzigen:
'Er wordt gekozen voor twee niveaus van samenspraak. De KHN Zoetermeer-Oostland wordt geraadpleegd en alle overige genoemde samenspraakpartners adviseren het college over het te vormen nieuw beleid. Dit advies speelt een volwaardige rol in het ontwikkelen van het nieuwe beleid. Het college kan hier echter in het besluitvormingsproces wel beargumenteerd van afwijken.';
- 2. het procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer vast te stellen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan amendement 1607-H.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We hebben ons verbaasd over de data die in dit voorstel worden genoemd maar we nemen aan dat het college niet aan de raad vraagt om allerlei zaken achteraf goed te keuren en dat de data worden verplaatst. Verder vinden wij het een goed voorstel, op één ding na. In het stuk staat dat het niet van toepassing is op gehandicapten en dat klopt eigenlijk wel, maar daar willen we nu juist verandering in brengen. In een bericht in de dagmail zegt het college dat gehandicapten niet worden genoemd bij de samenspraak maar wel genoemd zullen worden in het horecabeleid, juist omdat er veel zou moeten veranderen. Nederland heeft eindelijk het VN-verdrag geratificeerd. Wij zullen zeker in dit geval de gehandicapten moeten betrekken aan de voorkant van het proces.

Amendement nr. 1607-H ingediend door Zó! Zoetermeer, PvdA, GroenLinks
Samenspraak horecabeleid juist met gehandicapten

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

besluit:

- raadsbesluit nr. DOC-2016-002571 procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer als volgt te wijzigen:
'besluit 1. Het procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer vast te stellen'
wordt:
'besluit 1. Het procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer vast te stellen met dien verstande dat in de paragraaf 'Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten' komt te staan:
 - 'in verband met het op 14 juni 2016 ratificeren van het VN-verdrag voor mensen met een beperking is het belangrijk dat de horeca kan inspelen op de behoeften van mensen met een handicap. In Zoetermeer kunnen gehandicapten tot nu toe beperkt gebruikmaken van de horeca. Om in het horecabeleid voldoende aandacht te kunnen schenken aan deze relatief nieuwe doelgroep worden de gehandicapten expliciet uitgenodigd om hun inbreng te geven. Hiertoe wordt in ieder geval de jury voor de toegankelijkheidsprijs uitgenodigd en organiseert het college twee panelgesprekken: een voor jongere en een voor oudere gehandicapten."

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik wil een toelichting geven op amendement 1607-K. Dat is net iets anders dan het amendement van de SP. We hebben ons ook verbaasd over de rol die Koninklijke Horeca Nederland wordt toebedeeld. Wij vinden dat niet correct richting de andere actoren die in het besluit ook worden genoemd, grote groepen belanghebbenden zoals vastgoedeigenaren, Unibail-Rodamco, horeca- en leisureondernemers, de winkeliers enzovoorts. Wij vinden dat er een grote onevenwichtigheid in het voorstel zit en daarom vragen we via een amendement om een aantal privileges voor KHN te schrappen.

Ik heb ook een motie ingediend bij dit agendapunt en dat heeft ook een beetje te maken met het volgende agendapunt, dat ook over samenspraak gaat. Wij vinden dat een gelijkwaardige rol van de actoren in het proces van de samenspraak belangrijk is, ook om draagvlak voor de samenspraak te houden. Er moet niet het gevoel ontstaan dat er vooraf al met een bepaalde partij is gesproken en dat die eigenlijk meer invloed heeft dan andere. Dat lijkt ons niet goed voor een succesvol traject en daarom vragen wij het college via een motie om voortaan bij samenspraakvoorstellen een beetje beter te kijken naar welke rol wie krijgt toebedeeld en dat de gelijkwaardigheid hierbij beter wordt gewaarborgd.

Amendement nr. 1607-K ingediend door PvdA
Gelijkwaardige rol samenspraakactoren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

besluit raadsbesluit nr. DOC-2016-002571 procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer als volgt te wijzigen:

- besluit 1. Het procesvoorstel samenspraak horecabeleid Zoetermeer vast te stellen met dien

verstande dat:

- in de toelichting op pagina 4 in de alinea 'Schaal waarop de samenspraak speelt en samenspraakgerechtigden' de zinsnede 'en heeft een belangrijke stem in de te maken keuzes' wordt geschrapt;
- in de toelichting op pagina 4 in de alinea 'Niveau van samenspraak' de zinnen 'De KHN Zoetermeer-Oostland adviseert en andere van de genoemde samenspraakpartners zitten op het niveau van raadplegen. De KHN adviseert en is verantwoordelijk voor uitwisseling en terugkoppeling met hun achterban. De resultaten laten ze zien in het advies. Dit advies speelt een volwaardige rol in het ontwikkelen van het nieuwe beleid. De gemeente kan hier echter in het besluitvormingsproces wel beargumenteerd van afwijken.' worden geschrapt."

Motie nr. 1607-14 ingediend door PvdA, SP

Gelijkwaardige rol samenspraakactoren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016;

constaterende dat:

- het college de samenspraakvoorstellen omtrent het horecabeleid en het standplaatsenbeleid twee van de actoren (respectievelijk KNH-Zoetermeer-Oostland en de organisatie voor ambulante ondernemers CVAH) een aanmerkelijk grotere rol toebedeelt dan anderen actoren, niet alleen in het samenspraaktraject zelf maar ook in de voorbereidende fase;

overwegende dat:

- het principieel onjuist is om al bij voorbaat aan een van de actoren een grotere rol toe te bedelen dan aan de andere actoren;
- dit bij andere actoren niet het vertrouwen geeft dat zij op gelijkwaardige basis het samenspraaktraject ingaan;
- dit de indruk kan wekken alsof er al met een van de actoren vooraf het een en ander is voorbesproken en misschien wel afgesproken;

verzoekt het college om:

- voortaan bij de samenspraakvoorstellen die nog naar de raad zullen komen de gelijkwaardigheid van de actoren beter te waarborgen omdat gelijkwaardigheid van de actoren en de transparantie van het samenspraakproces (en van de uitkomsten daarvan) belangrijke voorwaarden zijn voor het succes ervan en het draagvlak ervoor;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan het college, wethouder Van Leeuwen.

Wethouder **Van Leeuwen**: Het zal u niet verbazen dat ik het amendement 1607-A wil ontraden. Juist de horeca heeft zich heel erg verenigd hier in de stad en is een zeer constructieve gesprekspartner. Het is ook voor anderen motiverend om zich daarbij aan te sluiten, juist omdat er dan in gezamenlijkheid een visie kan worden neergelegd. Ik vind dat we recht moeten doen aan de inspanningen die zij op dit terrein willen verrichten. Om aan de voorkant altijd maar over gelijkwaardigheid te spreken, is natuurlijk wel heel lastig. Het gaat tenslotte om de horeca en beleid treft deze ondernemers onmiddellijk in hun onderneming en daarom lijkt het dus goed dat zij een andere positie innemen. Over gelijkwaardigheid kan gesproken worden, maar heeft dan iemand die veel minder directe invloed heeft op het beleid of daar minder mee te maken heeft en wiens eigen onderneming het niet is, meer zeggenschap dan iemand voor wie het dagelijkse praktijk is? Het lijkt me nog steeds verantwoord om aan de ongelijkheid, zoals die wordt voorgesteld, vast te houden, waarbij ook beargumenteerd en gemotiveerd van de adviezen van KHN kan worden afgeweken.

De **voorzitter**: Mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Hoor ik de wethouder nu zeggen dat ze het wel belangrijk vindt om beargumenteerd af te wijken? Dat zei u toch?

Wethouder **Van Leeuwen**: De mogelijkheid om beargumenteerd af te wijken staat gewoon open, zowel voor andere actoren als voor de horeca. Voor de een wordt raadplegen en voor de ander advise-

ren gesteld, maar we zullen natuurlijk proberen zoveel mogelijk van de inbreng mee te nemen. We willen wel recht doen aan de horeca die zich nu verenigt en daarvoor wordt beloond.

Dan wat betreft de gehandicapten. Ik krijg de indruk dat we wellicht toch een beetje langs elkaar heen praten want het lijkt mij volstrekt vanzelfsprekend dat gehandicapten uitgebreid onderdeel zijn van het horecabeleid en de manier waarop we de toegankelijkheid en dergelijke regelen. Dit gaat om een procesvoorstel en daarin ga ik over gehandicapten niet zeggen dat zij anders worden behandeld dan andere doelgroepen. Het gaat erom dat het straks goed landt. Dit is puur een procesmatig voorstel over het vormgeven van de samenspraak.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): U zit net uitgebreid uit te leggen waarom u de horeca wel expliciet wilt benoemen en wij willen dat ook voor de gehandicapten, juist omdat die in het beleid op dit ogenblik een gigantische achterstand hebben. Er wordt nog steeds geschreven dat iets niet van toepassing is en dat wel in het beleid komt en dan zie ik dadelijk weer zo'n regel staan dat we voldoen aan het handboek voor de toegankelijkheid en dan bouwen we dadelijk weer, zoals we net hebben gedaan bij Toedeloe, een onbruikbaar gehandicaptentoilet. Voorzitter, we willen echt dat het aan de voorkant komt te zitten.

Wethouder **Van Leeuwen**: Ik denk nog steeds dat we langs elkaar heen praten. Ik begrijp heel erg goed dat we straks in de horecanota uitdrukkelijk aandacht moeten besteden aan gehandicapten, maar hier gaat het puur om een procesvoorstel. Als je het hebt over een proces, dan maak je geen onderscheid tussen iemand die gehandicapt is en iemand die dat niet is. Dat is niet relevant in dit stuk dus uw zorg is heel terecht maar die moet u niet verankeren in een procesvoorstel, maar in de horecanota.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): De wethouder heeft volkomen gelijk. Het gaat ons erom dat die stem gehoord wordt. Gehandicapten gaan niet zo gauw naar een informatieavond, zeker niet als het bijvoorbeeld ergens wordt gehouden waar je niet naar de wc kunt gaan. Nodig die mensen nou even uit en praat afzonderlijk met ze. Meer vragen wij niet.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Leeuwen**: Dan wordt er vervolgens weer gevraagd om afzonderlijk met jongeren te praten, of weer andere groepen. U mag van ons verwachten dat wij de samenspraak doen in een etablissement waar gehandicapten ook goed terecht kunnen. Daarnaast gaan we ook op andere laagdrempelige manieren een uitvraag doen waar gehandicapten gewoon aan mee kunnen doen. Volgens mij is het niet de bedoeling dat we voor ieder onderdeel in een samenspraakproces een andere groep gaan benoemen.

De **voorzitter**: Dit waren de amendementen 1607-A en 1607-H. Dan hebben we nog amendement 1607-K en de motie 1607-14.

Wethouder **Van Leeuwen**: Voorzitter, daar heb ik ook al iets over gezegd, maar misschien zijdelings en niet nadrukkelijk genoeg. Het lijkt me dat het niet mogelijk is om aan de voorkant dicht te regelen dat je direct- en indirectbetrokkenen altijd een gelijke stem geeft. Je zult een onderscheid moeten kunnen maken. Volgens mij is de gelijkwaardigheid waarover hier wordt gesproken of de gelijkheid, niet handig. Als we hier op het plein iets doen met evenementen, dan luisteren we iets beter naar de bewoners die er dichtbij wonen dan dat we dat misschien doen naar andere mensen in de stad. Het lijkt me dus onhandig om het allemaal gelijk te trekken en doet geen recht aan wat mensen in de stad aan maatwerk willen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Maar dan begrijp ik werkelijk niet dat u in het voorstel zegt dat u tot een afgewogen nieuw beleid wilt komen, zonder dat de ideeën en commerciële belangen van een van de samenspraakpartners de boventoon voert in de te maken keuzes. Dat schrijft u en vervolgens geeft u wel één partner de boventoon in het samenspraaktraject. Ik begrijp dat niet en volgens mij leidt dat bij

de andere partners tot de vraag: waarom zij wel en wij niet, want wij hebben ons ook georganiseerd.

Wethouder **Van Leeuwen**: U vindt blijkbaar niet-horecapartners even belangrijk bij het opstellen van een horecanota als horecapartners. Ik denk daar echt heel anders over. Als het commerciële belang de boventoon voert, dan is er een goede reden om beargumenteerd af te wijken want dan schiet het zijn doel voorbij en dat is niet de bedoeling. Dat is precies de reden waarom we het zo hebben opgeschreven: als het over de horeca gaat, moet aan de horeca expliciet een rol worden gegeven.

De **voorzitter**: Tot slot mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, dan betekent dat dat we bij alle samenspraaktrajecten gaan kijken wie de directbelanghebbende is en die heeft in uw optiek per definitie altijd een doorslaggevende stem of wordt in ieder geval al meer betrokken bij het voortraject. Dat geeft toch bij de anderen een gevoel van, wat doen wij hier nog? U geeft tenminste de indruk dat u hen voortrekt en dat zou u niet moeten willen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Leeuwen**: U heeft mij sowieso niet horen zeggen 'per definitie'. U heeft mij horen zeggen 'maatwerk'. Als we kijken naar het Buytenpark, heeft het kwaliteitsteam een uitzonderlijke positie en hetzelfde geldt voor de overleggroep bij de Noord Aa. Vervolgens is er nog steeds de mogelijkheid om beargumenteerd af te wijken. Het onderscheid dat u schetst, is volgens mij niet aan de orde want de mogelijkheid blijft bestaan om ergens nee tegen te zeggen. Wat u in uw voorstel doet, is aan de voorkant zeggen dat iedereen altijd gelijk is. Volgens mij is dat heel anders dan hoe u gewoonlijk acteert.

De **voorzitter**: We gaan over tot besluitvorming. We beginnen bij de amendementen. Amendement 1607-A samenspraak. Behoeftte aan stemverklaringen? Mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Er was toch ook nog een motie?

De **voorzitter**: 14, die is net besproken. Kan de wethouder het advies nog eens herhalen?

Wethouder **Van Leeuwen**: Negatief voorzitter.

De **voorzitter**: De motie wordt door het college ontraden. Amendement 1607-A samenspraak. Behoeftte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie is voor amendement A? Dat is de SP, 4 stemmen voor, 33 tegen, verworpen.

Amendement 1607-H ook over samenspraak, juist met gehandicapten. Behoeftte aan een stemverklaring? Mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Voorzitter, we zullen niet voor de motie stemmen omdat de wethouder heeft toegezegd dat het terugkomt in de horecanota. We gaan er ook van uit dat de wethouder het organiseert op een locatie die voor iedereen toegankelijk is.

De **voorzitter**: Verdere stemverklaringen? De heer Van der Tol.

De heer **Van der Tol** (GroenLinks): Als de reactie is dat het wordt georganiseerd op een plek die toegankelijk is, toont dat des te meer aan dat deze motie hard nodig is.

De **voorzitter**: Verdere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Amendement, ik zei motie, maar het is een amendement. We zijn ook eerst hierover aan het stemmen, daarna over het procesvoorstel. Amendement 1607-H, mag ik zien wie voor zijn? Dat zijn de fracties van Zó! Zoetermeer, PvdA, GroenLinks en SP, 13 stemmen voor en 24 tegen, verworpen.

Amendement 1607-K gelijkwaardige rol samenspraakactoren. Behoeftte aan stemverklaringen? Ja, mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Wij denken dat het inderdaad af en toe nodig is een partij die er meer belang bij heeft, er wat meer bij te betrekken. Ik denk dat het juist heel goed is om dat in procesvoorstellen naar voren te laten komen zodat we op dat moment met elkaar kunnen besluiten of

dat een goed idee is.

De **voorzitter**: Nog verdere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie is voor amendement 1607-K? Dat zijn de PvdA, SP, GroenLinks en het CDA. Dat zijn 14 stemmen voor en 23 tegen, verworpen. Het procesvoorstel zelf. Mag ik zien wie voor zijn? Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet nodig kennelijk. Wie is voor? Dat zijn alle fracties met uitzondering van SP en PvdA. Dat zijn 29 stemmen voor en 8 tegen, aangenomen.

Dan hebben we nog motie 1607-14 rol van de actoren. Behoeft een stemverklaring? Wie is voor motie 1607-14? Dat zijn PvdA, SP, CDA en GroenLinks. Dat zijn 14 stemmen voor, 23 tegen, verworpen.

n. Procesvoorstel samenspraak actualisatie standplaatsenbeleid

De **voorzitter**: Er is een amendement van de SP en de PvdA. Wilt u dat kort toelichten?

De heer **Westhoek** (SP): Dit is eigenlijk een beetje hetzelfde verhaal. Wij denken dat er in dit geval echt wel een mogelijkheid is om de ladder van de samenspraak een trede hoger te nemen, zeker omdat de wethouder net al zei dat ze ook op dat niveau beargumenteerd kan afwijken. We willen het college wat meer ambitie geven wat betreft de samenspraak op dit vlak.

Amendement nr. 1607-B ingediend door SP

Samenspraak standplaatsenbeleid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 4 juli 2016; gehoord de beraadslaging over procesvoorstel samenspraak actualisatie standplaatsenbeleid (DOC-2016-002983);

constaterende dat:

- het college samenspraak hoog in het vaandel heeft staan;
- het college voorstelt om voor het niveau van samenspraak voor vernieuwing van het standplaatsenbeleid te kiezen voor raadplegen;
- het college de keuze voor dit niveau van samenspraak beargumenteert met juridische aspecten die er liggen alsmede een samenhang bestaat met andere regelingen;

overwegende dat:

- juist van belang is van de partners te horen waar zij wel en geen behoefte aan hebben en dat het niveau van adviseren hierin meer op zijn plaats is;
- wanneer er uit de samenspraak blijkt dat er juridische aspecten zijn die niet kunnen, het college ook met het niveau van adviseren beargumenteerd kan afwijken van bepaalde punten;

besluit het voorstel als volgt te wijzigen:

- 1. in het procesvoorstel de tekst onder de kop 'Schaalniveau van en deelnemer aan de samenspraak', tweede alinea (Gelet op de ... t/m ... ambulante ondernemers (CVAH)), als volgt te wijzigen:
'Gelet op de juridische implicaties van het op te stellen beleid en de samenhang met andere regelingen is hier samenspraak voor de stad op het niveau van adviseren op zijn plaats. Te meer daar het college in het voortraject al overleg heeft gehad met de ondernemersorganisatie voor de ambulante ondernemers (CVAH);
- 2. het procesvoorstel samenspraak actualisatie standplaatsenbeleid Zoetermeer vast te stellen."

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Van Leeuwen**: We hebben er over nagedacht of we het niet op deze manier zouden doen. Mede gelet op de mogelijk langere doorlooptijd hebben we gemeend het te doen zoals in het voorstel staat. We hebben ook overwogen dat de raad met een ander voorstel zou kunnen komen. In principe houd ik vast aan het voorstel van het college; je zou een trede hoger kunnen maar dat kost meer tijd en u heeft wel een motie ingediend dat u de standplaatsen wilt uitbreiden.

De **voorzitter**: We gaan stemmen over het amendement, samenspraak. Behoeft een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wie is voor het amendement? Dat zijn SP, PvdA, GroenLinks en D66, 17 stemmen voor en 20 tegen, verworpen.

Het procesvoorstel zelf. Behoeftte aan stemverklaring? Geen stemverklaringen. Mag ik zien wie voor zijn? Dat zijn alle fracties met uitzondering van PvdA en SP. 29 stemmen voor, 8 tegen, aangenomen.

o. Afdoening moties

De **voorzitter**: Behoeftte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor de voorgestelde afdoening zijn? Dat is met algemene stemmen aangenomen.

p. Vaststellen afrekening fractievergoedingen

De **voorzitter**: Behoeftte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor zijn? Dat is met algemene stemmen aangenomen.

q. Besluitenlijst en notulen van 23 mei 2016 en 30 mei 2016

De **voorzitter**: We hebben u de wijzigingen die zijn voorgedragen door de fractie van Zó! Zoetermeer even laten weten en deze liggen op tafel. Behoeftte aan stemverklaringen? Ik neem aan van niet. Kunt u allen instemmen met de besluitenlijst en notulen van 23 mei en 30 mei? Dat is met algemene stemmen.

r. Voorjaarsdebat: motie 1606-05 en motie 1606-39

De **voorzitter**: Dan hebben we nog twee moties van het voorjaarsdebat waar de stemmen staakten, dus er zal geen debat meer plaatsvinden en er kan geen stemverklaring worden afgelegd. De stemverklaringen zijn allemaal geweest. Dit is gewoon een herstemming. We kunnen niet meer openen want we zijn aan het stemmen en we hebben het stemmen even gestopt.

Eerst motie 1606-05 over de stopformulieren. Mag ik zien wie voor die motie zijn? Dat zijn de fracties van Zó! Zoetermeer, SP, PvdA, GroenLinks en D66 en de raadsleden mevrouw Ter Laak en de heer Liqui Lung van het CDA. Dat zijn 22 stemmen voor en 15 tegen, aangenomen.

Motie 1606-39 over bereikbaarheid stadhuis innovatie. Mag ik zien wie voor die motie zijn? Dat zijn Zó! Zoetermeer, SP, PvdA, D66 en ChristenUnie-SGP. Dat zijn 20 stemmen voor en 17 stemmen tegen, aangenomen.

11. Sluiting

De **voorzitter**: Voor ik de vergadering sluit, wil ik u zeggen dat we twee stevige vergaderingen achter de rug hebben. De vergadering van vorige week duurde zelfs nog iets langer dan deze. Ik denk dat we ook een heel stevig seizoen achter de rug hebben, waarbij we heel wat uren aan commissie- en raadsvergaderingen hebben gehad en ook nog een aantal bijzondere bijeenkomsten en extra informatiebijeenkomsten. U bent en dat wil ik toch nog een keer noemen tijdens mijn slotrede die ongeveer een halfuur zal duren... neen, dat zal ik u besparen.

Op de veiligheidsavonden heb ik steeds raadsleden van verschillende fracties gezien. Ik merk overal in de stad dat u steeds op pad bent; het raadswerk is veel meer dan maandag-raadsdag. U heeft allemaal weer hard gewerkt, maar ook onze medewerkers, de bodes en de ambtenaren hier in het huis. Alleen de griffier nog niet, want die is net begonnen maar die gunnen we toch ook een goede zomervakantie. Ik hoop dat u waarmaakt dat het reces niet alleen vakantie is, maar dat er toch een flink stuk vakantie in zal zitten, want het is goed dat u allemaal kunt uitrusten omdat we er eind augustus weer hard tegenaan gaan. Ik dank u voor uw inzet en ik wens u een heel goede zomer. De vergadering is gesloten.

Sluiting om 00.19 uur.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 12 september 2016

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

Ch.B. Aptroot